

DLIB.SI PLUS

**MODELI RAZČIŠČEVANJA AVTORSKIH PRAVIC ZA IZBRANE SKUPINE
AVTORSKIH DEL ZA DIGITALIZACIJO IN/ALI OBJAVO NA DLIB.SI**

Dr. Maja Bogataj Jančič, LL.M., LL.M., direktorica {Ipi}
Luka Virag, Rok Jerovšek, raziskovalna asistenta {Ipi}

Ljubljana, 29. septembra 2010

KAZALO

UVOD	5
I. O AVTORSKOPRAVNI PROBLEMATIKI V OKVIRU DLIB.SI PLUS	6
I.1. Cilji študije.....	6
I.2. Struktura študije	6
II. RAZLIČNI MODELI UPRAVLJANJA AVTORSKIH PRAVIC V PRAKSI.....	7
SPLOŠNI DEL: MODEL RAZČIŠČEVANJA AVTORSKIH PRAVIC ZA IZBRANA DELA V PROJEKTU DLIB.SI PLUS	9
III. TEMELJNA AVTORSKOPRAVNA VPRAŠANJA	10
III.1. Prvo temeljno vprašanje: ali je vsebina avtorsko delo?	10
III.2. Drugo temeljno vprašanje: ali je vsebina avtorskoppravno varovana?	11
III.3. Tretje temeljno vprašanje: trajanje varstva	12
III.3.1. Pregled trajanja avtorskoppravnega varstva na slovenskem skozi zgodovino	13
III.3.2. Povratna veljavnost sprememb avtorskoppravne zakonodaje.....	14
III.3.3. Trajanje avtorskoppravnega varstva po trenutno veljavni zakonodaji	15
III.3.4. Ilustracija trajanja avtorskoppravnega varstva s pomočjo konkretnih primerov	17
III.3.5. Ugotavljanje datuma smrti izvirnega imetnika pravic oziroma avtorja	19
III.3.6. Glavne ugotovitve glede trajanja avtorske in sorodnih pravic	19
III.3.7. Posebne situacije zaradi sorodnih pravic založnikov	20
III.4. Četrto temeljno vprašanje: katere avtorske pravice je potrebno razčistiti?	22
III.4.1. Pravica reproduciranja	22
III.4.2. Pravica dajanja na voljo javnosti	22
III.4.3. Izjema od pravice reproduciranja – dovoljeno lastno reproduciranje v okviru 50. člena ZASP	24
III.4.4. Izjema od pravice dajanja na voljo javnosti – Direktiva št. 2001/29/ES.....	25
III.5. Peto temeljno vprašanje: kdo je imetnik pravic?	26
III.5.1. Veljavna zakonska domneva prenosa za dela, ustvarjena v okviru delovnega razmerja.....	26
III.5.2. Zgodovinska analiza zakonskih določb v zvezi z avtorskim delom, ustvarjenim v okviru delovnega razmerja.....	27
III.5.3. Modalitete oziroma različne omejitve prenosa	28
III.5.4. Obvezno kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic v zvezi s projektom dLib.si Plus	30
III.5.5. Problematika osirotelih del	31
IV. TEMELJNA NALOGA: PRIDOBIVANJE PODATKOV O IMETNIKIH PRAVIC	32
IV.1. Postopek za razčiščevanje pravic oziroma pridobivanje podatkov o imetnikih, ki so pravne osebe	32
IV.1.1. Postopki v primeru prenehanja pravnih oseb	36
IV.1.1.1. Prenehanje gospodarske družbe	36
IV.1.1.1.1. Likvidacija gospodarske družbe	37
IV.1.1.1.2. Prenehanje gospodarske družbe po skrajšanem postopku.....	39
IV.1.1.1.3. Stečaj gospodarske družbe	39
IV.1.1.1.4. Prisilna likvidacija gospodarske družbe.....	40

IV.1.1.1.5. Izbris gospodarske družbe iz sodnega registra brez likvidacije	41
IV.1.1.1.6. Statusnopravna preoblikovanja gospodarske družbe.....	42
IV.1.1.1.7. Prisilna poravnava gospodarske družbe.....	45
IV.1.1.2. Zavod.....	45
IV.1.1.2.1. Likvidacija zavoda	45
IV.1.1.2.2. Stečaj zavoda.....	46
IV.1.1.2.3. Izbris zavoda iz sodnega registra brez likvidacije	46
IV.1.1.2.4. Statusnopravna preoblikovanja zavoda.....	47
IV.1.1.3. Društvo.....	47
IV.1.1.3.1. Prenehanje društva po volji članov.....	47
IV.1.1.3.2. Stečaj društva	48
IV.1.1.3.3. Likvidacija društva.....	49
IV.1.1.3.4. Statusnopravna preoblikovanja društva	49
IV.1.1.4. Ustanova.....	50
IV.1.2. Problematične situacije v postopkih identifikacije imetnikov pravic.....	50
IV.1.2.1. V poslovnem registru ni podatkov	50
IV.1.2.2. Problematična situacija: Neznana pravnoorganizacijska oblika	52
IV.1.3. Praktične ugotovitve na podlagi izbranih skupin del v okviru projekta dLib.si Plus ..	53
IV.2. Postopek za razčiščevanje pravic oziroma pridobivanje podatkov o imetnikih, ki so	
fizične osebe	53
IV.2.1. Ni potrebnih podatkov o tem ali je oseba še živa	54
IV.2.1.1. Pogoji za pridobitev podatkov od Centralnega registra prebivalstva	54
IV.2.1.1.1. Potrebni dodatni osebni podatek je na razpolago	55
IV.2.1.1.2. Potrebne dodatnega osebnega podatka ni na razpolago.....	56
IV.2.2. Iskana oseba je še živa	57
IV.2.3. Iskana oseba je pokojna.....	57
IV.2.3.1. Pridobivanje podatkov o dedičih pokojnih domnevnih imetnikov	
avtorske in sorodnih pravic.....	58
POSEBNI DEL	59
V. APLIKACIJA MODELA RAZČIŠČEVANJA PRAVIC PRI POSAMEZNIH	
VSEBINSKIH SKLOPIH V PROJEKTU DLIB.SI PLUS.....	60
V.1. Digitalizacija in objava glasbenih del Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta	60
V.1.1. Temeljna avtorskoppravna vprašanja.....	60
V.2. Virtualna geoknjžnica.....	67
V.2.1. Temeljna avtorskoppravna vprašanja.....	67
V.3. Zgodovina slovenskega jezika in slovstva.....	73
V.3.1. Temeljna avtorskoppravna vprašanja.....	73
V.4. Tru-Bar.....	74
VI. ZAKLJUČEK.....	76
DODATEK 1: Različni modeli upravljanja avtorskih pravic v praksi.....	77
DODATEK 2: Glavne značilnosti pravnih oseb.....	83

DODATEK 3: Seznam predmetnih glasbenih del Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta	87
DODATEK 4: Seznam del iz vsebinskega sklopa »Digitalna geoknjžnica«	110
DODATEK 5: Seznam del iz vsebinskega sklopa »Zgodovina slovenskega jezika in slovstva«	114

UVOD

- I. O AVTORSKOPRAVNI PROBLEMATIKI V OKVIRU DLIB.SI PLUS**
- II. RAZLIČNI MODELI UPRAVLJANJA AVTORSKIH PRAVIC V PRAKSI**

I. O AVTORSKOPRAVNI PROBLEMATIKI V OKVIRU DLIB.SI PLUS

DLib.si Plus je nadgradnja projekta digitalne knjižnice Slovenije dLib.si. V okviru projekta dLib.si Plus si je NUK med drugim zastavil tudi nalogo vzpostavitve javnega dostopa do izbranih glasbenih posnetkov in starejših dokumentov pisne slovenske kulturne dediščine, poleg tega pa bo vzpostavil tudi nove funkcionalnosti za dostop do e-vsebin v dLib.si, kot je npr. digitalna geoknjižnica in virtualni vodič skozi e-vsebine. NUK se zaveda kompleksnosti avtorsko-pravnih problemov povezanih z dosegom teh ciljev, zato je k sodelovanju povabil strokovnjaka, specialista za avtorsko pravo.

I.1. Cilji študije

Ta študija ima dva glavna cilja. **Prvotni cilj in obenem tudi osnovna naloga je priprava modelov za razčiščevanje pravic v zvezi z izbranimi skupinami del**, kar konkretnije pomeni pripraviti načrt oziroma recept za identifikacijo relevantnih avtorjev oziroma imetnikov avtorskih in sorodnih pravic na določenem delu, ki je predmet digitalizacije in dajanja na voljo javnosti. Drugi cilj je bil zastavljen med samim reševanjem osnovne naloge, saj se je pričakovano potrdilo, da je proces identifikacije relevantnih imetnikov avtorske pravice tako zapleten, velikokrat tudi neuspešen proces, da je **drugi cilj tega projekta prikazati zahtevnost takšnega podjema oziroma na primeru opozoriti, kako zahteven in drag proces je razčiščevanje pravic, če bi želeli oblikovati dLib.si, ki bi bil avtorskopravno popolnoma varen.**

I.2. Struktura študije

Študija je strukturno razdeljena v tri dele. Poleg uvodnega ima tudi splošni in posebni del.

V splošnem delu je opis predlaganega modela za razčiščevanja pravic. Model ni enostaven recept, ampak v enem delu **opis temeljnih avtorskopравnih vprašanja**, ki morajo biti razrešena v postopku digitalizacije in dajanja na voljo javnosti, ki jih institucija, ki digitalizira in daje dela na voljo javnosti, mora rešiti, v drugem delu pa je **podrobno predstavljen zapleten postopek pridobivanja podatkov o imetnikih pravic.**

V posebnem delu je model razčiščevanja predstavljen na izbranih skupinah del, ki so bile del projekta dLib.si Plus do faze, ko je znan imetnik pravic, ki jih je potrebno razčistiti.

Pri tem je potrebno izrecno opozoriti, da mora zadnjo fazo – pridobitev dovoljenj za relevantne uporabe oziroma pridobitev ustreznih pravic od znanega imetnika pravic – izpeljati NUK sam. Mandata za razčiščevanje pravic, kot tudi ne mandata za sklepanje ustreznih dovoljenj oziroma pogodb, avtorica v okviru tega projekta ni imela.

II. RAZLIČNI MODELI UPRAVLJANJA AVTORSKIH PRAVIC V PRAKSI

Problematike pridobivanja dovoljenj oziroma razčiščevanja pravic se znanstvene in kulturne ustanove lotevajo na različne načine, v okviru različnih modelov, ki se med seboj razlikujejo ne le po stopnji tveganja, ki jih za potencialne kršitve prevzemajo znanstvene in kulturne institucije, temveč zlasti po višini finančnih sredstev, ki so potrebne za razčiščevanje avtorskih pravic.

Analiza modelov razčiščevanja pravic za objavo na spletu pokaže štiri najpogostejše pristope oziroma modele, ki jih uporabljajo ustanove.¹ Modeli se med sabo ne izključujejo in se lahko uporabljajo paralelno ali skupaj.

Model 1: Odstranitev (opt-out) spornih vsebin na zahtevo imetnikov pravic

Pri modelu odstranitve spornih vsebin na zahtevo imetnikov pravic se dela na spletu objavijo brez predhodnega dovoljenja avtorjev oziroma brez predhodnega razčiščenja pravic. Znanstvene in kulturne ustanove nudijo možnost, da se tako objavljena dela odstranijo s spleta takoj, ko to zahtevajo avtorji. Kot alternativno možnost ponujajo možnost dogovora o plačilu/nadomestilu, v primeru da se pojavi avtor oziroma imetnik pravic objavljenega dela.

Model 2: Razčiščevanje pravic s strani ustanove same

Pri tem modelu znanstvene in kulturne ustanove same razčistijo pravice oziroma pridobijo dovoljenja za uporabo od imetnikov pravic. Slednje je praviloma zelo zamudno in drago opravilo, ki praviloma vključuje večje število avtorskopравnih strokovnjakov, odvisno od obsega in vsebine zbirke. V okviru tega modela znanstvene in kulturne ustanove objavijo dela na spletu le, če razčistijo vse potrebne pravice, torej če pridobijo izrecno dovoljenje ustreznih imetnikov pravic.

Model 3: Razčiščevanje pravic preko zunanje organizacije

Pri tem modelu se razčiščevanje pravic zaupa zunanji organizaciji. Najpogosteje so to kolektivne organizacije (*collective rights management organisations*), ki lahko podeljujejo dovoljenje za spletno uporabo zbirk v imenu svojih članov in drugih imetnikov pravic, ki jih zastopajo.

Model 4: Sprememba zakonodaje

Sprememba zakonodaje, ki bi omogočila več manevrskega prostora za objavo zbirk na spletu, je nujna za mnoge kulturne in znanstvene institucije. Znanstvene in kulturne ustanove težko same

¹ V nadaljevanju so predstavljeni 4 modeli za slovenski prostor, in sicer po vzoru analize, ki so jo za nizozemsko okolje pripravili v priročniku *Business Models Innovation Culture Heritage*, The DEN Foundation, KNOWLEDGELAND, Ministry of Education, Culture and Science, Amsterdam and the Hague, 2010.

opravijo z avtorskopравnimi problemi, zato od njih tega ne moremo pričakovati. Sama zapletenost avtorskopравnih vprašanj zahteva skupen pristop na ravni sektorja. Pri tem je seveda potrebno poudariti, da gre za velik problem, saj podobna avtorsko-pravna pravila regulirajo tako komercialni sektor in industrijo kakor tudi znanstvene in kulturne ustanove.

DODATEK 1: V dodatku 1 so podrobneje predstavljeni modeli urejanja avtorskih pravic v praksi.

Analiza obstoječih vsebin na dLib.si bi pokazala, da tudi NUK uporablja kombinacijo najmanj dveh modelov največkrat iz razloga, da je podjem razčiščevanja pravic za delo, četudi starejšega datuma (npr. objavljena dela okrog leta 1900 - 1920), praktično nemogoč, ker je prezahtevno in predrago pridobiti podatke o imetnikih pravic, kaj šele dovoljenja, še zlasti, ker gre za dela, ki nimajo komercialne vrednosti. Seveda pa je digitalizacija in objava na portalu dLib.si za ohranjanje dediščine in razširjanje znanja ključna.

**SPLOŠNI DEL: MODEL RAZČIŠČEVANJA AVTORSKIH PRAVIC ZA IZBRANA
DELA V PROJEKTU DLIB.SI PLUS**

III. TEMELJNA AVTORSKOPRAVNA VPRAŠANJA

IV. PRIDOBIVANJE PODATKOV O IMETNIKIH PRAVIC

III. TEMELJNA AVTORSKOPRAVNA VPRAŠANJA

III.1. Prvo temeljno vprašanje: ali je vsebina avtorsko delo?

Predmet varstva z avtorsko pravico so avtorska dela, ki jih Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (v nadaljevanju ZASP) v 5. členu definira kot individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene.² Njihov avtor je lahko samo človek, izdelki strojev in živali v skladu z definicijo namreč ne morejo biti avtorska dela.³ Delo mora izražati avtorjevega duha.⁴ Element avtorskega dela je tudi njegova individualnost, absolutna izvirnost pa se ne zahteva, saj zaradi množice že obstoječih del te skoraj ni več mogoče doseči.⁵ Avtorsko delo je sicer varovano ne glede na njegovo kakovost in vrednost.⁶

Avtorsko delo obstoji le, če je izraženo. Ni nujno, da je fiksirano v materialni obliki, temveč je lahko izraženo z glasom, gibi, ali na kakršenkoli drug način.⁷ Delo, ki ni izraženo, ni avtorskopravno varovano.

Pomembno dejstvo je, da uživajo enako varstvo kot samo delo tudi osnutek, sestavni deli in naslov avtorskega dela, ki so sami po sebi individualne intelektualne stvaritve.⁸ Pri izbiri naslova je sicer potrebno upoštevati, da ni dovoljeno jemati za naslov avtorskega dela naslova, ki je bil že uporabljen za kakšno avtorsko delo enake vrste, če bi tak naslov ustvaril ali utegnil ustvariti zmedo glede izvora dela. Prav tako so samostojna avtorska dela prevodi, priredbe, aranžmaji, spremembe in druge predelave prvotnega avtorskega dela ali drugega gradiva, ki so individualna intelektualna stvaritev, vendar pa s takšno predelavo ne smejo biti prizadete pravice avtorja prvotnega dela.⁹

² Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP, Ur.l. RS, št. 21/1995, 9/2001, 30/2001, 85/2001 Skl.US: U-I-149/98-36, 43/2004, 58/2004 Odl.US: U-I-200/02-12, 94/2004-UPB1, 17/2006, 44/2006-UPB2, 139/2006, 16/2007-UPB3, 68/2008), 5. čl.: »(1) Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene, če ni s tem zakonom drugače določeno. (2) Za avtorska dela veljajo zlasti: 1. govornjena dela, kot npr. govori, pridige, predavanja; 2. pisana dela, kot npr. leposlovna dela, članki, priročniki, študije ter računalniški programi; 3. glasbena dela z besedilom ali brez besedila; 4. gledališka, gledališko-glasbena in lutkovna dela; 5. koreografska in pantomimska dela; 6. fotografska dela in dela, narejena po postopku, podobnem fotografiranju; 7. avdiovizualna dela; 8. likovna dela, kot npr. slike, grafike in kipi; 9. arhitekturna dela, kot npr. skice, načrti ter izvedeni objekti s področja arhitekture, urbanizma in krajinske arhitekture; 10. dela uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja; 11. kartografska dela; 12. predstavitve znanstvene, izobraževalne ali tehnične narave (tehnične risbe, načrti, skice, tabele, izvedenska mnenja, plastične predstavitve in druga dela enake narave).«

³ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., Zakon o avtorski in sorodnih pravicah s komentarjem, Gospodarski vestnik, Ljubljana, 1997, str. 30.

⁴ Ibid.

⁵ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 31.

⁶ WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use, WIPO, Ženeva, 2004, str. 42.

⁷ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 32.

⁸ ZASP, 6. čl.: »(1) Osnutek, sestavni deli in naslov avtorskega dela, ki so sami po sebi individualne intelektualne stvaritve, uživajo enako varstvo kot samo delo. (2) Ne glede na prejšnji odstavek ni dovoljeno jemati za naslov avtorskega dela naslova, ki je bil že uporabljen za kakšno avtorsko delo enake vrste, če bi tak naslov ustvaril ali utegnil ustvariti zmedo glede izvora dela.«

⁹ ZASP, 7. čl.: »(1) Prevodi, priredbe, aranžmaji, spremembe in druge predelave prvotnega avtorskega dela ali drugega gradiva, ki so individualna intelektualna stvaritev, so samostojna avtorska dela. (2) S predelavo iz prejšnjega odstavka ne smejo biti prizadete pravice avtorja prvotnega dela.«

Samostojna avtorska dela so tudi zbirke avtorskih del ali drugega gradiva, kot so na primer enciklopedije, antologije, baze podatkov in zbirke dokumentov, ki so po izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine individualne intelektualne stvaritve.¹⁰ Z uvrstitvijo prvotnih del v zbirko sicer ne smejo biti prizadete pravice avtorjev teh del.

Varstvo po ZASP uživajo tudi osebe, ki ustvarjalcem pomagajo razširjati njihove intelektualne stvaritve. Gre za takoimenovane sorodne pravice. Varstvo tako uživajo izvajalci glede svojih izvedb,¹¹ proizvajalci glede svojih fonogramov,¹² filmski producenti glede svojih videogramov,¹³ RTV organizacije glede svojih oddaj,¹⁴ posebno varstvo pa uživajo tudi založniki¹⁵ in izdelovalci podatkovnih baz.¹⁶

Z varstvom sorodnih pravic ostane varstvo avtorske pravice neokrnjeno.¹⁷ Zakonske določbe, ki urejajo sestavine avtorskega dela, domnevo avtorstva, soavtorstvo, avtorstvo združenih del, vsebino materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerje med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinske omejitve avtorske pravice, začetek in učinek teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice.¹⁸

III.2. Drugo temeljno vprašanje: ali je vsebina avtorskoppravno varovana?

Avtorskoppravno niso varovane ideje, načela, odkritja, uradna besedila z zakonodajnega, upravnega in sodnega področja ter ljudske književne in umetniške stvaritve.¹⁹ Njihova uporaba je popolnoma prosta, ne glede na obliko uporabe.

Potrebno je opozoriti, da so prevodi, priredbe, aranžmaji, spremembe in druge predelave takšnih stvaritev, ki so individualna intelektualna stvaritev, avtorskoppravno varovani v okviru 7. člena

¹⁰ ZASP, 8. čl.: »(1) Zbirke avtorskih del ali drugega gradiva, kot so enciklopedije, antologije, baze podatkov, zbirke dokumentov ipd., ki so po izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine individualne intelektualne stvaritve, so samostojna avtorska dela. (2) Z uvrstitvijo prvotnih del v zbirko ne smejo biti prizadete pravice avtorjev teh del; z uvrstitvijo prvotnega gradiva v zbirko to gradivo ne postane varovano delo. (3) Baze podatkov iz prvega odstavka tega člena so zbirke neodvisnih del, podatkov ali drugega gradiva v kakršnikoli obliki, ki je sistematično ali metodično urejeno in posamično dostopno z elektronskimi ali drugimi sredstvi. (4) Varstvo po tem členu ne velja za računalniške programe, uporabljene za izdelavo ali delovanje elektronskih baz podatkov.«

¹¹ ZASP, čl. 118 - 127.

¹² ZASP, čl. 128 - 132.

¹³ ZASP, čl. 133 - 136.

¹⁴ ZASP, čl. 137 - 138.

¹⁵ ZASP, čl. 139 - 141.

¹⁶ ZASP, čl. 141.a - 141.g.

¹⁷ ZASP, čl. 4(1): »Z varstvom sorodnih pravic po tem zakonu ostane varstvo avtorske pravice neokrnjeno in se ne sme na noben način vanj posegati.«

¹⁸ ZASP, čl. 4(2): »Določbe tega zakona o sestavinah avtorskega dela, o domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju tega zakona določeno drugače.«

¹⁹ ZASP, čl. 9/1: »Avtorskoppravno niso varovane: 1. ideje, načela, odkritja; 2. uradna besedila z zakonodajnega, upravnega in sodnega področja; 3. ljudske književne in umetniške stvaritve.«

ZASP. Posebna ureditev sicer velja za prevode uradnih besedil z zakonodajnega, upravnega in sodnega področja, saj ti niso avtorskoppravno varovani, če so objavljeni kot uradna besedila.²⁰

III.3. Tretje temeljno vprašanje: trajanje varstva

Avtorskoppravno varstvo je časovno omejeno. Ko se izteče zakonsko določen rok, delo preide v javno domeno, njegova uporaba pa je od takrat naprej prosta.²¹ Izjemno pomembno vprašanje je torej, kako dolgo je to obdobje, v katerem je delo avtorskoppravno varovano.

Zakonodajca (tudi avtorskoppravna) se skozi čas spreminja, zato trajanje varstva v različnih zgodovinskih obdobjih ni bilo vselej enako. Zakonodajne spremembe so večinoma sledile splošnemu trendu podaljševanja trajanja avtorskoppravnega varstva. Tako pride do situacij, ko je bilo delo ustvarjeno v času veljavnosti določenega avtorskoppravnega zakona, vendar pa se je v času trajanja avtorskoppravnega varstva zakonodajca spremenila in določila drugačno trajanje varstva.

Namen analize trajanja avtorskoppravnega varstva na slovenskem skozi zgodovino je ugotoviti: kakšne roke so določali predhodniki danes veljavnega Zakona o avtorski in sorodnih pravicah in identifikacija okoliščin, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, ali so dela že prešla v javno domeno.

Še posebej pomembna je razrešitev situacije del, ki so avtorskoppravno varovana v času, ko stopi v veljavo novi zakon, ki določa drugačno trajanje varstva. Vprašanje je namreč, ali so takšna dela varovana po zakonodaji, ki je veljala ob njihovem nastanku, ali pa tudi zanje veljajo pravila novega zakona. Torej, če je prvotna zakonodajca določala npr. trajanje varstva 50 let po smrti avtorja, v času trajanja tega roka pa je bilo z novim zakonom varstvo podaljšano na 70 let, kateri rok velja za konkretno delo.

V nadaljevanju predstavljena analiza trajanja avtorskoppravnega varstva se ne nanaša le na trajanje avtorske pravice, temveč tudi na trajanje avtorski sorodnih pravic, saj je razčiščevanje le-teh v okviru projekta dLib.si Plus zelo pomembno, še posebej pa v sklopu digitalizacije in objave glasbenih posnetkov, izjemnega pomena.

²⁰ ZASP, čl. 9/2: »Prevodi besedil iz 2. točke prejšnjega odstavka so avtorskoppravno varovani, razen če so objavljeni kot uradna besedila.«

²¹ Na pobudo organizacije Open Knowledge Foundation si avtorskoppravni strokovnjaki s celega sveta trenutno prizadevajo za izdelavo algoritma, s pomočjo katerega bi na podlagi podatkov o datumu izdaje dela, datumu smrti avtorja itd. bilo možno izračunati, ali je določeno delo že v javni domeni. Več informacij o projektu in napredku na tem področju v posameznih državah je dostopnih na spletni strani <http://wiki.okfn.org/PublicDomainCalculators>.

III.3.1. Pregled trajanja avtorskopравnega varstva na slovenskem skozi zgodovino

Francoska avtorska zakonodaja	1812 – 1813	10 let po smrti avtorja.
Prva avstrijska avtorska zakonodaja	1846 – 1896	30 let po smrti avtorja (književna in umetniška dela), 10 let po smrti avtorja (glasbena in dramska dela).
Zakon o avtorski pravici na delih književnosti, umetnosti in fotografije (Reichsgesetzblatt 1895)	1896 – 1929	30 let po smrti avtorja, 10 let po smrti avtorja (fotografska dela).
Ogrski zakon o avtorski pravici (za ogrski del monarhije)	1884 – 1929	50 let po smrti avtorja.
Zakon o zaščiti avtorske pravice (Službeni list Kraljevine Jugoslavije, št. 304/1929)	1929 – 1946	50 let po smrti avtorja, 20 let po smrti avtorja (fotografska dela).
Zakon o zaščiti avtorske pravice (Uradni list FLRJ, št. 45/46, 11/51, 53/51)	1946 – 1957	Avtorska pravica je praviloma trajala za življenja avtorja, po njegovi smrti pa je z dedovanjem prešla na njegove zakonite dediče, vendar z omejitvami: na ženo do njene smrti, na otroke pa do dopolnjenega 25. leta starosti. Po izteku teh rokov je avtorska pravica kot splošna ljudska last prešla na državo.
Zakon o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 36/57, 11/65)	1957 – 1968	50 let po smrti avtorja. Zakon določi, da velja tudi za dela, ki jim je po prejšnjem zakonu varstvo prenehalo oziroma so pravice prešle na državo. Tem delom avtorskopравno varstvo oživi, pravice se vrnejo avtorjem, varstvo pa traja do izteka 50 let po avtorjevi smrti.
Zakon o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 30/68, 32/68)	1968 – 1978	50 let po smrti avtorja.
Zakon o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 19/78, 34/78, 24/86, 75/88, 21/90)	1978 – 1995	50 let po smrti avtorja.
Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, 21/1995, št. 9/2001, 30/2001, 85/2001 Skl.US: U-I-149/98-36, 43/2004, 58/2004 Odl.US: U-I-200/02-12, 94/2004-UPB1, 17/2006, 44/2006-UPB2, 139/2006, 16/2007-UPB3, 68/2008)	1995 –	70 let po smrti avtorja.

III.3.2. Povratna veljavnost sprememb avtorskopravne zakonodaje

Zakonsko podlago za rešitev vprašanja, kako vpliva sprememba avtorskopravne zakonodaje na trajanje varstva, ponuja ZASP v 193. členu. V 1. odstavku je namreč določeno, da zakon velja za vsa avtorska dela in izvedbe izvajalcev, ki so ob njegovi uveljavitvi uživala varstvo na podlagi Zakona o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št. 19/78, 34/78, 24/86, 75/88, 21/90).²² Podobne določbe so vsebovali tudi prej veljavni zakoni. Uzakonjena je torej doktrina, da se avtorska dela vselej varujejo retroaktivno, katere temelje vzpostavljajo 18. člen Bernske konvencije²³ ter člena 14/6²⁴ in 70/2²⁵ sporazuma Sporazuma TRIPS.²⁶

Če stari roki dosegajo letnico uveljavitve ZASP (varstvo po predhodni zakonodaji velja najmanj do 31.12.1995), se delo varuje naprej po ZASP in po njegovem daljšem, 70-letnem roku.²⁷

Če so stari roki za avtorska dela že potekli, ZASP zanje ne velja in varstvo ne oživi.²⁸

Na podlagi členov 14/6 in 70/2 TRIPS velja retroaktivnost tudi za **pravice izvajalcev**. Njihovo varstvo tako sega do 28. aprila 1990, ko je začela veljati novela ZAP/1967 (Uradni list SFRJ, št. 21/90), s katero je bilo pri nas prvič uvedeno varstvo pravic izvajalcev. Zakon je določil 20-letni rok varstva, ni pa predvidel nobenih prehodnih retroaktivnih določb, tako da merodajen datum ostane 28. april 1990. Pravice do začetka veljavnosti ZASP (1995) niso mogle poteči, zato za vse velja novi, 50-letni rok varstva. Pred 28. aprilom 1990 noben od jugoslovanskih avtorskopравnih zakonov ni uredil izvajalskih pravic, Rimsko konvencijo je Jugoslavija samo podpisala, ne pa tudi ratificirala, novela ZAP/1978 iz leta 1990 pa nima nobenih določb o retroaktivni veljavnosti izvajalskih pravic.²⁹

²² ZASP, 193/1 člen: »Ta zakon velja za vsa avtorska dela in izvedbe izvajalcev, ki so ob njegovi uveljavitvi uživala varstvo na podlagi zakona o avtorski pravici (Uradni list SFRJ, št.19/78, 24/86, 21/90).«

²³ 18. člen Bernske konvencije: »1) Ta konvencija velja za vsa dela, ki ob njeni uveljavitvi če niso postala javna dobrina zaradi izteka varstva v njihovi državi. 2) Če postane kakšno delo, ki mu je potekel čas dotlej priznanega varstva, javna dobrina države, v kateri se zahteva varstvo, ne more biti v njej znova zavarovano. 3) To načelo se izvaja v skladu z določbami v posebnih konvencijah, ki so jih ali jih bodo v ta namen sklenile med seboj države Unije. Če ni podobnih določb, predpišejo zainteresirane države, vsaka kolikor se nje tiče način kako naj se omenjeno načelo uporablja. 4) Prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se enako uporabljajo tudi v primerih novih pristopitev k Uniji, ali v primeru, če se varstvo razširi z uporabo 7. člena te konvencije ali če se umaknejo pridržki.«

²⁴ 14/6 člen Sporazuma TRIPS: »Vsaka članica lahko v zvezi s pravicami, zagotovljenimi po prvem, drugem in tretjem odstavku, predpiše pogoje, omejitve, izjeme in zadržke do take mere, kot to dovoljuje Rimsko konvencija. Vendar pa veljajo, mutatis mutandis, določbe 18. člena Bernske konvencije (1971) tudi za pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov na fonogramih.«

²⁵ 70/2 člen Sporazuma TRIPS: »Če v tem sporazumu ni drugače določeno, ta sporazum obvezuje članice v zvezi z vso vsebino, ki je obstajala na dan uporabe tega sporazuma za določeno članico in je na ta dan zavarovana v članici ali izpolnjuje ali začne pozneje izpolnjevati pogoje za varstvo pod pogoji tega sporazuma. V zvezi s tem odstavkom in tretjim in četrtem odstavkom avtorske obveznosti za obstoječa dela izključno določa le 18. člen Bernske konvencije (1971). Tudi obveznosti glede pravic proizvajalcev fonogramov in izvajalcev na teh fonogramih določa izključno 18. člen Bernske konvencije (1971) v smislu šestega odstavka 14. člena tega sporazuma.«

²⁶ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 438.

²⁷ Ibid.

²⁸ Ibid.

²⁹ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 439.

Na podlagi prevladujoče doktrine in sodne prakse je tako mogoče zaključiti, da **izvajalci za izvedbe, izvedene pred 28. aprilom 1990 ne uživajo varstva.**

Glede veljavnosti pravic na fonogramih, videogramih, RTV oddajah, podatkovnih bazah in glede pravic založnikov pa 193. člen uvaja posebno ureditev:

- ZASP velja za **fonograme proizvajalcev fonogramov**, glede katerih ob njegovi uveljavitvi še ni preteklo 20 let, odkar so bili prvič posneti.³⁰ Izrecna določba je potrebna zato, ker noben avtorskopravni zakon pred ZASP ni urejal pravic proizvajalcev fonogramov.
- ZASP velja za **videograme, za RTV oddaje in za izdaje založnikov** kot predmete sorodnih pravic, ki so bili prvič posneti oziroma prvič radiodifuzno oddajane oziroma prvič zakonito izdane po njegovi uveljavitvi.³¹
- ZASP velja za **podatkovne baze** kot predmete sorodne pravice, ki so bile izdelane po 1.1.1983.³²

Pravice založnikov je v slovenski pravni red uvedel ZASP leta 1995. Tako veljajo za prve izdaje od 29.4.1995 dalje.

III.3.3. Trajanje avtorskoprnega varstva po trenutno veljavni zakonodaji

Trajanje avtorskoprnega varstva ureja ZASP v 5. oddelku 2. poglavja (členi 58 – 67). Kot temelj velja, da s pretekom rokov trajanja avtorske pravice avtorsko delo ni več avtorskoprnno varovano.³³ V skladu z v slovenskem pravu sprejetim načelom monizma avtorske pravice to pomeni, da ne ugasnejo le materialna upravičenja, temveč avtorska pravica kot celota, vključno z moralnimi upravičenji.³⁴

Avtorska pravica traja za avtorjevega življenja in še 70 let po njegovi smrti.³⁵

Zakon pozna tudi določene posebne situacije:

- Kadar je delo ustvarilo **več avtorjev** (soavtorji), se ta rok računa od smrti soavtorja, ki je umrl zadnji.³⁶
- Avtorska pravica na **kolektivnih delih** traja 70 let po zakoniti objavi dela.³⁷

³⁰ ZASP, čl. 193/2: »Ta zakon velja za fonograme proizvajalcev fonogramov, glede katerih ob njegovi uveljavitvi še ni preteklo 20 let, odkar so bili prvič posneti.«

³¹ ZASP, čl. 193/3: »Ta zakon velja za videograme, za RTV oddaje in za izdaje založnikov kot predmete sorodnih pravic, ki so bili prvič posneti oziroma prvič radiodifuzno oddajane oziroma prvič zakonito izdane po njegovi uveljavitvi.«

³² ZASP, čl. 193/4: »Ta zakon velja za podatkovne baze kot predmete sorodne pravice, ki so bile izdelane po 1.1.1983.«

³³ ZASP, 58. čl.: »S pretekom rokov trajanja avtorske pravice, ki so določeni v tem oddelku, avtorsko delo ni več avtorskoprnno varovano.«

³⁴ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 174.

³⁵ ZASP, 59. čl.: »Avtorska pravica traja za avtorjevega življenja in 70 let po njegovi smrti, če ni s tem zakonom drugače določeno.«

³⁶ ZASP, 60. čl.: »Kadar je delo ustvarilo več avtorjev, se rok trajanja iz prejšnjega člena računa od smrti soavtorja, ki je umrl zadnji.«

³⁷ ZASP, 62. čl.: »Avtorska pravica na kolektivnih delih traja 70 let po zakoniti objavi dela.«

- Na **anonimnih in psevdonimnih delih** traja avtorska pravica 70 let po zakoniti objavi dela, razen če psevdonim ne dovoljuje nobenega dvoma o tem, kdo je avtor, ali če avtor med tem rokom odkrije svojo identiteto (v tem primeru velja splošna ureditev, torej 70 let od smrti avtorja).³⁸
- V skrajnem primeru, kadar rok **ne more teči od smrti avtorja ali avtorjev, delo pa ni bilo zakonito objavljeno v 70 letih od njegove stvaritve**, preneha avtorska pravica 70 let po stvaritvi dela.³⁹
- V zvezi z **nadaljevanimi deli** zakon določa, da kadar se rok trajanja računa po dnevu zakonite objave dela in je delo objavljeno v zvezkih, delih, nadaljevanjih, izdajah ali nanizankah, se rok trajanja računa za vsako od teh sestavin posebej.⁴⁰
- V zvezi z **zbirkami** zakon določa, da nebistvene spremembe pri izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine zbirke ne podaljšajo trajanja avtorske pravice na zbirki.⁴¹

Posebna ureditev velja za avtorski **sorodne pravice**:

- **Pravice izvajalca trajajo 50 let** od datuma izvedbe, če pa je bil v tem času posnetek izvedbe zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice izvajalca 50 let od tiste prve izdaje ali tiste prve priobčitve, ki se je pripetila najprej.⁴²
- **Pravice proizvajalcev fonogramov trajajo 50 let**, odkar je bil posnetek narejen, če pa je bil fonogram v tem času zakonito izdan, trajajo pravice 50 let od take prve izdaje.⁴³
- Posebne pravice podeljuje ZASP založnikom v zvezi z **izdajo neobjavljenih prostih del** in v zvezi s **kritičnimi ali znanstvenimi izdajami prostih del**. V prvem primeru trajajo pravice, ki so enake pravicam avtorja, **25 let** od prve zakonite izdaje ali priobčitve javnosti dela,⁴⁴ v drugem primeru pa **30 let** od prve zakonite izdaje dela.⁴⁵

³⁸ ZASP, 61. čl.: »(1) Avtorska pravica na anonimnih in psevdonimnih delih traja 70 let po zakoniti objavi dela. (2) Če psevdonim ne dovoljuje nobenega dvoma o tem, kdo je avtor, ali če avtor med rokom iz prejšnjega odstavka odkrije svojo identiteto, velja rok iz 59. člena tega zakona.«

³⁹ ZASP, 63. čl.: »Kadar rok po tem zakonu ne teče od smrti avtorja ali avtorjev in delo ni bilo zakonito objavljeno v 70 letih od njegove stvaritve, preneha avtorska pravica z zadnje navedenim rokom.«

⁴⁰ ZASP, 64. čl.: »Kadar se po tem zakonu rok trajanja računa po dnevu zakonite objave dela in je delo objavljeno v zvezkih, delih, nadaljevanjih, izdajah ali nanizankah, se rok trajanja računa za vsako od teh sestavin posebej.«

⁴¹ ZASP, 65. čl.: »(1) Nebistvene spremembe pri izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine zbirke ne podaljšajo trajanja avtorske pravice na zbirki. (2) Nebistvene spremembe iz prejšnjega odstavka so dodatki, izbrisi ali predrugčenja pri izbiri ali razporeditvi vsebine zbirke, potrebni za nadaljevanje njenega poslovanja na način, kot ga je predvidel njen avtor.«

⁴² ZASP, 127. čl.: »Pravice izvajalca trajajo 50 let od datuma izvedbe. Če je bil v tem času posnetek izvedbe zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice izvajalca 50 let od tiste prve izdaje ali tiste prve priobčitve, ki se je pripetila najprej.«

⁴³ ZASP, 132. čl.: »Pravice proizvajalca fonogramov trajajo 50 let, odkar je bil posnetek narejen. Če je bil fonogram v tem času zakonito izdan, trajajo pravice 50 let od take prve izdaje. V primeru, da ni bilo take izdaje, pa je bil fonogram v tem času zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice 50 let od take prve priobčitve javnosti.«

⁴⁴ ZASP, 140. čl.: »(1) Oseba, ki prvič zakonito izda ali priobči javnosti še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu. (2) Pravice iz prejšnjega odstavka trajajo 25 let od prve zakonite izdaje ali priobčitve javnosti dela.«

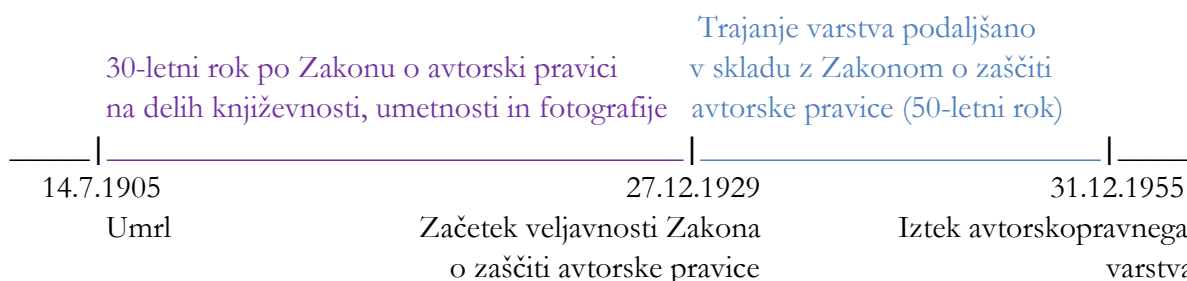
⁴⁵ ZASP, 141. čl.: »(1) Oseba, ki pripravi izdajo dela, na katerem so avtorske pravice že potekle in je rezultat znanstvene dejavnosti ter se bistveno razlikuje od znanih izdaj tega dela, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu. (2) Pravice iz prejšnjega odstavka trajajo 30 let od prve zakonite izdaje dela.«

Vsi roki začnejo teči prvega januarja tistega leta, ki sledi letu njihovega začetnega dogodka (tj., če avtor umre junija leta 1975, začne 70-letni rok teči 1.1.1976 in se izteče 31.12.2045).⁴⁶

III.3.4. Ilustracija trajanja avtorskoprnega varstva s pomočjo konkretnih primerov

V nadaljevanju so primeroma predstavljene posamezne značilne situacije. Zaradi preglednosti niso upoštevane spremembe zakonodaje od leta 1929 do leta 1995, saj niso podaljševale trajanja avtorskoprnega varstva.

Janez Trdina

Avtor je umrl leta 1905, trajanje varstva na njegovih delih pa se je sprva presojalo po Zakonu o avtorski pravici na delih književnosti, umetnosti in fotografije. Ta je za književna dela določal 30-letno varstvo po smrti avtorja. Leta 1929 je začela veljati nova avtorskoprnna zakonodaja, ki je varstvo podaljšala na 50 let po smrti avtorja. Sprememba trajanja avtorskoprnega varstva vselej velja retroaktivno, zato se je podaljšalo tudi varstvo del konkretnega avtorja. Kasnejše spremembe zakonodaje na trajanje avtorskoprnega varstva niso vplivale, zato se je le-to izteklo 31.12.1955. Vsa dela obravnavanega avtorja so tako od 1.1.1956 v javni domeni.

⁴⁶ ZASP, 67. čl.: »Roki iz tega oddelka zakona začnejo teči prvega januarja tistega leta, ki sledi letu njihovega začetnega dogodka,« čl. 4/2: »Določbe tega zakona o sestavinah avtorskega dela, o domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju tega zakona določeno drugače.«

Fran Milčinski

50-letni rok v skladu z Zakonom o avtorski pravici

Avtor je umrl leta 1932, v času veljavnosti Zakona o zaščiti avtorske pravice, ki je določal trajanje varstva 50 let po avtorjevi smrti. V času trajanja tega roka je sicer prišlo do številnih zakonodajnih sprememb (Zakon o zaščiti avtorske pravice je zamenjal Zakon o avtorski pravici, ki je bil tudi sam večkrat spremenjen), vendar pa te niso vplivale na trajanje avtorskoprnavega varstva. To se je tako izteklo 31.12.1982, od 1.1.1983 pa so vsa dela Frana Milčinskega v javni domeni.

Josip Vandot

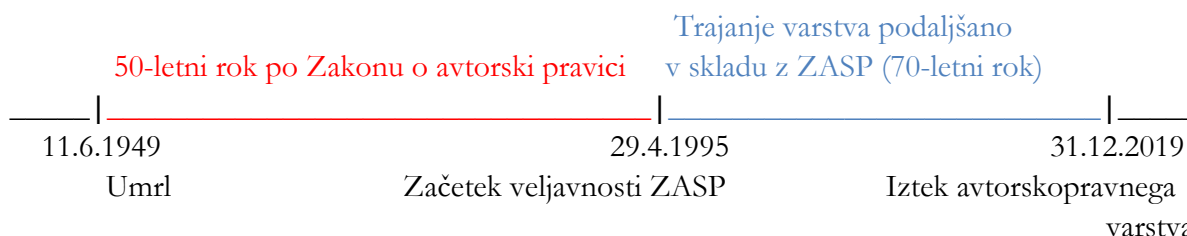
50-letni rok v skladu z Zakonom o avtorski pravici

Avtor je umrl leta 1944, varstvo njegovih del pa je veljalo 50 let po smrti. Vmesne zakonodajne spremembe na trajanje varstva niso vplivale. Varstvo del obravnavanega avtorja se je tako izteklo 31.12.1994, vsa njegova dela pa so od 1.1.1995 v javni domeni.

ZASP, ki je varstvo podaljšal na 70 let po smrti avtorja, je v veljavo stopil 29.4.1995. Varstvo del Josipa Vandota tega datuma ni doseglo, saj se je izteklo 5 mesecev prej. Določbe ZASP tako za omenjena dela ne veljajo.

Oton Župančič

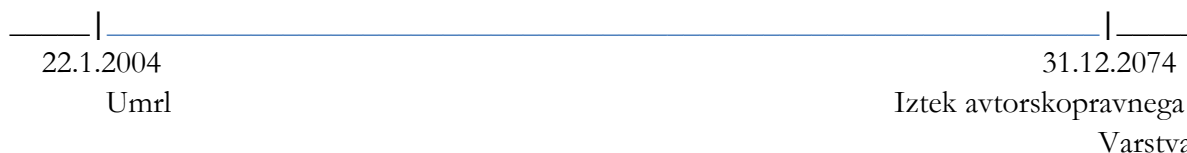

Avtor je umrl leta 1949, njegova dela pa so bila večino časa varovana s 50-letnim rokom. Na tej podlagi bi se varstvo izteklo 31.12.1999, vendar pa je bil leta 1995 sprejet ZASP, ki je varstvo del podaljšal na 70 let po avtorjevi smrti. Varstvo del obravnavanega avtorja se bo tako izteklo 31.12.2019.

Zanimiva je primerjava s prej obravnavanim avtorjem, Josipom Vandotom. Ta je umrl le 5 let pred Otonom Župančičem, vendar pa se je avtorskopravno varstvo njegovih del izteklo kar 25 let pred varstvom del slednjega.

Janez Menart

70-letni rok v skladu z ZASP

Avtor je umrl leta 2004, v času veljavnosti ZASP. V skladu s trenutno veljavno zakonodajo bodo njegova dela varovana še 70 let po smrti, v javni domeni pa bodo šele od 1.1.2075.

III.3.5. Ugotavljanje datuma smrti izvirnega imetnika pravic oziroma avtorja

Zgoraj podrobno predstavljenih pravna pravila določajo čas trajanja avtorske pravice, ki pa ga v primeru avtorskega dela vežejo na dejstvo, ali je avtor že umrl in ali je že poteklo 70 let po njegovi smrti.

Ugotavljanje datuma smrti avtorja se v mnogih primerih izkaže kot praktično zelo zapleten postopek. Potrebno je razpolagati z več podatki kot zgolj imenom in priimkom avtorja, v določenih primerih pa je potrebno izkazati tudi pravni interes, da se podatek lahko pridobi od ustreznega državnega organa.

Potrebna dejanja in priporočen postopek v zvezi s pridobivanjem podatkov o smrti avtorja so podrobneje opisani v poglavju IV.2.3.

III.3.6. Glavne ugotovitve glede trajanja avtorske in sorodnih pravic

Podaljševanje trajanja avtorskoprnega varstva velja retroaktivno, v kolikor je bilo ob koncu veljavnosti predhodnega zakona delo še vedno varovano. Če je varstvo že prenehalo, ne oživi več. Edina izjema na tem področju je zakon iz leta 1957, ki je razveljavil predhodno, realsocialističnemu duhu ustrezno ureditev. Določal je namreč, da avtorskopravno varstvo, ki je ugasnilo po določbah predhodnega zakona, ponovno oživi, če so izpolnjeni novi zakonski pogoji, torej da še ni minilo 50 let od smrti avtorja. Na teh delih se je vzpostavilo varstvo, ki je trajalo 50 let od smrti avtorja.

V zvezi z digitalizacijo in uporabo del na portalu dLib.si je potrebno upoštevati sledeče:

Dela avtorjev, ki so umrli do vključno leta 1944, so v javni domeni, njihova uporaba je prosta.

Za uporabo del avtorjev, ki so umrli leta 1945 ali kasneje, je potrebno pridobiti ustrezne pravice.

Trenutno veljavni ZASP je stopil v veljavo 29.4.1995. Prelomno leto smrti avtorja za določanje aplikacije ZASP na določeno delo je tako leto 1944.

Če je avtor umrl leta 1944, je začel 50-letni rok teči 1.1.1945, varstvo pa se je izteklo 31.12.1994. ZASP takrat še ni veljal, zato se je avtorskopravno varstvo izteklo in ne oživi več.

Če je avtor umrl pred letom 1944, se je avtorskopravno varstvo njegovih del izteklo ustrezno prej, vsekakor pa pred uveljavitvijo ZASP. Tudi ta dela so v javni domeni.

Če je avtor umrl leta 1945, je začelo varstvo teči 1.1.1946, izteči pa bi se moralo 31.12.1995. V tem času je ZASP že veljal, zato se je varstvo teh del podaljšalo v skladu z novim zakonskim rokom. Ta dela so tako varovana 70 let od smrti avtorja, varstvo pa se bo izteklo 31.12.2015.

Dela avtorjev, ki so umrli po letu 1945, so avtorskopravno varovana s 70-letnim rokom, saj je a) predhodno veljavno 50-letno obdobje preseglo datum uveljavitve ZASP ali b) so umrli že v času veljavnosti ZASP.

Od izvajalcev je potrebno pridobiti pravice le za izvedbe, ki so se zgodile po 28. aprilu 1990.

Pravice proizvajalcev fonogramov je potrebno pridobiti le za fonograme, prvič posnete leta 1975 ali kasneje.

III.3.7. Posebne situacije zaradi sorodnih pravic založnikov

Dodatno je potrebno opozoriti na dve specifični situaciji. ZASP med sorodnimi pravicami namreč ureja tudi primera, ko dela ni mogoče prosto uporabljati, kljub temu da je avtorska pravica na njem že potekla. Za vse oblike uporabe, torej tudi v primeru dajanja na voljo javnosti, je tako potrebno pridobiti dovoljenje, čeprav je od smrti avtorja minilo že več kot 70 let oziroma so bili izpolnjeni pogoji iz členov 58 – 64 ZASP.

V 140. členu ZASP določa, da oseba, ki prvič zakonito izda ali priobči javnosti še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja, to varstvo pa traja 25 let od prve zakonite izdaje ali

priobčitve dela javnosti.⁴⁷ ZASP tako v celoti prenaša v slovenski pravni red besedilo 4. člena Direktive Sveta 93/98/EGS z dne 29. oktobra 1993 o uskladitvi trajanja varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic.⁴⁸ Določba se nanaša na vse vrste del, ki še niso bila nikdar objavljena, pri čemer ne smejo biti objavljena v nobeni državi, ne le v Sloveniji.⁴⁹ Pojem objave ZASP sicer ureja v 1. odstavku 3. člena in določa, da objava pomeni, da je avtorsko delo z dovoljenjem upravičenca postalo dostopno javnosti.⁵⁰ Določbo 140. člena ZASP sicer uvršča v poglavje o pravicah založnikov, vendar pa pod tem pojmom ne gre razumeti zgolj založniških podjetij ali nekoga, ki se poklicno ukvarja z založništvom, temveč je v skladu z besedilom določbe do (vseh materialnih) pravic upravičena vsaka oseba, ki neobjavljeno delo izda oziroma priobči javnosti.⁵¹ Priobčitev javnosti je bila zaradi popolne uskladitve z Direktivo 93/98/EGS zakonskemu besedilu dodana z novelo leta 2001, pravice, enake materialnim pravicam avtorja, pa tako pridobi tudi oseba, ki zadevno delo na kakršenkoli način v smislu 2. odstavka 22. člena ZASP⁵² priobči javnosti, tudi z izvršitvijo pravice dajanja na voljo javnosti.

V 141. členu ZASP ureja kritične ali znanstvene izdaje prostih del in določa, da oseba, ki pripravi izdajo dela, na katerem so avtorske pravice že potekle in je rezultat znanstvene dejavnosti ter se bistveno razlikuje od znanih izdaj tega dela, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja, to varstvo pa traja 30 let od prve zakonite izdaje dela.⁵³ Zakonodajalec je tako izkoristil možnost, ki mu jo ponuja Direktiva 93/98/EGS v 5. členu.⁵⁴ Naslov člena sicer govori o kritičnih ali znanstvenih izdajah, vendar pa iz njegovega besedila izhaja, da mora biti izdaja rezultat znanstvenega dela. V tem smislu pridejo tako v poštev le strokovne oziroma znanstvene kritike.⁵⁵ Še pomembnejša je ocena, kdaj se izdaja bistveno razlikuje od že znanih izdaj. Različne kritične opombe, komentarji, analize in podobne znanstvene obdelave, so praviloma samostojne avtorske stvaritve in kot takšne že same uživajo polno varstvo.⁵⁶ Izdaja v smislu 141. člena mora tako sicer biti rezultat določene znanstvene dejavnosti, vendar pa ne v takšni meri, da bi predstavljala samostojno stvaritev, saj v tem primeru

⁴⁷ ZASP, 140. čl.: »(1) Oseba, ki prvič zakonito izda ali priobči javnosti še neobjavljeno delo, na katerem so avtorske pravice že potekle, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu. (2) Pravice iz prejšnjega odstavka trajajo 25 let od prve zakonite izdaje ali priobčitve javnosti dela.«

⁴⁸ Direktiva Sveta 93/98/EGS z dne 29. oktobra 1993 o uskladitvi trajanja varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic, 4. čl.: »Oseba, ki prvič zakonito izda ali priobči javnosti še neobjavljeno delo, na katerem je avtorska pravica že potekla, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja. Takšne pravice trajajo 25 let od prve zakonite izdaje ali zakonite priobčitve javnosti dela,« dostopno na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31993L0098:SL:NOT>, zadnjič obiskano septembra 2010.

⁴⁹ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 337.

⁵⁰ ZASP, čl. 3/1: »Objava po tem zakonu pomeni, da je avtorsko delo ali predmet sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca postalo dostopno javnosti.«

⁵¹ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 338.

⁵² ZASP, čl. 22/2: »Uporaba dela v netelesni obliki (priobčitev javnosti) obsega zlasti naslednje pravice: 1. pravico javnega izvajanja (26. člen); 2. pravico javnega prenašanja (27. člen); 3. pravico javnega predvajanja s fonogrami in videogrami (28. člen); 4. pravico javnega prikazovanja (29. člen); 5. pravico radiodifuznega oddajanja (30. člen); 6. pravico radiodifuzne retransmisije (31. člen); 7. pravico sekundarnega radiodifuznega oddajanja (32. člen); 8. pravico dajanja na voljo javnosti (32.a člen).«

⁵³ ZASP, 141. čl.: »(1) Oseba, ki pripravi izdajo dela, na katerem so avtorske pravice že potekle in je rezultat znanstvene dejavnosti ter se bistveno razlikuje od znanih izdaj tega dela, uživa varstvo, ki je enako materialnim avtorskim pravicam in drugim pravicam avtorja po tem zakonu. (2) Pravice iz prejšnjega odstavka trajajo 30 let od prve zakonite izdaje dela.«

⁵⁴ Direktiva 93/98/EGS, 5. čl.: »Države članice lahko varujejo kritične in znanstvene izdaje del, ki so prišla v prosto uporabo. Takšne pravice trajajo največ 30 let od takrat, ko je kritična ali znanstvena izdaja prvič zakonito izdana.«

⁵⁵ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 339.

⁵⁶ Ibid.

ne bi bilo potrebe po varstvi s sorodno pravico.⁵⁷ Tudi to določbo ZASP uvršča v poglavje o pravicah založnikov, vendar pa je v skladu z besedilom člena lahko upravičenec le posameznik, ki se ukvarja z znanstveno dejavnostjo, ta pa seveda lahko svoje pravice prenese na založnika.⁵⁸ V primeru, da zadevno izdajo pripravi oseba v delovnem razmerju, pridobi pravice v skladu s 101. členom ZASP delodajalec.⁵⁹

III.4. Četrto temeljno vprašanje: katere avtorske pravice je potrebno razčistiti?

Z vidika avtorskopravnega varstva v okviru projekta dLib.si Plus sta za potrebe digitalizacije in objave vsebin na spletnem portalu dLib.si relevantni pravici reproduciranja⁶⁰ in dajanja na voljo javnosti.⁶¹

III.4.1. Pravica reproduciranja

Pravica reproduciranja je izključna pravica, da se delo fiksira na materialnem nosilcu ali drugem primerku, in sicer neposredno ali posredno, začasno ali trajno, delno ali v celoti ter s kakršnimkoli sredstvom ali v katerikoli obliki. Izvajalec digitalizacije mora biti za zakonito opravljanje te dejavnosti nosilec omenjene pravice. Pravico reproduciranja je mogoče pridobiti na več načinov. Najpogostejši je pogodbeni prenos, pri katerem imetnik materialnih pravic le-te sporazumno prenese na novega imetnika. Poleg omenjenega je prenos pravic možen tudi na podlagi samega zakona, kot je to urejeno npr. v primeru avtorskega dela, ki nastane v okviru delovnega razmerja.

III.4.2. Pravica dajanja na voljo javnosti

V skladu z 32.a členom ZASP je pravica dajanja na voljo javnosti izključna pravica, da se po žici ali brezžično, delo naredi dostopno javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo ali da se delo pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti. V konkretnem primeru gre tukaj za pravico, da se digitalizirane vsebine objavijo na spletnem portalu dLib.si.

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ ZASP, 23. čl.: »(1) Pravica reproduciranja je izključna pravica, da se delo fiksira na materialnem nosilcu ali drugem primerku, in sicer neposredno ali posredno, začasno ali trajno, delno ali v celoti ter s kakršnimkoli sredstvom ali v katerikoli obliki. (2) Delo se reproducira zlasti v obliki grafičnega razmnoževanja, tridimenzionalnega razmnoževanja, zgraditve oziroma izvedbe arhitekturnega objekta, fotografiranja, tonskega ali vizualnega snemanja ter shranitve v elektronski obliki.«

⁶¹ ZASP, čl. 32.a: »Pravica dajanja na voljo javnosti je izključna pravica, da se po žici ali brezžično, delo naredi dostopno javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo ali da se delo pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti.«

V okviru pravice dajanja na voljo javnosti dodaten problem predstavlja določba 79. člena ZASP,⁶² v skladu s katero je nično določilo, s katerim avtor prenaša na drugo osebo materialne avtorske pravice za neznane oblike uporabe svojega dela. V konkretnem primeru uporabe del na portalu dLib.si nastane težava s prenosom pravice dajanja na voljo javnosti, saj je bila ta v zakonodajo uvedena šele leta 2001.⁶³ Namen omenjene določbe je varovati avtorja pred posli, tj. prenosi, katerih gospodarske teže se še ne da ovrednotiti.⁶⁴ Objava del na spletu in druge možnosti uporabe v skladu s pravico dajanja na voljo javnosti je jasen primer nove možnosti izkoriščanja, ki je bila v preteklosti praktično nepredstavljiva, v času moderne tehnologije pa omogoča dostopnejšo in intenzivnejšo eksploatacijo del. V skladu z 79. členom ZASP tako ni mogla biti implicitno zaobjeta s prenosom pravic, zato jo je zadržal avtor. Tako lahko pride do situacij, ko je avtor prenesel vse materialne avtorske pravice na založnika ali na tretjo osebo pred letom 2001, pravice dajanja na voljo javnosti pa ni mogel. V kolikor prenos pravice dajanja na voljo javnosti ni vseboval, jo je potrebno posebej pridobiti od avtorja oziroma njegovih pravnih naslednikov.

Pravica dajanja na voljo javnosti je bila v ZASP izrecno vključena z novelo ZASP-A leta 2001. Kljub temu je potrebno poudariti, da ni nujno, da je do tega dne dajanje na voljo javnosti predstavljajo neznano možnost izkoriščanja. V primeru spora bo lahko uporabnik dokazoval, da je bilo dajanje na voljo javnosti že pred izrecno uzakonitvijo te pravice v ZASP znana oblika izkoriščanja.

Za primer lažje ponazoritve problematike v nadaljevanju vseeno uporabljamo implementacijo dajanja na voljo javnosti v ZASP- A leta 2001 kot prelomen trenutek, kar pomeni, da štejemo, da je postopek razčiščevanja avtorske in sorodnih pravic praviloma različen glede na to, ali je bil prenos pravic opravljen pred uveljavitvijo ZASP-A v letu 2001 ali pa po tem datumu.

Za dela, izdana pred letom 2001, je potrebno pravico dajanja na voljo javnosti praviloma pridobiti od izvirnega imetnika pravic, kljub dejstvu, da je ta morda vse svoje takrat obstoječe pravice pred letom 2001 prenesel na nek drug subjekt. V tem primeru bo pri razčiščevanju najpogosteje prišel v poštev postopek iskanja fizičnih oseb, saj so ponavadi prav slednje izvirni imetniki pravic.

Za dela, izdana po letu 2001, pa je situacija nekoliko bolj zapletena. Možno je namreč, da je bil prenos pravic opravljen še pred uveljavitvijo ZASP-A. V tem primeru bo postopek kljub prenosu »vseh« pravic enak kot zgoraj. Pravice za dela, ki so bile prenešene po relevantnem datumu v letu 2001, pa bo potrebno pridobiti od subjekta, ki ni izvirni imetnik pravic. V teh primerih bo pri razčiščevanju pravic potrebno reševati po postopku iskanja pravnih oseb.

V zgornjih odstavkih smo se osredotočili predvsem na situacije, ko je prišlo do prenosa pravic od izvirnega imetnika na nek drug subjekt. Potrebno pa je seveda opozoriti tudi na možnost, da izvirni avtorji pravic niso prenesli na drug subjekt, npr. založbo, pač pa so jih zadržali zase, ali pa je bil prenos opravljen z nekaterimi modalitetami.

⁶² ZASP, čl. 79/4: »Nično je določilo, s katerim avtor prenaša na drugo osebo: [...] 4. materialne avtorske pravice za neznane oblike uporabe svojega dela.«

⁶³ Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-A), Ur.l. RS, št. 9/2001.

⁶⁴ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 198.

Omenjene temeljne opombe je potrebno upoštevati pri vseh kategorijah del objavljenih na portalu dLib.si, kot tudi pri vseh nosilcih pravic, tj. avtorjih, izvajalcih in proizvajalcih fonogramov.

III.4.3. Izjema od pravice reproduciranja – dovoljeno lastno reproduciranje v okviru 50. člena ZASP

V primeru javnih knjižnic ZASP pozna izjemo od izključne pravice reproduciranja, ki je urejena v 50. členu. Ob upoštevanju pogojev iz 50. člena ZASP⁶⁵ lahko knjižnica dela prosto reproducira, kar pomeni, da ni zavezana k pridobivanju dovoljenja od imetnika pravic.

V okviru projekta dLib.si Plus je ključnega pomena vprašanje, ali 50. člen velja tudi za digitalizacijo zvočnih posnetkov in zemljevidov. Nekoliko jasnejša je slika pri pisanih, literarnih delih, saj 50. člen vsebuje določbo, ki knjižnicah dovoljuje reproduciranje pisanega dela v obsegu celotne knjige le v primeru, če je njena naklada izčrpana že najmanj dve leti.⁶⁶

Omenjeni 50. člen ne vsebuje določb o reproduciranju zvočnih posnetkov in zemljevidov, tj. o dveh izmed bistvenih kategorij projekta dLib.si Plus. Določa le, da je reproduciranje (digitalizacija) dovoljeno v največ treh primerkih in le za lastne potrebe, storjeno pa mora biti iz lastnega primerka. Knjižnica pri tem ne sme imeti namena dosegati neposredne ali posredne gospodarske koristi.

Zaradi ohlapnosti določb 50. člena se je potrebno pri interpretaciji opreti na 46. člen⁶⁷ ZASP in na določbe Zakona o obveznem izvodu publikacij.⁶⁸ Potrebno je opozoriti, da omenjeno vprašanje še ni bilo obravnavano pred sodiščem, niti se o njem ni nedvoumno izrekla pravna doktrina. Vprašanje torej nima enoznačnega, dokončnega odgovora.

⁶⁵ ZASP, 50. čl.: »(1) Ob upoštevanju 37. člena tega zakona je reproduciranje že objavljenega dela prosto, če je izvršeno v največ treh primerkih in če so izpolnjeni pogoji iz drugega ali tretjega odstavka tega člena. (2) Fizična oseba lahko prosto reproducira delo 1. na papirju ali podobnem nosilcu z uporabo fotokopiranja ali druge fotografske tehnike s podobnimi učinki, 2. na katerem koli drugem nosilcu, če to stori za privatno uporabo, če primerki niso izročeni ali priobčeni v javnosti in če pri tem nima namena dosegati neposredne ali posredne gospodarske koristi. (3) Javni arhivi, javne knjižnice, muzeji ter izobraževalne in znanstvene ustanove lahko za lastne potrebe prosto reproducirajo delo na kateremkoli nosilcu, če to storijo iz lastnega primerka in če pri tem nimajo namena dosegati neposredne ali posredne gospodarske koristi. (4) Reproduciranje po prejšnjih odstavkih tega člena ni dovoljeno glede pisanih del v obsegu celotne knjige, grafičnih izdaj glasbenih del, elektronskih baz podatkov in računalniških programov ter v obliki izvedbe arhitekturnega objekta, če ni s tem zakonom ali s pogodbo drugače določeno. (5) Ne glede na prejšnji odstavek je pod pogoji iz prvega odstavka tega člena prosto: 1. reproducirati pisano delo v obsegu celotne knjige, če je njena naklada izčrpana že najmanj dve leti; 2. reproducirati grafično izdajo glasbenega dela z ročnim prepisovanjem.«

⁶⁶ Podrobneje glej Bogataj Jančič, M., Virag, L., Jerovšek, R., Domjanič, Ž.: Strokovna gradiva in podlage za pripravo predloga sprememb in dopolnitev ZASP za optimiziranje delovanja digitalne knjižnice dLib.si, oktober 2009, str. 36-40.

⁶⁷ ZASP, 46. čl.: »Vsebinske omejitve avtorske pravice so dopustne v primerih, ki so določeni v tem oddelku, s tem, da je obseg take uporabe avtorskih del omejen glede na namen, ki ga je treba doseči, da je v skladu z dobrimi običaji, da ne nasprotuje običajni uporabi dela in da ni v nerazumni meri v nasprotju z zakonitimi interesi avtorja.«

⁶⁸ Glej Bogataj Jančič, M., Virag, L., Jerovšek, R., Domjanič, Ž., oktober 2009, str. 41-45.

Po našem mnenju digitalizacija v okviru projekta dLib.si Plus spada pod izjemo 50. člena ZASP, saj je omejena glede na namen, je v skladu z dobrimi običaji, ne nasprotuje običajni uporabi dela in ni v nerazumni meri v nasprotju z zakonitimi interesi avtorja.

V luči navedenega torej za samo digitalizacijo vsebin v okviru projekta dLib.si Plus ni potrebno pridobiti pravic od imetnikov oz. avtorjev in izvajalcev, je pa pravice vsekakor potrebno pridobiti za namene objave digitaliziranih vsebin na spletnem portalu. Za objavo na internetu je namreč potrebno imeti tudi pravico dajanja na voljo javnosti, ki pa ni predmet proste uporabe v okviru 50. člena ZASP.

III.4.4. Izjema od pravice dajanja na voljo javnosti – Direktiva št. 2001/29/ES

Direktiva št. 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, ki je uvedla pravico dajanja na voljo javnosti, je določila tudi, da lahko države članice v določenih primerih uzakonijo omejitve oziroma izjeme od pravic reproduciranja, priobčitve javnosti in tudi dajanja na voljo javnosti.

V primeru izjeme od pravice dajanja na voljo javnosti je relevantna izjema, določena v členu 5(3)(n). Ta dovoljuje uporabo s priobčitvijo ali dajanjem na voljo javnosti del ali predmetov sorodnih pravic, ki niso urejeni s prodajnimi ali licenčnimi pogoji, navedenimi v njihovih zbirkah, v namen raziskave ali zasebnega študija posameznim pripadnikom javnosti po temu namenjenih terminalih, ki se nahajajo v prostorih javno dostopnih knjižnic, izobraževalnih ustanov, muzejev ali arhivov.⁶⁹

Implementacija omenjene izjeme ni obvezna, zato je zakonodajalec v Republiki Sloveniji ni izvedel. Izjeme v trenutno veljavni avtorskopravni zakonodaji tako knjižnicam ter drugim kulturnim, znanstvenim in izobraževalnim ustanovam pod določenimi pogoji dovoljujejo le reproduciranje, ne pa tudi dajanja na voljo javnosti, niti s pomočjo ustreznih terminalov, dostopnih v sami ustanovi.

Direktiva sicer izrecno prepoveduje uvajanje drugačnih izjem in omejitev pravice dajanja na voljo javnosti.⁷⁰

⁶⁹ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001), čl. 5/3: »Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravic iz členov 2 in 3 v naslednjih primerih: [...] (n) uporaba s priobčitvijo ali dajanjem na voljo javnosti del ali predmetov sorodnih pravic, ki niso urejeni s prodajnimi ali licenčnimi pogoji, navedenimi v njihovih zbirkah, v namen raziskave ali zasebnega študija posameznim pripadnikom javnosti po temu namenjenih terminalih, ki se nahajajo v prostorih, navedenih v odstavku 2(c); [...]« Prostor, navedeni v odstavku 2(c): »[...] javno dostopne knjižnice, izobraževalne ustanove, muzeji ali arhivi [...]«

⁷⁰ Direktiva 2001/29/ES, 40. recital: »Države članice lahko predvidijo izjemo ali omejitev v korist določenih neprofitnih ustanov, na primer javnih knjižnic in podobnih institucij, pa tudi arhivov. Vendar pa naj bo to omejeno na določene posebne primere, ki jih zajema pravica reproduciranja. Takšne izjeme ali omejitve naj ne zajemajo uporabe v kontekstu sprotne dostave varovanih del ali predmetov sorodnih pravic. Ta direktiva naj ne vpliva na možnost držav članic, da določijo izjemo pri izključni pravici javnega posojanja v skladu s členom 5 Direktive 92/100/EGS. Zato je treba spodbujati posebne pogodbe ali licence, ki so, ne da bi povzročale neravnovesje, ugodne za takšne ustanove in namene širjenja, ki jim služijo.«

Potrebno je omeniti še, da ZASP pri določenih izjemah, ki sicer definirajo izjeme od pravice reproduciranja, dopušča, da omejitve smiselno veljajo tudi za javno priobčitev. Takšna ureditev velja za izjemo v korist pouka in izjemo, ki ureja periodični tisk oziroma preglede tiska,⁷¹ ter izjemo zaradi pridobivanja informacij javnega značaja.⁷²

III.5. Peto temeljno vprašanje: kdo je imetnik pravic?

Pravice so lahko prenesene na podlagi pogodbe oziroma licence ali na podlagi zakona. Pri pogodbenem prenosu govorimo o različnih modalitetah oziroma omejitvah prenosa. Domneva prenosa na podlagi zakona, ki bo obravnavana za potrebe te študije, je urejena v 101. členu ZASP. Ta ureja domnevo prenosa materialnih avtorskih pravic na delu, ustvarjenem v okviru delovnega razmerja, na delodajalca.

III.5.1. Veljavna zakonska domneva prenosa za dela, ustvarjena v okviru delovnega razmerja

V skladu s trenutno veljavnim ZASP velja, da se za dela, ki jih ustvari delojemalec pri izpolnjevanju svojih obveznosti ali po navodilih delodajalca, šteje, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem delu izključno prenesene na delodajalca za deset let od dokončanja dela, če ni s pogodbo drugače določeno.⁷³ Delodajalec tako neodvisno od volje delojemalca pridobi vse avtorske pravice na določenem delu za obdobje desetih let, nato pa te preidejo nazaj na avtorja, razen če delodajalec po preteku omenjenega roka izrecno zahteva njihov ponovni izključni prenos proti plačilu primernega nadomestila.

⁷¹ ZASP, 47. čl.: »(1) Brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice, vendar ob plačilu primernega nadomestila, je dopustno: 1. reproducirati v čitankah in učbenikih, namenjenih za pouk, dele avtorskih del ter posamična dela s področij fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja in kartografije, če gre za že objavljena dela več avtorjev; 2. reproducirati v periodičnem tisku aktualne članke iz takega tiska, v katerih so obravnavana splošna vprašanja, če avtor tega ni izrecno prepovedal. (2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za javno priobčitev navedenih del. (3) V primerih iz prejšnjih odstavkov je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

⁷² ZASP, 48. čl.: »(1) Zaradi pridobitve informacije javnega značaja je prosto: 1. pri obveščanju o dnevni dogodkih reproducirati dela, ki se vidijo ali slišijo ob poteku tega dogodka; 2. pripraviti in reproducirati povzetke izdanih časopisnih in podobnih člankov v pregledih tiska; 3. reproducirati javne politične govore in javne govore na obravnavah pred državnimi, cerkvenimi in podobnimi organi; 4. uporabiti dnevne novice in vesti, ki imajo naravo tiskovnega poročila. (2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za javno priobčitev navedenih del. (3) V primerih iz prejšnjih odstavkov je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.«

⁷³ ZASP, 101. čl.: »(1) Kadar avtorsko delo ustvari delojemalec pri izpolnjevanju svojih obveznosti ali po navodilih delodajalca (avtorsko delo iz delovnega razmerja), se šteje, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem delu izključno prenesene na delodajalca za deset let od dokončanja dela, če ni s pogodbo drugače določeno. (2) Po preteku roka iz prejšnjega odstavka pripadejo pravice iz prejšnjega odstavka delojemalcu, s tem da delodajalec lahko zahteva njihov ponovni izključni prenos proti plačilu primernega nadomestila.«

III.5.2. Zgodovinska analiza zakonskih določb v zvezi z avtorskim delom, ustvarjenim v okviru delovnega razmerja

ZAP 1895 ne vsebuje nikakršnih določb o delih, nastalih v okviru delovnega razmerja. Ta koncept se je v avtorskem pravu uveljavil šele kasneje. Za vsa dela, nastala časovnem okvirju veljavnosti tega zakona, tako pravice ostanejo avtorjem. Še posebej je v primeru del, nastalih v času veljavnosti ZAP 1895, potrebno upoštevati tudi dejstvo, da dela, katerih avtorji so umrli pred letom 1945, niso več avtorskopravno varovana.

Tudi **ZAP 1929 in ZAP 1946** nimata določb o delih, nastalih v okviru delovnega razmerja.

V **ZAP 1957** so določbe o delu, nastalem v delovnem razmerju. V skladu s 16. členom ima organ, zavod, gospodarska ali družbena organizacija ter drug delodajalec, v čigar službi je bilo avtorsko delo ustvarjeno, izključno pravico izkoriščati to delo v mejah svojih nalog, brez posebnega avtorjevega dovoljenja in brez plačila avtorskega honorarja. Omenjeni člen nadalje določa, da avtor dela iz prejšnjega odstavka obdrži na takem delu ostale avtorske pravice, če niso le-te s tem zakonom omejene.

Ob tem se postavlja vprašanje, kako interpretirati dikcijo »v mejah svojih nalog«. Glede na to, da v času veljavnosti ZAP 1957 še niso obstajale tehnične možnosti digitalizacije in objave del na spletu, lahko upravičeno domnevamo, da te dejavnosti ne spadajo med naloge organa, zavoda ali družbene organizacije iz 16. člena ZAP 1957. Poleg tega omenjeni člen določa tudi, da avtor obdrži na svojem delu vse ostale pravice, ki ne pridejo v poštev pri opravljanju nalog delodajalca.

V luči navedenega bo tako pravico dajanja na voljo javnosti potrebno priobiti od avtorja dela, njegovih dedičev oz. subjekta, na katerega je avtor pravice prenesel s pogodbo.

V skladu z 20. členom **ZAP 1968** je vprašanje, ali imajo pravice avtorji ali delodajalci, odvisno tudi od tega, kakšno organizacijsko obliko je imela pravna oseba v času nastanka zemljevida. V primeru, da je bila to delovna ali druga organizacija oz. državni organ, avtorskopravna razmerja ureja splošni akt organizacije. Ta lahko določa več različnih situacij, npr. da vse ali pa le posamezne pravice preidejo na delodajalca, prenos je lahko časovno ali teritorialno omejen, možna pa je tudi situacija, ko pa vse pravice obdrži zaposleni.

V primeru, da je delodajalec oseba, ki samostojno opravlja z zakonom dovoljeno dejavnost, avtorskopravna razmerja ureja pogodba, ki prav tako lahko vsebuje zelo različne določbe. Enako kot pri splošnem aktu organizacije je pri prenosu možnih več modalitet.

Pri obeh situacijah je bitvenega pomena tudi vprašanje, ali je bila v splošnem aktu oz. pogodbi kakšna določa, ki ureja nadaljnje prenose pravic. Če delodajalec namreč te pravice nima, je seveda ne more prenesti na kakšen drug subjekt, tudi če bi to želel.

V skladu s 25. členom je možna tudi situacija, ko je bila glede avtorskega dela sklenjena pogodba o delu. V primeru, da je bila sklenjena pogodba o delu, obdrži vse pravice avtor. Vse te situacije je

treba v večini primerov najprej preveriti pri delodajalcu. Če slednji ni nosilec ali ne ve, če je nosilec, je potrebno za pridobitev teh podatkov kontaktirati avtorja.

ZAP 1978 glede ureditve dela, ustvarjenega v delovnem razmerju, prinaša nekaj sprememb. Omenjeni zakon tako spreminja predvsem poimenovanja subjektov, ki lahko nastopajo kot delodajalci. Prvi odstavek 20. člena ZAP 1978 tako kot delodajalce navaja organizacije združenega dela, delovne skupnosti, druge organizacije in skupnosti ter družbenopolitične organizacije ali skupnosti. Avtorska razmerja glede del, ustvarjenih v delovnem razmerju z navedenimi subjekti, ureja samoupravni splošni akt organizacije ali skupnosti oziroma akt organa v skladu s tem zakonom. Drugi odstavek 20. člena nadalje kot delodajalce navaja delovne ljudi, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljajo znanstveno, književno, upodabljalno, glasbeno, gledališko, filmsko ali drugo umetniško ali drugo kulturno dejavnost, odvetniško ali drugo poklicno dejavnost ter delovne ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi, ki so lastnina občanov. Avtorska razmerja glede del, ustvarjenih v delovnem razmerju z navedenimi subjekti, ureja pogodba v skladu s tem zakonom.

ZAP 1978 v 21. členu uvaja tudi novost glede časovno omejenega prenosa pravic na delodajalca. Delodajalci lahko v skladu z omenjenim členom izključno pravico, da v mejah svoje redne dejavnosti izkoriščajo avtorsko delo v trajanju petih let, brez da bi morali avtorja vprašati za dovoljenje. Zakon nadalje določa, da delavec kot avtor dela, ustvarjenega v delovnem razmerju, obdrži na takem delu druge avtorske pravice.

Omenjeni členi so bili z novelo iz leta 1990 spremenjeni, vendar pa so spremembe z avtorskopравниh vidika ne bistvene. Novela je namreč spremenila le poimenovanja subjektov, ki po zakonu lahko veljajo za delodajalce. Namesto terminov organizacija združenega dela, delovna skupnost, druga organizacija in skupnost ter družbenopolitična organizacija ali skupnost novela delodajalce poimenuje z bolj splošno in tedanjim razmeram primerno dikcijo »podjetja in druge pravne osebe«. V luči zgoraj navedenega bo tako pravico dajanja na voljo javnosti tudi za pravice, **ki so bile prenesene v obdobju veljavnosti ZAP 1978**, potrebno pridobiti od avtorja dela, njegovih dedičev oz. subjekta, na katerega je avtor pravice prenesel s pogodbo.

III.5.3. Modalitete oziroma različne omejitve prenosa

S terminom modalitete prenosa pri avtorski in sorodnih pravicah označujemo predvsem možnosti vsebinske, prostorske ali časovne omejenosti prenosa.

Pri vsebinski omejitvi gre v skladu s 73. členom ZASP lahko za vprašanje izključnosti ali neizključnosti prenosa, nadaljnje prenosljivosti pravic ter za vprašanje, kateri konkretni del (obseg) pravice je bil prenesen.⁷⁴

V komercialni praksi je dandanes običajno, da izvirni imetnik na drug subjekt, npr. založbo, prenese vse materialne avtorske pravice. S terminom »vse« v skladu z ZASP označujemo naslednje materialne avtorske pravice:

⁷⁴ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 189.

- pravico reproduciranja (23. člen);
- pravico javnega izvajanja (26. člen);
- pravico javnega prenašanja (27. člen);
- pravico javnega predvajanja s fonogrami in videogrami (28. člen);
- pravico javnega prikazovanja (29. člen);
- pravico radiodifuznega oddajanja (30. člen);
- pravico radiodifuzne retransmisije (31. člen);
- pravico sekundarnega radiodifuznega oddajanja (32. člen);
- pravico dajanja na voljo javnosti (32.a člen).
- pravico predelave (33. člen);
- pravico avdiovizualne priredbe (104. člen);
- pravico distribuiranja (24. člen); ter
- pravico dajanja v najem (25. člen).

Seveda pa je možen tudi prenos posameznih pravic, npr. le pravice reproduciranja, predelave, itd.

Ne glede na to, ali gre za prenos vseh materialnih avtorskih pravic ali pa za prenos posameznih pravic, je le-tega mogoče omejiti glede na izključnost oz. neizključnost prenosa. Obe modaliteti prenosa ureja 74. člen ZASP. Neizključni prenos tako upravičuje imetnika, da na dogovorjeni način uporablja delo poleg avtorja ali drugih imetnikov. Izključni prenos na drugi strani upravičuje imetnika, da na dogovorjeni način uporablja delo ob izključitvi avtorja in vseh drugih oseb.

ZASP v 78. členu⁷⁵ glede nadaljnjih prenosov določa, da imetnik, na katerega je bila prenesena materialna avtorska pravica ali druga pravica avtorja, ne more brez dovoljenja avtorja te pravice prenesti naprej na tretje osebe, če ni s pogodbo drugače določeno. Ob tem je potrebno opozoriti, da dovoljenje iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če je nadaljnji prenos pravice posledica statusnih sprememb imetnika, njegovega stečaja ali redne likvidacije.

Glede prostorske omejitve prenosa velja, da se avtorske pravice prenašajo (in potem tudi eksploatirajo) teritorialno, to je po teritorijih posameznih držav, zvez držav, jeziku določenih držav (npr. frankofonske države), itd.⁷⁶

Pri časovni omejitvi prenosa gre za omejitve časa, v katerem lahko uporabnik delo eksploatira. Njegova absolutna zunanja meja je rok, v katerem lahko varstvo sploh traja, saj je po tej dobi uporaba prosta.

Potrebno je opozoriti tudi na dejstvo, da ZASP za primere, ko s pogodbo ali zakonom ni določeno drugače, določa nekatere domneve v korist avtorja.

⁷⁵ ZASP, 78. čl.: »(1) Imetnik, na katerega je bila prenesena materialna avtorska pravica ali druga pravica avtorja, ne more brez dovoljenja avtorja te pravice prenesti naprej na tretje osebe, če ni s pogodbo drugače določeno. (2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če je nadaljnji prenos pravice posledica statusnih sprememb imetnika, njegovega stečaja ali redne likvidacije. (3) Če je na podlagi zakona ali pogodbe nadaljnji prenos dopusten brez dovoljenja avtorja, odgovarjata prejšnji in novi imetnik solidarno za avtorjeve zahteve.«

⁷⁶ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 189.

V praksi so pogosti spori, če ni jasno, ali sta se stranki dogovorili za izključni ali neizključni prenos ter za koliko časa in za katero območje naj prenos velja. Poseben problem je nejasen prenos pravic, saj večkrat ni jasno, katere pravice so prenesene in v kakšnem obsegu. Na vsa ta vprašanja daje podrejeno odgovore ZASP, s čimer je zakonodajalec želel poskrbeti za večjo pravno varnost.⁷⁷

V skladu s 75. členom ZASP se, kadar ni z zakonom ali s pogodbo drugače določeno, šteje, da je bil dogovorjen neizključni prenos, da velja samo za Republiko Slovenijo in da velja za čas, ki je običajen za to vrsto del. Kadar ni določeno, katere posamične pravice ali kakšen obseg določene pravice se prenaša, se šteje, da so prenesene tiste pravice in v takem obsegu, kot je bistven za dosego namena pogodbe.

III.5.4. Obvezno kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic v zvezi s projektom dLib.si Plus

ZASP v 147. členu določa, da je v primeru priobčitve javnosti (za priobčitev velja tudi v konkretnem primeru relevantno dajanje na voljo javnosti) neodrskih glasbenih in pisanih del obvezno kolektivno upravljanje avtorskih pravic. Sklenitev pogodbe med avtorjem in kolektivno organizacijo tako ni potrebna, saj organizacijo za upravljanje pravic pooblašča že sam zakon.⁷⁸ Avtorji in drugi imetniki pravic, ki jih kolektivna organizacija na tej podlagi zastopa brez sklenjene pogodbe, postanejo ne glede na svojo voljo člani kolektivne organizacije, ta pa je na drugi strani dolžna uveljavljati njihove pravice.⁷⁹ Uporabnik mora tako skleniti pogodbo s kolektivno organizacijo pred javnim predvajanjem kateregakoli glasbenega dela, ne glede na to, ali je avtor pravico upravljati z njegovimi pravicami pogodbeno prenesel na kolektivno organizacijo ali ne. V skladu s 151. členom ZASP avtor namreč ne more osebno upravljati pravic, ki jih je po zakonu ali s pogodbo prenesel na kolektivno organizacijo.⁸⁰ Zakon v četrtem odstavku sicer uvaja izjemo, ki pa je v konkretnem primeru nerelevantna, saj se nanaša le na izvajanje glasbenih del na prireditvi.⁸¹

Omenjeno bi pomenilo, da za objavo besedil v okviru vsebinskega sklopa »Zgodovina slovenskega jezika in slovstva« in glasbenih del Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta ne bi bilo potrebno pridobiti pravic od posameznih imetnikov, temveč bi bilo potrebno kontaktirati le ustrezne kolektivne organizacije (ZAMP za besedila, za glasbena dela pa SAZAS in IPF).

Vendar pa ZASP v četrtem odstavku 189. člena določa, da se pravice, ki se po ZASP sicer lahko uveljavljajo samo kolektivno, lahko uveljavljajo individualno, dokler Urad Republike Slovenije za

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ ZASP, čl. 151/3: »Pravice iz 147. člena tega zakona lahko pristojna kolektivna organizacija upravlja brez pogodbe z avtorjem.«

⁷⁹ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 363.

⁸⁰ ZASP, čl. 151/2: »Dokler je kolektivno upravljanje avtorskih pravic po zakonu ali nalogu avtorja preneseno na kolektivno organizacijo, avtor ne more osebno upravljati teh pravic.«

⁸¹ ZASP, čl. 151/4: »Avtorske pravice iz 1. točke 147. člena zakona se izjemoma lahko upravljajo individualno, če je na vseh delih, ki so bila izvajana na določeni prireditvi, glavni izvajalec hkrati tudi imetnik teh avtorskih pravic.«

intelektualno lastnino ne izda dovoljenja za njihovo kolektivno uveljavljanje oziroma dokler ni sklenjena ustrezna kolektivna avtorska pogodba.⁸² Pravica dajanja na voljo javnosti je bila v zakonodajo uvedena leta 2001 (ZASP-A). Nobena izmed omenjenih kolektivnih organizacij v času od uvedbe nove pravice do danes ni pridobila novega ustreznega dovoljenja ali starega ustrezno dopolnila.

III.5.5. Problematika osirotelih del⁸³

Objava avtorskih del na portalu dLib.si obsega več dejanj, ki so omejena z avtorsko in sorodnimi pravicami. Če delo ni v javni domeni oziroma če tovrstna dejanja niso urejena z izjemo ali omejitvjo, mora uporabnik pred predvideno uporabo pridobiti vsa potrebna dovoljenja oziroma razčistiti vse pravice. Postopek razčiščevanja pravic je lahko oviran, če katerega izmed imetnikov pravic tudi po izvedeni razumni preiskavi ni mogoče identificirati ali najti. V takšnem primeru imamo – v kolikor je delo avtorskoppravno še varovano – težavo s tako imenovanim osirotelim delom. Ker ni mogoče pridobiti dovoljenja s strani imetnika pravic, je zakonita uporaba dela nemogoča. Problem je še toliko izrazitejši, kadar je imetnikov pravic več, saj mora uporabnik poiskati vsakega izmed njih, da bi pridobil dovoljenje za uporabo. V okviru projekta dLib Plus so tako najbolj problematični glasbeni posnetki, saj na njih izvirno pridobijo pravice vsi soavtorji (avtor glasbe, besedila, aranžmaja), izvajalci in proizvajalci fonogramov.

V slovenski avtorskoppravni zakonodaji ni določb, ki bi posebej urejale problematiko osirotelih del, prav tako pa ni tudi kakršnihkoli drugih mehanizmov, ki bi olajševali uporabo takšnih del. Uporaba dela brez pridobitve ustreznih pravic je nezakonita, čeprav imetnikov teh pravic ni bilo mogoče najti kljub opravljeni razumni preiskavi, v poštev pa pridejo vse sankcije, ki jih za kršitev avtorske in sorodnih pravic predvideva zakonodaja.

V kolikor se v postopku razčiščevanja pravic izkaže, da je določeno delo osirotelo, ga na portalu dLib ni dovoljeno objaviti. Na tem mestu tako dodajamo, da je sprememba avtorskoppravne zakonodaje na področju osirotelih del nujna. Z opozarjanjem ustreznih državnih organov bi moral pri sprožitvi potrebnih zakonodajnih postopkov odločilno sodelovati tudi NUK.

⁸² ZASP, čl. 189/4: »Pravice, ki se po tem zakonu uveljavljajo samo kolektivno, se lahko uveljavljajo individualno, dokler urad ne izda dovoljenja za njihovo kolektivno uveljavljanje ali dokler ni sklenjena ustrezna kolektivna avtorska pogodba.«

⁸³ Za podrobno obravnavo problematike osirotelih del glej Jančič, M., Virag, L., Jerovšek, R., Domjanič, Ž., oktober 2009, str. 198-249.

IV. TEMELJNA NALOGA: PRIDOBIVANJE PODATKOV O IMETNIKIH PRAVIC

Postopek pridobivanja podatkov o imetnikih pravic se velikokrat izkaže za izredno zahteven in dolgotrajen postopek, ki se v nekaterih primerih – govorimo o primeru osirotelih del – izkaže tudi kot neuspešen. Imetniki pravic so lahko fizične osebe in tudi pravne osebe.

Analiza veljavne zakonodaje in priprava modelov iskanja imetnikov pravic sta dokazali izjemno kompleksnost in zahtevnost te naloge. Pri pridobivanju podatkov je bilo potrebno upoštevati veliko število možnih subjektov, ki so lahko nosilci pravic, relevantnih zakonov in hipotetičnih situacij, ki postopek razdelijo na težko obvladljivo množstvo potrebnih korakov.

V okviru te študije smo se tako osredotočili na domače imetnike pravic, tj. na fizične in pravne osebe s stalnim prebivališčem oziroma sedežem v Sloveniji. Postopek pridobivanja podatkov, opisan v naslednjih poglavjih, pa bi se izkazal enako ali še bolj zapleten pri iskanju tujih imetnikov pravic. Zaradi večjega števila relevantnih držav in različnosti pravnih sistemov, je v luči navedenega tako očitno, da bi moral biti postopek iskanja imetnikov pravic, ki imajo stalno prebivališče oziroma sedež poslovanja v drugih državah, predmet posebne, bolj obsežne študije. Slednje bi vsekakor zahtevalo veliko časa in sredstev, potrebno pa bi se bilo povezati tudi s tujimi pravnimi strokovnjaki.

IV.1. Postopek za razčiščevanje pravic oziroma pridobivanje podatkov o imetnikih, ki so pravne osebe

Pravne osebe so družbene tvorbe, ki jim veljavni pravni red priznava, da so sposobne biti nosilke pravic in dolžnosti v pravnih razmerjih. Kot take so lahko tudi imetnice avtorske in sorodnih pravic.

Pravne osebe so imetnice avtorske in sorodnih pravic v primerih, ko:

- a) fizična oseba, ki je imetnik pravic, le-te pogodbeno prenese na pravno osebo (največkrat na založbo);
- b) pravna oseba pridobi pravice na podlagi zakonskega prenosa pravic z delavca na delodajalca;
- c) je pravna oseba izvirni imetnik sorodne pravice npr. kot proizvajalec fonograma.

Pravne osebe, ki so pomembne v konkretni študiji, katere predmet je razčiščevanja pravic na izbranih delih, so gospodarske družbe, društva, zavodi in ustanove.

DODATEK 2: V dodatku 2 so opisane glavne značilnosti pravnih oseb, in sicer gospodarskih družb, društev, zavodov in ustanov.

Največkrat je postopek razčiščevanja pravic najlažje začeti s kontaktom pravne osebe, saj so te v konkretni situaciji v vlogi založnika, ta pa razpolaga s podatki o tem, ali in katere pravice so bile nanj prenešene. Založnika prav tako ni težko ugotoviti, saj je večinoma naveden na samem delu oziroma njegovih platnicah ali ovitku.

Pri iskanju kontaktnih podatkov pravne osebe se v izhodišču pojavita dve situaciji:

a) pravna oseba lahko še vedno obstaja ali

b) pravna oseba je prenehala obstajati.

Temeljni vir za ugotovitev ali pravna oseba še obstaja, kasneje pa tudi večine ostalih podatkov v zvezi s pravnimi osebami, je poslovni register. V poslovnem registru, ki je dostopen na spletnih straneh Agencije za javnopravne evidence (v nadaljevanju AJPES), je mogoče pridobiti osnovne podatke o vseh zgoraj obravnavanih subjektih, torej gospodarskih družbah, zavodih, ustanovah, društvih, pa tudi samostojnih podjetnikih posameznikih. Poslovni register, dostopen na spletnih straneh AJPES, namreč združuje vse zgoraj omenjene evidence – register društev, evidenco ustanov, pa tudi sodni register.

Na podlagi tretjega in četrtega odstavka 2.a člena Zakona o sodnem registru (v nadaljevanju ZSreg) je namreč centralna informatizirana baza sodnega registra postala sestavni del poslovnega registra, ki ga je s 1. februarjem 2008 začela upravljati Agencija za javnopravne evidence (v nadaljevanju AJPES).⁸⁴ V skladu s 7. členom ZSReg se zagotavlja javnost podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra, tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani AJPES omogočen brezplačen vpogled v podatke, ki so o posameznem subjektu vpisani v sodni register. Isti člen prav tako določa, da se na enak način zagotavlja tudi dostop do informatizirane zbirke listin.⁸⁵

Omenjeno bi v praksi pomenilo, da je mogoče do podatkov iz sodnega registra (rednih⁸⁶ in zgodovinskih⁸⁷ izpisov ter listin⁸⁸) enostavno dostopati prek spletnih strani AJPES. Opozoriti je

⁸⁴ Zakon o sodnem registru (ZSReg, Ur.l. RS, št. 13/1994, 91/2005, 111/2005 Odl.US: U-I-212-03-14, 114/2005-UPB1, 42/2006-ZGD-1 (60/2006 popr.), 33/2007, 54/2007-UPB2, 65/2008, 49/2009), čl. 2a: »(1) Vodenje sodnega registra pomeni odločanje o vpisih podatkov v sodni register. (2) Sodni register vodi sodišče. (3) Upravljanje sodnega registra pomeni vpisovanje podatkov v glavno knjigo sodnega registra na podlagi odločitev sodišča ter vzdrževanje in upravljanje centralizirane informatizirane baze sodnega registra kot sestavnega dela poslovnega registra. (4) Sodni register upravlja agencija kot upravljavka poslovnega registra iz prvega odstavka 3. člena ZPRS-1.«

⁸⁵ ZSReg, 7. čl.: »(1) Sodni register je javna knjiga. (2) Javnost podatkov, vpisanih v glavno knjigo sodnega registra, se zagotavlja: 1. tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen vpogled v podatke, ki so o posameznem subjektu vpisani v sodni register, in 2. z izstavitvijo izpisov iz sodnega registra po 48. členu tega zakona. (3) Javnost vsebine listin, na katerih temeljijo vpisi v sodni register, ali ki so bile zaradi javne objave predložene sodnemu registru, se zagotavlja: 1. tako, da mora biti vsakomur prek spletnih strani agencije omogočen brezplačen dostop do: zadnjega čistopisa statuta delniške družbe ali družbene pogodbe družbe z omejeno odgovornostjo, zapisnikov skupščine delniške družbe, ki so bili v zadnjem letu predloženi sodnemu registru zaradi objave, in listin, ki so bile v zadnjem letu pred objavo vpisa priložene predlogu za vpis združitve ali delitve v sodni register, če je sodišče na podlagi tega predloga dovolilo vpis združitve ali delitve v sodni register, 2. z izstavitvijo izpisa listine po 48.a členu tega zakona. (4) Na zahtevo izda sodišče tudi potrdilo, da določen vpis obstaja, da v določeni zadevi ni poznejših vpisov, da je določeni vpis izbrisan ali da določenega vpisa ni.«

⁸⁶ ZSReg, čl. 48/1: »Javnost glavne knjige se zagotovi z izpisom vpisanih podatkov, ki se nanašajo na posamezen subjekt vpisa (v nadaljnjem besedilu: redni izpis iz sodnega registra).«

⁸⁷ ZSReg, čl. 48/2: »Na zahtevo se na način iz prvega odstavka tega člena zagotovi tudi javnost prej vpisanih podatkov, ki se nanaša na posamezen subjekt vpisa (v nadaljnjem besedilu: zgodovinski izpis iz sodnega registra).«

⁸⁸ ZSReg, čl. 48.a/1: »1) Javnost zbirke listin se zagotovi z izpisom ali prepisom vsebine listine (v nadaljnjem besedilu: izpis listine).«

potrebno, da je takšna interpretacija zavajajoča. V primeru določenih subjektov je na spletnih straneh mogoče dostopati le do osnovnih podatkov o subjektu, ne pa tudi pridobiti redni oziroma zgodovinski izpis. Slednji je sicer nujno potreben za ugotovitev načina prenehanja gospodarske družbe oziroma zavoda. Prav tako ni mogoče pridobiti relevantnih podatkov iz zbirke listin, saj je v večini primerov na spletu dostopen le ustanovitveni akt. O nekaterih subjektih sodnega registra, ki so prenehali pred dalj časa, pa na spletnih straneh AJPES ni mogoče dobiti nobenih podatkov. Za manjkajoče podatke je potrebno na ustrezno sodišče nasloviti zahtevo, kar bo podrobneje obravnavano v nadaljevanju.

V poslovnem registru na spletnih straneh AJPES prav tako ni mogoče dobiti podrobnih podatkov o pravnih osebah, ki so prenehale obstajati, v kolikor gre za pravne osebe, ki se ne vpisujejo v sodni register (društva, ustanove). V teh primerih je mogoče dobiti le ime pravne osebe in njen nekdanji naslov. Na podlagi teh podatkov je potrebno ustreznemu organu (v primeru društev in ustanov je to Ministrstvo za notranje zadeve) poslati zahtevo za posredovanje podatkov. Zahteva bo podrobneje obravnavana v nadaljevanju.

Kadar pravna oseba še obstaja, pa je v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES mogoče pridobiti vse potrebne podatke, na podlagi katerih je mogoče kontaktirati imetnika pravic.

SPLETNI ISKALNIK PO POSLOVNEM REGISTRU PRAVNIH OSEB

Spletni iskalnik je dostopen na naslovu <http://www.ajpes.si/prs>.

Za iskanje zadošča že en vpisan podatek. V večini primerov je znana firma (ime pravne osebe). Vpišite jo v polje »Firma ali skrajšana firma«. Priporočljivo je označiti tudi polje »Išči po zgodovinskih imenih«.

Dveh predhodnih (»Matična številka«, »Davčna številka«) in sedmih sledečih (»Ulica, hišna številka«, »Naselje«, »Občina«, »Poštna številka«, »Dejavnost SKD«, »Institucionalni sektor«, »Oblika«) polj ni potrebno izpolniti. V primeru, da razpolagate s katerikoli izmed teh podatkov, ga vpišite, saj boste s tem izključili morebitne nejasnosti pri izbiri med zadetki iskanja.

Izjemno pomembna je ustrezna izbira statusa, tj. ali je enota aktivna ali izbrisana (polje »Status«).

Aktivne enote

V kolikor veste, da pravna oseba še obstaja, izberite »aktivna enota« in kliknite »Išči«. Izpisali se bodo zadetki in med njimi mora biti tudi iskani subjekt. S klikom na firmo se odpre okno z osnovnimi podatki, med katerimi je tudi naslov, kjer ima pravna oseba sedež. Na ta naslov nato posredujete prošnjo za pridobitev ustreznih pravic.

Na ta način boste pridobili potrebne podatke za vse pravnoorganizacijske oblike še aktivnih pravnih oseb.

Z iskanjem začnete med aktivnimi enotami tudi, kadar niste prepričani, ali pravna oseba še obstaja. V kolikor iskanega subjekta ne bo med zadetki, se vrnite na osnovno stran iskalnika in izberite iskanje po izbranih enotah.

Izbrisane enote

Med izbranimi enotami iščite, kadar veste, da je pravna oseba prenehala, pa tudi, kadar niste prepričani, če pravna še obstaja, pa je iskanje med aktivnimi enotami neuspešno.

Pri izbranih osebah osnovni podatki ne zadostujejo. Potrebno je namreč ugotoviti način prenehanja pravne osebe, saj je od njega odvisen način razdelitve premoženja le-te. Način pridobivanja podatkov o prenehanju pravne osebe se razlikuje glede na obliko pravne osebe.

IV.1.1. Postopki v primeru prenehanja pravnih oseb

Poznavanje možnih postopkov prenehanja različnih pravnih oseb je ključno za nadaljevanje postopka razčiščevanja pravic, zato so v nadaljevanju podrobno obravnavani različni postopki prenehanja pravnih oseb oziroma koraki za pridobivanje potrebnih informacij o prenehanju, vključno s statusnopravnimi preoblikovanji. Ti postopki namreč vplivajo na prenos oziroma razdelitev premoženja, med drugim tudi avtorskih in sorodnih pravic.

IV.1.1.1. Prenehanje gospodarske družbe

Gospodarska družba lahko preneha z likvidacijo, po skrajšanem postopku, s stečajem, s prisilno likvidacijo, z izbrisom iz sodnega registra brez likvidacije in v okviru statusnopravnih preoblikovanj.

Zaradi preglednosti problematike so razložene vse oblike statusnega preoblikovanja, pa tudi prisilna poravnava.

Postopek za pridobivanje podatkov o prenehanju gospodarske družbe iz poslovnega registra, objavljenega na spletnih straneh AJPES, je sledeč:

1. Kliknite na firmo izbranega subjekta med zadetki iskanja. Odprlo se bo okno z osnovnimi podatki.
2. Desno spodaj izberite zgodovinski izpis. Če je bil subjekt izbrisan po 1.2.2008, boste imeli na voljo dva izpisa, do 31.1.2008 in od 1.2.2008 naprej. Izberite zgodovinski izpis od 1.2.2008 naprej.
3. Izpis prelistajte do rubrike »Razno«. Iz prvega (kronološko zadnjega) vpisa boste lahko razbrali način prenehanja pravne osebe. Včasih je potrebna pomenska povezava z drugim (kronološko predzadnjim) vpisom.

V kolikor je družba prenehala v likvidaciji ali stečaju, je to navedeno že kot dostavek k firmi in analiza zgodovinskega izpisa ni nujno potrebna.⁸⁹ Kljub temu pa je zgodovinski izpis nujno potreben za nadaljevanje postopka. Podatki, potrebni za nadaljevanje postopka razčiščevanja pravic, namreč niso dostopni na spletu, temveč jih hrani pristojno okrožno sodišče. Podatek o tem, katero sodišče v konkretnem primeru hrani potrebne podatke, pa ugotovite s pomočjo zgodovinskega izpisa. V kolikor imate dve možnosti, omenjeni zgoraj, morate tokrat izbrati

⁸⁹ Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1, Ur.l. RS, št. 42/2006 (60/2006 popr.), 26/2007-ZSDU-B, 33/2007-ZSReg-B, 67/2007-ZTFI (100/2007 popr.), 10/2008, 68/2008, 23/2009 Odl.US: U-I-268/06-35, 42/2009, 65/2009-UPB3, 83/2009 Odl.US: U-I-165/08-10, Up-1772/08-14, Up-379/09-8), 407. čl.: »Po vpisu začetka likvidacijskega postopka v register mora družba v svoji firmi uporabljati pristavek "v likvidaciji",« Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP, Ur.l. RS, št. 126/2007, št. 40/2009, 59/2009, 52/2010), čl. 229/2: »Hkrati z vpisom začetka stečajnega postopka se v register: 1. pri firmi dolžnika vpiše dodatek »v stečaju«, [...]«

zgodovinski izpis do 31.1.2008. Podatek o pristojnem sodišču se nahaja na prvi strani med osnovnimi podatki, v rubriki »Sodišče«.

V kolikor veste, kje je imela družba sedež, je mogoče pristojnost okrožnega sodišča ugotoviti tudi s pomočjo tega podatka. Vsako okrožno sodišče je namreč pristojno za točno določene občine. Razpored je dostopen na spletu.⁹⁰

Nadaljnji postopek se razlikuje glede na način prenehanja družbe.

IV.1.1.1.1. Likvidacija gospodarske družbe

Z nastopom samega razloga za prenehanje družba še ne preneha, temveč je potrebno izvesti poseben likvidacijski postopek, v okviru katerega se dokončajo vsa obstoječa pravna razmerja in razdeli premoženje. Šele po končanem likvidacijskem postopku družba preneha s posebnim aktom izbrisa iz registra.⁹¹

Bistveni del likvidacijskega postopka je tudi razdelitev premoženja družbe.⁹² V kolikor je bila družba imetnik avtorskih ali sorodnih pravic, spadajo v omenjeno premoženje tudi te. Premoženje se razdeli med delničarje oziroma družbenike, možna pa je tudi situacija, ko likvidacijski upravitelj premoženje družbe proda in upravičenim osebam njihove deleže izplača v denarju.

Podatki o razdelitvi premoženja so v sodnem registru razvidni iz zaključnega poročila likvidacijskega upravitelja o postopku likvidacijskega postopka (ime dokumenta ni standardno in se lahko imenuje tudi zgolj »poročilo o poteku likvidacijskega postopka« ali podobno).⁹³

Vpogled oziroma fotokopijo dokumentov iz zbirke listin sodnega registra je mogoč na podlagi obiska pristojnega okrožnega sodišča (za postopek, kako ugotoviti, katero sodišče je pristojno,

⁹⁰ <http://www.stat.si/katalogrds/podstrani/tabele/tabela16.xls>, zadnjič obiskano septembra 2010.

⁹¹ Ivanjko, Š., Kocbek, M., Korporacijsko pravo: pravni položaj gospodarskih subjektov, GV Založba, Ljubljana, 2003, str. 1006.

⁹² ZGD-1, 412. čl.: »Likvidacijski upravitelj: zastopa in predstavlja družbo; sestavi začetno likvidacijsko bilanco; konča začete posle; poplaca terjatve upnikom; objavi poziv upnikom, naj mu prijavijo svoje terjatve v roku, ki ne sme biti krajši od 30 dni od dneva objave; izterja terjatve družbe; unovči likvidacijsko maso, če je to potrebno za poplačilo upnikov; pripravi predlog poročila o poteku likvidacijskega postopka in razdelitvi premoženja; predlaga izbris družbe iz registra, in opravlja druge naloge v zvezi z likvidacijo, ki so določene v zakonu, statutu ali sklepu o likvidaciji družbe,« 415. čl.: »Po plačilu dolgov družbe likvidacijski upravitelj pripravi poročilo o poteku likvidacije in predlog za razdelitev premoženja, če v sklepu o likvidaciji ni določeno drugače,« 416. čl.: »(1) O predlogu poročila o poteku likvidacijskega postopka in predlogu za razdelitev premoženja sklepa organ, ki je sprejel sklep o likvidaciji, če v njem ni določeno drugače. (2) Če je za sprejetje poročila in sklepa o razdelitvi pristojna skupščina, ki se kljub dvakratnemu sklicu ni sestala ali ni bila sklepčna, se šteje, da je predlog, ki ga pripravi likvidacijski upravitelj, sprejet s sklepom skupščine,« 418. čl.: »(1) Po poplačilu vseh obveznosti družbe se preostalo premoženje razdeli med delničarje v sorazmerju z njihovimi deleži. Še nevplačani deleži se morajo pred razdelitvijo vplačati v skladu s statutom. (2) Po končani razdelitvi likvidacijski upravitelj izroči registrskemu organu na skupščini sprejeto poročilo o poteku likvidacijskega postopka in sklep skupščine o razdelitvi premoženja, izjavi, da je vse premoženje razdeljeno v skladu s sklepom o razdelitvi, in predlaga izbris družbe iz registra.«

⁹³ ZGD-1, čl. 418/2: »Po končani razdelitvi likvidacijski upravitelj izroči registrskemu organu na skupščini sprejeto poročilo o poteku likvidacijskega postopka in sklep skupščine o razdelitvi premoženja, izjavi, da je vse premoženje razdeljeno v skladu s sklepom o razdelitvi, in predlaga izbris družbe iz registra.«

glej poglavje IV.1.1.1.), mogoče pa je sodišču posredovati tudi pisno zahtevo za vpogled oziroma fotokopiranje. V prošnji je potrebno navesti svoje osebne podatke, firmo gospodarske družbe, listine katere zahtevate, in dodati, ali zahtevate vpogled ali fotokopiranje. Fotokopij listin ni potrebno dvigniti osebno, temveč lahko zahtevate tudi njihovo posredovanje po pošti, kar je izjemnega pomena, kadar ni pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani. Sodišče bo v takšnem primeru najprej odgovorilo na zahtevo in zahtevalo plačilo sodne takse, po plačilu le-te pa poslalo zahtevane listine.

V zvezi s podatki o razdelitvi premoženja v zaključnem poročilu o likvidacijskem postopku so možne naslednje situacije:

1. V poročilu so navedeni posamezni prejemniki premoženja in premoženje, ki ga je vsak izmed njih prejel. Takšna situacija je najmanj problematična, saj je potrebno le kontaktirati osebo, navedeno na seznamu. Po potrebi je potrebno izvesti postopek za iskanje podatkov o fizičnih osebah v skladu z navodili v tem dokumentu.

2. V poročilu so navedeni posamezni prejemniki premoženja, vendar je pri vsakem izmed njih naveden le delež premoženja, ne pa tudi, katere predmete in pravice ta delež predstavlja. V takšni situaciji je potrebno kontaktirati vsakega izmed navedenih prejemnikov premoženja in ga vprašati, ali je v likvidacijskem postopku on pridobil iskane avtorske oziroma sorodne pravice. Mogoče je kontaktirati tudi osebo, ki hrani dokumentacijo o likvidacijskem postopku, in jo prositi za posredovanje omenjenega podatka.⁹⁴ V poročilu, pa tudi v zgodovinskem izpisu iz sodnega registra (rubrika »Razno«), je namreč v skladu s 424. členom Zakona o gospodarski družbah (v nadaljevanju ZGD-1) navedeno, kdo je oseba, ki hrani poslovne knjige, knjigovodsko dokumentacijo in dokumentacijo o likvidacijskem postopku. Čeprav ZGD-1 pravico zahtevati podatke iz te dokumentacije podeljuje le upnikom in delničarjem družbe, pa še to le za obdobje treh let od dokončanja likvidacijskega postopka, je to osebo možno neformalno prositi za posredovanje takšnega manjkajočega podatka. Seveda pa ta oseba zahtevanega podatka ni dolžna posredovati. Dodatno oviro predstavlja možnost, da je oseba dokumentacijo morda že uničila, če je od zaključka likvidacijskega postopka preteklo dalj časa.

3. V poročilu je navedeno, da je bilo premoženje družbe prodano, kupnina pa se razdeli družbenikom oziroma delničarjem. Možnosti prodaje je več, saj se lahko proda celotno premoženje ali pa le njegov del. V slednjem primeru je v poročilu navedeno, kateri predmeti oziroma pravice so bili predmet prodaje. V poročilu so prav tako navedeni podatki o kupcu premoženja, za posamezni del premoženja oziroma celoto. V kolikor v poročilu niso navedeni kontaktni podatki kupca temveč le njegovo ime oziroma firma, ga je potrebno poiskati po postopku za iskanje fizičnih oziroma pravnih oseb, kot je opisano v poglavju IV.2.

Možne so situacije, ko iz poročila ni mogoče pridobiti vseh potrebnih podatkov. Premoženje, ki ga posameznik pridobi, morda ni navedeno, morda ni naveden kupec premoženja, ki se je v likvidacijskem postopku prodalo. V primeru manjkajočih podatkov je potrebno kontaktirati

⁹⁴ ZGD-1, 424. čl.: »(1) Poslovne knjige, knjigovodska dokumentacija in dokumentacija o likvidacijskem postopku morajo biti shranjene pri enem od delničarjev, ki ga določi likvidacijski upravitelj, ali pri organizaciji, določeni z zakonom. (2) Upniki in delničarji imajo pravico do vpogleda v listine iz prejšnjega odstavka še tri leta po končanem likvidacijskem postopku. (3) V registru mora biti vpisano, pri kom so listine iz prvega odstavka tega člena.«

osebo, ki hrani likvidacijsko dokumentacijo, ali pa ustanovitelje družbe, ki so navedeni v zgodovinskem izpisu iz sodnega registra. Nobena izmed teh oseb omenjenih podatkov ni dolžna posredovati. Po potrebi je prav tako potrebno izvesti postopek za iskanje podatkov o fizičnih osebah, kot je opisan v poglavju IV.2.

IV.1.1.1.2. Prenehanje gospodarske družbe po skrajšanem postopku

Prenehanje po skrajšanem postopku je poseben institut, ki omogoča izbris družbe iz sodnega registra brez izvedbe likvidacijskega postopka. Prenehanje družbe po skrajšanem postopku temelji na enakih načelih kot redno prenehanje družbe, vendar pa se likvidacijski postopek nadomešča z izjavo vseh delničarjev oziroma družbenikov, da bodo osebno poravnali obveznosti družbe upnikom, če le-te nastanejo po izbrisu družbe iz registra.^{95,96} Da bi lahko družba prenehala po skrajšanem postopku, je bistveno, da delničarji oziroma dužbeniki pred sprejetjem sklepa o prenehanju družbe uredijo vsa vprašanja, ki se sicer urejajo v likvidacijskem postopku. Med ta vprašanja spada tudi razdelitev premoženja družbe.⁹⁷

Sklep o prenehanju družbe je dostopen v sodnem registru, iz njega pa je mogoče razbrati podatke o razdelitvi premoženja. V kolikor podatki o razdelitvi premoženja ne bi bili popolni (situacije so enake situacijam v rednem likvidacijskem postopku), je potrebno kontaktirati vsakega prejemnika premoženja posebej. Instituta hrambe likvidacijske dokumentacije pri prenehanju po skrajšanem postopku namreč ni.

IV.1.1.1.3. Stečaj gospodarske družbe

Pri stečaju gre za posebno obliko prisilnega prenehanja gospodarskega subjekta, pri čemer je bistveno, da gospodarski subjekt preneha predvsem zato, ker ne more s svojim premoženjem upnikom trajno in v celoti poplačati vseh svojih obveznosti.⁹⁸ Stečajni postopek se začne na predlog upnika ali dolžnika, vodi pa ga sodišče. V stečajnem postopku se premoženje družbe proda, večinoma na javni dražbi, lahko pa tudi z zbiranjem ponudb ali z neposredno pogodbo.

⁹⁵ Ivanjko, Š., Kocbek, M., 2003, str. 1027.

⁹⁶ ZGD-1, 425. čl.: »(1) Družba lahko preneha po skrajšanem postopku brez likvidacije, če vsi delničarji predlagajo registrskemu organu izbris družbe iz registra brez likvidacije in predlogu priložijo sklep o prenehanju po skrajšanem postopku ter notarsko overjeno izjavo vseh delničarjev, da so poplačane vse obveznosti družbe, da so urejena vsa razmerja z delavci in da prevzemajo obveznost plačila morebitnih preostalih obveznosti družbe. (2) Upniki lahko uveljavljajo terjatve do delničarjev, ki so dali izjavo iz prejšnjega odstavka, v enem letu po objavi izbrisa družbe iz registra. (3) Za obveznosti iz prejšnjega odstavka so delničarji odgovorni solidarno z vsem svojim premoženjem. (4) Registrski organ lahko zahteva od delničarjev dokazila o resničnosti izjave iz prvega odstavka tega člena. Za prevzeto obveznost plačila dolgov lahko registrski organ zahteva tudi druge oblike zavarovanja.«

⁹⁷ ZGD-1, 426. čl.: »Sklep o prenehanju družbe po skrajšanem postopku vsebuje firmo in sedež družbe, organ, ki je sprejel sklep o prenehanju, podatek, da gre za prenehanje po skrajšanem postopku, število delničarjev in njihova imena in priimke s prebivališči ter predlog o delitvi premoženja.«

⁹⁸ Ivanjko, Š., Kocbek, M., 2003, str. 1006.

Stečajni postopek je urejen v Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP). V preteklosti je materijo v bistvenem enako urejal Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (v nadaljevanju ZPPSL).⁹⁹

Podatkov o poteku stečajnega postopka v sodnem registru ni. Sodišče v sodnem registru namreč hrani le sklep o začetku stečajnega postopka in sklep o zaključku stečajnega postopka, ne pa tudi drugih listin o stečajnem postopku.¹⁰⁰

Kljub temu je mogoče pri sodišču pridobiti podatke o samem poteku stečajnega postopka, torej praviloma tudi o tem, komu je bilo prodano premoženje. Potrebno je poslati prošnjo stečajni pisarni pristojnega okrožnega sodišča (isto sodišče, pri katerem je subjekt vpisan v sodni register, kar je razvidno iz zgodovinskega izpisa), specificirati zahtevani podatek (tj. prodaja avtorske oziroma sorodnih pravic kot dela premoženja družbe), ob tem pa obrazložiti tudi pravni interes. V konkretnem primeru bi pravni interes predstavljala potreba po pridobitvi ustreznih pravic intelektualne lastnine zaradi zakonite uporabe določenega dela.

Mogoče je zahtevati vpogled v zahtevano listino ali pa njeno kopijo. V kolikor gre za fotokopiranje listin, je mogoče sodišče zaprositi, da fotokopije listin posreduje po pošti. Sodišče slednji zahtevi v večini primerov ugotovi, če pa presodi, da pošiljanje po pošti zaradi narave dokumentov ni primerno, pozove prosilca naj fotokopije dvigne osebno na sodišču.

Ko pristojni organ sodišča prošnjo preuči, posreduje pisen odgovor. Po mnenju Okrožnega sodišča v Ljubljani razlog pridobitve avtorske oziroma sorodnih pravic zaradi zakonite uporabe avtorskega dela zadošča za izkaz pravnega interesa, vendar pa to ni zagotovilo, da v posameznem konkretnem primeru pristojno sodišče ne bo odločilo drugače. V primeru, da sodišče zavrne zahtevo za vpogled v listine, podatkov ne bo mogoče pridobiti.

IV.1.1.1.4. Prisilna likvidacija gospodarske družbe

Po ZGD-1 je predvideno, da iz določenih razlogov za prenehanje družbe sprejme sklep o prenehanju in začetku likvidacijskega postopka sodišče. Gre za takoimenovano prisilno likvidacijo, ki jo po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP) izvaja sodišče, ne pa organi družbe, tako kot pri drugih oblikah likvidacije. Sodišče vodi likvidacijski postopek s smiselno uporabo določb za stečajni postopek, z nekaterimi izjemami.¹⁰¹ Bistveno pa je, da je postopek vnovčevanja premoženja popolnoma enak.

⁹⁹ Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (ZPPSL, Ur.l. RS, št. 67/1993, 74/1994 Odl.US, 8/1996 Odl.US: U-I-114/95, 25/1997-ZJSRS, 39/1997, 1/1999-ZNIDC, 52/1999, 101/2001 Odl.US: Up-148/01, 42/2002-ZDR, 58/2003-ZZK-1, 10/2006 Odl.US: U-I-253/04-11).

¹⁰⁰ ZFPPIPP, čl. 229/1: »V register se vpišeta: 1. začetek stečajnega postopka, 2. sklep o njegovem končanju.«

¹⁰¹ ZFPPIPP, 421. čl.: »Če ni v 6. poglavju tega zakona drugače določeno, se za prisilno likvidacije smiselno uporabljajo: 1. tretji odstavek 405. člena, 407., 412., 415. člen, prvi odstavek 416. člena, 417., 418., 419., 420. in 421. člen ZGD-1, 2. naslednje določbe tega zakona: prvi odstavek 51. člena, prvi odstavek 52. člena in 53. člen, oddelka 3.6 in 3.7, 229. člen, oddelek 5.4, 241. do 243. člen, 315. in 316. člen, oddelek 5.8 tega zakona razen tretjega odstavka 330. člena, tretjega in četrtega odstavka 342. člena, 345. člena ter pravil o mnenju ali soglasju upniškega odbora, pododdelek 5.9.2, oddelek 5.10 razen 378. in 379. člena.«

Ker je postopek v bistvenem enak stečajnemu postopku, je enak tudi način pridobivanja podatkov o premoženju družbe, podatke o postopkih prisilne likvidacije pa prav tako hrani stečajna pisarna pristojnega okrožnega sodišča. Za podrobnejša navodila glej poglavje o pridobivanju podatkov o premoženju družbe, ki preneha v stečaju (poglavje IV.1.1.1.3.).

IV.1.1.1.5. Izbris gospodarske družbe iz sodnega registra brez likvidacije

Posebno obliko prenehanja gospodarskih družb brez likvidacije ureja ZFPPIPP in velja za vse gospodarske družbe, vpisane v sodnem registru.¹⁰² Gre za posebno obliko administrativnega izbrisa gospodarskih subjektov, ki pa se ne more izvajati, če je družba v postopku prisilne poravnave, stečaja oziroma likvidacije.¹⁰³ Postopek izbrisa družb po uradni dolžnosti vodi sodišče, ki vodi register, v katerem je vpisana pravna oseba, ki se izbriše iz sodnega registra.¹⁰⁴ Po tem postopku prenehajo tiste družbe, ki so prenehala poslovati, nimajo premoženja in so izpolnile vse svoje obveznosti ter družbe, ki ne poslujejo na poslovnem naslovu, vpisanem v sodni register.¹⁰⁵

Pred sprejemom ZFPPIPP je prenehanje družbe z izbrisom iz sodnega registra po uradni dolžnosti urejal Zakon o finančnem poslovanju podjetij (v nadaljevanju ZFPPOd). Določal je, da na ta način prenehajo družbe, ki v dveh zaporednih poslovnih letih niso predložile letnega poročila oziroma letnega računovodskega poročila organizaciji, pooblaščenim za obdelovanje in objavljanje podatkov, ali če gospodarska družba ni imela premoženja. Veljalo je, da družba nima premoženja, če v neprekinjenem obdobju 12 mesecev ni opravljala izplačil prek računa pri organizaciji, ki opravlja posle plačilnega prometa.¹⁰⁶

¹⁰² ZFPPIPP, čl. 424/1: »Če ni v drugem odstavku tega člena drugače določeno, se 7. poglavje tega zakona uporablja za pravno osebo, ki je subjekt vpisa v sodni register, razen če zakon za posamezno pravnoorganizacijsko obliko določa, da se ne more izbrisati iz sodnega registra brez likvidacije.«

¹⁰³ ZFPPIPP, čl. 424/2: »7. poglavje tega zakona se ne uporablja, če je bil nad pravno osebo začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilne likvidacije.«

¹⁰⁴ ZFPPIPP, 425. čl.: »Za odločanje v postopku izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije (v nadaljnjem besedilu: postopek izbrisa) je pristojno sodišče, na območju katerega ima pravna oseba svoj sedež in ki je pristojno za odločanje o vpisih podatkov o tej pravni osebi v sodni register (v nadaljnjem besedilu: registrsko sodišče).«

¹⁰⁵ ZFPPIPP, 427. čl.: »(1) Pravna oseba se izbriše iz sodnega registra brez likvidacije: 1. če je prenehala poslovati, nima premoženja in je izpolnila vse svoje obveznosti ali 2. če ne posluje na poslovnem naslovu, vpisanem v sodni register, ali 3. če obstajajo drugi pogoji, ki jih zakon določa kot razlog za izbris pravne osebe iz sodnega registra brez likvidacije. (2) Če pravna oseba ne dokaže drugače, velja, da obstaja: 1. razlog iz 1. točke prvega odstavka tega člena za izbris gospodarske družbe, če v dveh zaporednih poslovnih letih ni predložila svojega letnega poročila agenciji zaradi objave po prvem ali drugem odstavku 58. člena ZGD-1 ali podatkov iz letnega poročila za namene iz prvega odstavka 59. člena ZGD-1, 2. razlog iz 2. točke prvega odstavka tega člena za izbris pravne osebe, ki je subjekt vpisa v sodni register, če je kot njen poslovni naslov v sodni register vpisan naslov: na katerem ne sprejema uradnih poštinih pošilk ali je na tem naslovu neznan, na katerem je objekt, katerega lastnik je druga oseba, ki ji ni dala dovoljenja za poslovanje na tem naslovu, ali ki ne obstaja. (3) Če zakon, ki ureja poslovanje pravne osebe, ki ni organizirana kot gospodarska družba, določa obveznost agenciji predložiti letna poročila ali ji pošiljati podatke iz letnih poročil za namene iz prvega odstavka 59. člena ZGD-1, se za izbris te pravne osebe iz sodnega registra smiselno uporabljajo pravila 7. poglavja tega zakona, ki se uporabljajo za gospodarsko družbo iz 1. točke drugega odstavka tega člena. (4) Pravila 7. poglavja tega zakona, ki se uporabljajo za gospodarsko družbo iz 1. točke drugega odstavka tega člena, se smiselno uporabljajo tudi za podružnico tujega podjetja, če v dveh zaporednih poslovnih letih ni predložila letnega poročila zaradi javne objave po 680. členu ZGD-1.«

¹⁰⁶ Zakon o finančnem poslovanju podjetij (ZFPPOd, Ur.l. RS, št. 54/1999, 110/1999, 97/2000 Odl.US: UI 264/99-40, 50/2002 Skl.US: U-I-135/00-60, 93/2002 Odl.US: U-I-135/00-77, 117/2006-ZDDPO-2, 31/2007, 33/2007-

Sodišče pravno osebo le izbriše iz sodnega registra, ne izvede pa se noben postopek.¹⁰⁷ Tako tudi ne pride do razdelitve premoženja družbe. V ta namen sodni register hrani sklep o izbrisu iz sodnega registra, v katerem so navedeni ustanovitelji družbe z vsemi kontaktnimi podatki. Za podatke o imetništvu avtorskih oziroma sorodnih pravic je tako potrebno kontaktirati ustanovitelje. V kolikor so se kontaktni podatki določenega ustanovitelja spremenili, je potrebno izvesti ustrezen postopek za poizvedbo o podatkih fizičnih oseb v skladu s tem dokumentom.

IV.1.1.1.6. Statusnopravna preoblikovanja gospodarske družbe

Gospodarske družbe in drugi gospodarski subjekti se lahko statusnopravno preoblikujejo z združitvijo, delitvijo, prenosom premoženja in spremembo pravnoorganizacijske oblike.¹⁰⁸ V konkretnem primeru so pomembne prve tri oblike. Njihova osrednja značilnost je restrukturiranje premoženja nosilca gospodarske družbe, ki se statusno preoblikuje, s prenosom celote ali dela njegovega premoženja na drugo gospodarsko družbo, ki bodisi že obstaja bodisi se s prenesenim premoženjem kot vložkom na novo konstituira.¹⁰⁹

Združitev¹¹⁰ gospodarskih družb ima dve pojavnosti – spojitve in pripojitve. Pri združitvi s spojitvijo vedno nastane nova pravna oseba, vse pri takšni združitvi udeležene gospodarske

ZSReg-B, 38/2007 Skl.US: U-I-117/07-7), 25. čl.: »(1) Po uradni dolžnosti se iz sodnega registra izbriše gospodarska družba, če je izpolnjen eden od naslednjih pogojev: 1. če v dveh zaporednih poslovnih letih ni predložila letnega poročila oziroma letnega računovodskega poročila organizaciji, pooblaščenici za obdelovanje in objavljane podatkov (70. člen ZGD), 2. če gospodarska družba nima premoženja, 3. če nastopi razlog, ki ga za izbris gospodarske družbe brez likvidacije določa drug zakon. (2) Šteje se, da obstaja razlog iz 2. točke prejšnjega odstavka, če gospodarska družba neprekinjeno v obdobju 12 mesecev ne opravlja izplačil preko računa pri organizaciji, ki za gospodarsko družbo opravlja posle plačilnega prometa.«

¹⁰⁷ ZFPPIPP, 440. čl.: »Na podlagi pravnomočnega sklepa o obstoju izbrisnega razloga registrsko sodišče po uradni dolžnosti odloči o izbrisu pravne osebe iz sodnega registra,« 441. čl.: »Z izbrisom iz sodnega registra po 440. členu tega zakona pravna oseba preneha.«

¹⁰⁸ Ivanjko, Š., Kocbek, M., 2003, str. 882.

¹⁰⁹ Ivanjko, Š., Kocbek, M., 2003, str. 883.

¹¹⁰ ZGD-1, 580. čl.: »(1) Dve ali več delniških družb se lahko združi s pripojitvijo ali spojitvijo. (2) Pripojitev se opravi s prenosom celotnega premoženja ene ali več delniških družb (prevzeta družba) na drugo delniško družbo (prevzemna družba). (3) Spojitev se opravi z ustanovitvijo nove delniške družbe (prevzemna družba), na katero se prenese celotno premoženje družb, ki se spajajo (prevzete družbe). (4) Prevzete družbe z združitvijo prenehajo, ne da bi bila prej opravljena njihova likvidacija. Delničarjem prevzetih družb se zagotovijo delnice prevzemne družbe. (5) Če razmerje, v katerem se zamenjajo delnice prevzete družbe za delnice prevzemne družbe, ni enako ena ali več delnic prevzemne družbe za eno delnico prevzete družbe, lahko delničarjem prevzete družbe, ki ne razpolagajo z ustreznim številom delnic prevzete družbe, da bi lahko prejeli celo število delnic prevzemne družbe, prevzemna družba ali druga oseba zagotovi denarno doplačilo. Vsota denarnih doplačil, ki jih zagotovi prevzemna družba, ne sme presegati desetine skupnega najmanjšega emisijskega zneska delnic, ki jih prevzemna družba zagotovi delničarjem prevzete družbe zaradi pripojitve. (6) Z združitvijo preide na prevzemno družbo vse premoženje ter pravice in obveznosti prevzete družbe. Prevzemna družba kot univerzalni pravni naslednik vstopi v vsa pravna razmerja, katerih subjekt je bila prevzeta družba,« 591. čl.: »(1) Registrski organ po sedežu prevzemne družbe v register hkrati vpiše pripojitev vseh prevzetih družb prevzemni družbi. Če je prevzemna družba zaradi pripojitve povečala osnovni kapital, se to povečanje vpiše v register hkrati z vpisom pripojitve. Pri vpisu pripojitve je treba v register vpisati tudi firme vseh prevzetih družb in številke registrskih vložkov, pod katerimi so bile vpisane v register. (2) Vsaka prevzeta družba mora imenovati zastopnika za prevzem delnic prevzemne družbe, ki jih je treba zagotoviti delničarjem prevzete družbe, in morebitnih denarnih doplačil. Pripojitev se sme vpisati, šele ko zastopnik sporoči registrskemu organu po sedežu prevzemne družbe, da so mu bile delnice izročene ali vplačan denarni znesek za izplačilo denarnih doplačil. Prepoved izdaje delnic in začasnici po 342. in 348. členu tega zakona ne veljata za izdajo delnic zastopniku. (3) Z vpisom pripojitve v register nastanejo pravne posledice: 1. premoženje prevzetih družb

družbe pa prenehajo kot pravne osebe. Pri združitvi s pripojitvijo pa preneha zgolj družba, ki se pripaja, hkrati pa ne nastane nova gospodarska družba, temveč še naprej obstaja ena ali več prevzemnih družb.¹¹¹

Pri delitvi¹¹² prav tako ločimo dve osnovni obliki statusnopravnih preoblikovanj – razdelitev in oddelitev. Kriterij te klasifikacije temelji bodisi na prenehanju bodisi na nadaljevanju prenosne

preide skupaj z njihovimi obveznostmi na prevzemno družbo. Če ob pripojitvi obstajajo dvostranske pogodbe, ki jih nobena od pogodbenih strank še ni v celoti izpolnila, in zaradi pravnih posledic pripojitve na podlagi take pogodbe nastaneta kot vzajemni obveznosti: obveznosti prevzema, dobave ali druge podobne vzajemne obveznosti, ki so med seboj nezdružljive, ali katerih hkratna izpolnitev bi za prevzemno družbo pomenila nepravilno breme, se obseg teh obveznosti pravično spremeni ob upoštevanju interesov obeh pogodbenih strank; 2. prevzete družbe prenehajo; 3. delničarji prevzetih družb postanejo delničarji prevzemne družbe, razen v primerih iz 589. člena tega zakona. Hkrati preidejo pravice tretjih na delnicah prevzete družbe na delnice prevzemne družbe, ki se zagotavljajo zaradi pripojitve, ali na pravice do morebitnih denarnih doplačil. (4) Za zamenjavo delnic prevzete družbe se smiselno uporabljajo določbe 244. člena tega zakona, za njihovo združitve pa določbe 376. člena tega zakona, pri čemer ni potrebno dovoljenje sodišča,« 616. čl.: »(1) Za spojitve delniških družb se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o pripojitvi. Novoustanovljena družba velja za prevzemno. (2) O spojitvi se sme sklepati, če je vsaka od družb, ki se spajajo, vpisana v registru najmanj dve leti. (3) Statut novoustanovljene družbe in imenovanje članov njenega nadzornega sveta ali upravnega odbora morajo potrditi skupščine družb, ki se spajajo. (4) Za ustanovitev nove družbe se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o ustanovitvi delniške družbe. (5) Poslovodstva družb, ki se spajajo, morajo prijaviti novoustanovljeno družbo za vpis v register. Z vpisom novoustanovljene družbe preide premoženje družb, ki se spajajo, na novo družbo. (6) Medsebojne pravice in obveznosti iz pogodb med družbami, ki se spajajo, se opredelijo posebej. (7) Z vpisom novoustanovljene družbe prenehajo obstajati družbe, ki so se spojile. Poseben izbris družb, ki so se spojile, ni potreben. Z vpisom postanejo delničarji družb, ki so se spojile, delničarji novoustanovljene družbe, vendar novoustanovljena družba na ta način ne more postati lastnik svojih delnic. (8) Poslovodstvo novoustanovljene družbe mora prijaviti spojitve za vpis v register vseh družb, ki se spajajo. Spojitve se sme vpisati šele potem, ko je bila vpisana nova družba,« 618. čl.: »(1) Družbe z omejeno odgovornostjo so lahko udeležene pri združitvi kapitalskih družb. (2) Za združitve kapitalskih družb, pri kateri so udeležene tudi družbe z omejeno odgovornostjo, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o združitvi delniških družb, če ni v tem pododdelku drugače določeno. (3) Če je družba z omejeno odgovornostjo udeležena pri pripojitvi kot prevzemna družba, mora pogodba o pripojitvi vsebovati tudi znesek osnovnega vložka in poslovni delež v prevzemni družbi, ki ga pridobi posamezen družbenik ali delničar prevzete družbe v zameno za poslovne deleže ali delnice prevzete družbe. (4) Če bo družba z omejeno odgovornostjo kot prevzemna družba družbenikom ali delničarjem prevzetih družb v zameno za poslovne deleže ali delnice prevzete družbe zagotovila poslovne deleže, iz katerih izhajajo drugačne pravice ali obveznosti kot iz drugih poslovnih deležev prevzemne družbe, morajo biti te drugačne pravice ali obveznosti določene v pogodbi o pripojitvi. (5) Če bo družba z omejeno odgovornostjo kot prevzemna družba posameznim družbenikom ali delničarjem prevzetih družb v zameno za poslovne deleže ali delnice prevzete družbe zagotovila lastne poslovne deleže, morajo biti v pogodbi o pripojitvi navedeni družbeniki ali delničarji, ki jim bo družba zagotovila lastne poslovne deleže, in znesek njihovih osnovnih vložkov. (6) Če je pri združitvi kot prevzeta družba udeležena delniška družba in je ali bo prevzemna družba organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo, lahko vsak delničar prevzete delniške družbe, ki je na skupščini prevzete delniške družbe na zapisnik ugovarjal sklepu o soglasju za pripojitev, od prevzemne družbe zahteva, da prevzame poslovni delež, ki mu ga mora zagotoviti zaradi pripojitve, za plačilo primerne denarne odpravnine. To pravico ima tudi delničar prevzete delniške družbe, ki se skupščine ni udeležil, če mu je bila protipravno preprečena udeležba na skupščini ali če skupščina ni bila pravilno sklicana ali če predmet odločanja na skupščini ni bil pravilno objavljen. Za denarno odpravnino iz tega odstavka se smiselno uporabljajo določbe drugega in tretjega odstavka 600. člena in 606. do 608. člena tega zakona. (7) Če je pri združitvi kot prevzeta družba udeležena družba z omejeno odgovornostjo in je ali bo prevzemna družba organizirana kot delniška družba, se za pravice družbenika prevzete družbe z omejeno odgovornostjo smiselno uporabljajo določbe prejšnjega odstavka.«

¹¹¹ Ivanjko, Š., Kocbek, M., 2003, str. 883-884.

¹¹² ZGD-1, 623. čl.: »(1) Kapitalska družba se lahko deli z razdelitvijo, oddelitvijo ali izčlenitvijo. (2) Razdelitev se opravi s hkratnim prenosom vseh delov premoženja prenosne družbe, ki z razdelitvijo preneha, ne da bi bila opravljena njena likvidacija, na: nove kapitalske družbe (v nadaljnjem besedilu tega oddelka: nove družbe), ki se ustanovijo zaradi razdelitve (razdelitev z ustanovitvijo novih družb), ali prevzemne kapitalske družbe (v nadaljnjem besedilu tega oddelka: prevzemne družbe) (razdelitev s prevzemom). (3) Izčlenitev se opravi s prenosom vseh ali posameznih delov premoženja prenosne družbe, ki z izčlenitvijo ne preneha, na nove družbe, ki se ustanovijo zaradi izčlenitve (izčlenitev z ustanovitvijo novih družb), ali prevzemne družbe (izčlenitev s prevzemom). (4) Oddelitev se opravi s prenosom posameznih delov premoženja družbe, ki z oddelitvijo ne preneha, na: nove družbe, ki se ustanovijo zaradi oddelitve (oddelitev z ustanovitvijo novih družb), ali prevzemne družbe (oddelitev s prevzemom).

družbe. Pri razdelitvi prenosna družba preneha, pri oddelitvi pa prenosna družba kot pravna oseba obstaja še naprej.¹¹³ Slednji primer ni problematičen, saj je mogoče kontaktirati še obstoječo družbo, ki razpolaga s podatki, ali so bile pri oddelitvi prenešene pravice intelektualne lastnine, in če, katere.

Podatke o statusnopравnih preoblikovanjih, zaradi katerih je družba prenehala, je mogoče pridobiti iz zgodovinskega izpisa iz sodnega registra (rubrika »Razno«, prvi (kronološko zadnji) vpis), ki je dostopen na spletnih straneh AJPES. V zgodovinskem izpisu je zabeleženo, v katero družbo se je družba spojila/h kateri družbi se je družba pripojila/v katere družbe se je družba razdelila. S firmo in poslovnim naslovom je tako navedena družba, ki je prejemnik premoženja. Ta družba je tudi imetnik pravic, s katerimi je pred statusnopравno spremembo razpolagala iskana družba, zato je potrebno kontaktirati njo. Po potrebi (v kolikor je tudi prevzemna družba prenehala) je potrebno izvesti ustrezen postopek za poizvedbo podatkov o pravnih osebah v skladu s tem dokumentom.

(5) Delitev se lahko opravi tudi tako, da se deli premoženja prenosne družbe hkrati prenesejo na nove in na prevzemne družbe. (6) Z delitvijo preide na novo ali prevzemno družbo del premoženja prenosne družbe, določen z delitvenim načrtom, ter pravice in obveznosti prenosne družbe v zvezi s tem premoženjem. Nova ali prevzemna družba kot univerzalni pravni naslednik vstopi v vsa pravna razmerja v zvezi s tem premoženjem, katerih subjekt je bila prenosna družba. (7) Pri razdelitvi in oddelitvi se družbenikom ali delničarjem prenosne družbe zagotovijo delnice ali poslovni deleži (v nadaljnjem besedilu tega oddelka: deleži) nove ali prevzemne družbe. Pri izčlenitvi se deleži nove ali prevzemne družbe zagotovijo prenosni družbi. (8) Če razmerje, v katerem se zamenjajo deleži prenosne družbe za deleže posamezne nove ali prevzemne družbe, ni enako en ali več deležev posamezne nove ali prevzemne družbe za en delež prenosne družbe, lahko delničarjem ali družbenikom prenosne družbe, ki ne razpolagajo z ustreznim številom deležev prenosne družbe, da bi lahko prejeli celo število deležev posamezne nove ali prevzemne družbe, nova ali prevzemna družba ali druga oseba zagotovi denarno doplačilo. Vsota denarnih doplačil, ki jih zagotovi posamezna nova ali prevzemna družba, ne sme presegati desetine skupnega najmanjšega emisijskega zneska delnic ali zneska osnovnih vložkov, ki jih nova ali prevzemna družba zagotovi delničarjem ali družbenikom prenosne družbe zaradi delitve. (9) Če razmerje, v katerem se premoženje prenosne družbe pri izčlenitvi zamenja za deleže posamezne nove ali prevzemne družbe, ni enako enemu ali več deležem posamezne nove ali prevzemne družbe za preneseno premoženje prenosne družbe, lahko nova ali prevzemna družba ali druga oseba prenosni družbi zagotovi denarno doplačilo. Denarno doplačilo, ki ga zagotovi posamezna nova ali prevzemna družba, ne sme presegati desetine skupnega najmanjšega emisijskega zneska deležev, ki jih nova ali prevzemna družba zagotovi prenosni družbi zaradi izčlenitve. (10) Določbe 2. in 3. oddelka tega poglavja se smiselno uporabljajo pri izčlenitvi. Šteje se, da je izčlenitev delitev, ki ohranja kapitalna razmerja,« 635. čl.: »(1) Registrski organ po sedežu prenosne družbe v register hkrati vpiše delitev in ustanovitev novih družb. Če je prenosna družba pri oddelitvi zmanjšala osnovni kapital, se to zmanjšanje v register vpiše hkrati z vpisom delitve in ustanovitve novih družb. Pri vpisu novih družb je treba v register vpisati, da je družba nastala z delitvijo in firmo prenosne družbe ter številko registrskega vložka, pod katerim je prenosna družba vpisana v register. Pri prenosni družbi pa je treba pri razdelitvi vpisati, da je družba prenehala zaradi delitve, in v vseh primerih delitve firme novih družb in številke registrskih vložkov, pod katerimi so bile vpisane v register. (2) Z vpisom delitve v register nastanejo naslednje pravne posledice: 1. premoženje prenosne družbe skupaj z obveznostmi preide na nove družbe v skladu z delitvenim načrtom; 2. pri razdelitvi prenosna družba preneha. Pri oddelitvi začnejo veljati spremembe statuta prenosne družbe, ki so predvidene v delitvenem načrtu. Na to okoliščino je treba pri vpisu posebej opozoriti; 3. imetniki deležev prenosne družbe postanejo imetniki deležev novih družb v skladu z delitvenim načrtom. Hkrati preidejo pravice tretjih na deležih prenosne družbe na deleže novih družb, ki se zagotovijo zaradi delitve, in na pravice do morebitnih denarnih doplačil. (3) Po vpisu delitve v register morebitne pomanjkljivosti delitve ne vplivajo na pravne posledice delitve iz prejšnjega odstavka. Tožnik, ki je pred vpisom delitve v register vložil tožbo za ugotovitev ničnosti ali izpodbijanje sklepa o soglasju za delitev, lahko brez soglasja toženca tožbo spremeni tako, da zahteva povračilo škode, ki mu je nastala z vpisom delitve v register. (4) Dokler dolжник prenosne družbe ni obveščen, kateri od družb, ki so udeležene pri delitvi, je dodeljena terjatev do tega dolžnika, jo lahko veljavno izpolni katerikoli od njih. (5) Dokler upnik prenosne družbe ni obveščen, kateri od družb, ki so udeležene pri delitvi, je dodeljena obveznost do tega upnika, lahko zahteva izpolnitev od katerekoli od njih. (6) Za zamenjavo delnic prenosne družbe se smiselno uporabljajo določbe 244. člena, za njihovo združitve pa določbe 376. člena tega zakona; dovoljenje sodišča ni potrebno.«

¹¹³ Ivanjko, Š., Kocbek, M., 2003, str. 884.

IV.1.1.1.7. Prisilna poravnava gospodarske družbe

Zaradi razjasnitve pojma je potrebno omeniti tudi prisilno poravnavo. Prisilna poravnava je poseben sodni postopek, ki se na predlog prezadolženega dolžnika začne in poteka pred sodiščem, da se odpravi nelikvidnost oziroma prezadolženost dolžnika, zaradi katerih pretelevnarnost začetka stečajnega postopka. Prezadolženost dolžnika (insolventnost) naj bi bila odpravljena z odložitvijo oziroma zmanjšanjem dolgov dolžnika in z njegovo reorganizacijo, ki naj mu zagotovi normalno gospodarno poslovanje.¹¹⁴

Bistveno je, da pri prisilni poravnavi ne pride do razprodaje premoženja, prav tako pa ob zaključku postopka pravna oseba ne preneha. Postopek razčiščevanja avtorskih in sorodnih pravic poteka enako kot v splošnem primeru aktivne družbe, s posredovanjem zahteve družbi.

IV.1.1.2. Zavod

Zavod lahko preneha z likvidacijo, stečajem, izbrisom iz sodnega registra brez likvidacije ali s statusnopravnim preoblikovanjem.

Ker je zavod, enako kot gospodarska družba, subjekt vpisa v sodni register, pridobite podatke o njegovem prenehanju na enak način kot za gospodarsko družbo v poslovnem registru, obavljenem na spletnih straneh AJPES:

1. Kliknite na firmo izbranega subjekta med zadetki iskanja. Odprlo se vam bo okno z osnovnimi podatki.
2. Desno spodaj izberite zgodovinski izpis. Če je bil subjekt izbrisan po 1.2.2008, boste imeli na voljo dva izpisa, do 31.1.2008 in od 1.2.2008 naprej. Izberite zgodovinski izpis od 1.2.2008 naprej.
3. Izpis prelistajte do rubrike »Razno«. Iz prvega (kronološko zadnjega) vpisa boste lahko razbrali način prenehanja pravne osebe. Včasih je potrebna pomenska povezava z drugim (kronološko predzadnjim) vpisom.

IV.1.1.2.1. Likvidacija zavoda

¹¹⁴ ZFPPIPP, 136. čl.: »Postopek prisilne poravnave se vodi z namenom, da se: 1. dolžniku, ki je postal insolventen, omogoči finančno prestrukturiranje, na podlagi katerega postane kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in 2. upnikom zagotovijo ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek,« čl. 143/1: »Predlog prisilne poravnave je ponudba dolžnika upnikom, da pristanejo na zmanjšanje svojih navadnih terjatev in odložitev rokov za njihovo plačilo.«

Če se s pravnomočno odločbo ugotovi ničnost vpisa zavoda v sodni register, če je zavodu izrečen ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti, ker ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti, pa v roku, določenem z izrečenim ukrepom, ne izpolni pogojev za opravljanje te dejavnosti, ali če ustanovitelj sprejme akt o prenehanju zavoda, ker so prenehale potrebe oziroma pogoji za opravljanje dejavnosti, za katero je bil zavod ustanovljen, se izvede likvidacijski postopek.¹¹⁵

Ker ZGD-1 velja le za gospodarske družbe, se za likvidacijski postopek uporabijo določbe ZFPPIPP. Postopek za pridobitev podatkov o premoženju zavoda je tako enak postopku za pridobitev podatkov o premoženju gospodarske družbe, ki je prenehala s prisilno likvidacijo.

Potrebno je poslati prošnjo stečajni pisarni pristojnega okrožnega sodišča (okrožno sodišče, pri katerem je subjekt vpisan v sodni register, kar je razvidno iz zgodovinskega izpisa), specificirati zahtevani podatek (tj. prodaja avtorske oziroma sorodnih pravic kot dela premoženja družbe), ob tem pa obrazložiti tudi pravni interes.

Postopek je podrobneje obravnavan v poglavju o pridobivanju podatkov o imetništvu pravic gospodarske družbe, ki je prenehala v stečaju (poglavje IV.1.1.1.3.).

IV.1.1.2.2. Stečaj zavoda

Postopek je enak kot pri stečaju gospodarskih družb. Glej poglavje IV.1.1.1.3.

IV.1.1.2.3. Izbris zavoda iz sodnega registra brez likvidacije

ZFPPIPP določa, da se določbe o izbrisu pravne osebe iz sodnega registra brez likvidacije uporabljajo za vse pravne osebe, ki so subjekt vpisa v sodni register, razen če zakon za posamezno pravnoorganizacijsko obliko določa, da se ne more izbrisati iz sodnega registra brez likvidacije.¹¹⁶ Zakon o zavodih določb, ki bi nasprotovale izvedbi postopka izbrisa pravne osebe iz sodnega registra ne vsebuje, prav nasprotno, med razlogi za prenehanje zavoda izrecno določa, da zavod preneha v vseh primerih, določenih s katerimkoli zakonom.¹¹⁷

¹¹⁵ Zakon o zavodih (ZZ, Ur.l. RS, št. 12/1991, 45I/1994 Odl.US: U-I-104/92, 8/1996, 18/1998 Odl.US: U-I-34/98, 36/2000-ZPDZC, 127/2006-ZJZP), 54. čl.: »Zavod preneha: če se s pravnomočno odločbo ugotovi ničnost vpisa zavoda v sodni register, če je zavodu izrečen ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti, ker ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti, pa v roku, določenem z izrečenim ukrepom, ne izpolni pogojev za opravljanje te dejavnosti, če ustanovitelj sprejme akt o prenehanju zavoda, ker so prenehale potrebe oziroma pogoji za opravljanje dejavnosti, za katero je bil zavod ustanovljen, če se pripoji drugemu zavodu ali spoji z drugim zavodom ali razdeli v dvoje ali več zavodov, če se organizira kot podjetje, v drugih primerih, določenih z zakonom ali aktom o ustanovitvi. V primerih iz prve, druge in tretje alineje prejšnjega odstavka se opravi postopek likvidacije zavoda v skladu z zakonom.«

¹¹⁶ ZFPPIPP, čl. 7/1: »Če ni v drugem odstavku tega člena drugače določeno, se 7. poglavje tega zakona uporablja za pravno osebo, ki je subjekt vpisa v sodni register, razen če zakon za posamezno pravnoorganizacijsko obliko določa, da se ne more izbrisati iz sodnega registra brez likvidacije.«

¹¹⁷ ZZ, čl. 54/1: »Zavod preneha: [...] v drugih primerih, določenih z zakonom ali aktom o ustanovitvi.«

Postopek za pridobivanje podatkov o imetnikih pravic je smiselno enak kot v primeru gospodarskih družb, ki je obravnavan v poglavju IV.1.1.1.5.

IV.1.1.2.4. Statusnopravna preoblikovanja zavoda

Zavod preneha tudi, če se pripoji drugemu zavodu, spoji z drugim zavodom ali razdeli v dvoje ali več zavodov.¹¹⁸ Kot pri statusnopravnih preoblikovanjih gospodarskih družb, je potrebne podatke mogoče najti v zgodovinskem izpisu iz sodnega registra, ki je dostopen na spletnih straneh AJPES. Za podrobnejšo obravnavo glej poglavje IV.1.

Poseben način statusnopravnega preoblikovanja zavoda je, če se zavod preoblikuje v gospodarsko družbo.¹¹⁹ To dejstvo je zapisano v zgodovinskem izpisu iz sodnega registra, ki je dostopen na spletnih straneh AJPES, vključno z bistvenimi podatki o novoustanovljeni gospodarski družbi (firma, sedež). Po potrebi (v kolikor je novoustanovljena gospodarska družba že prenehala) je potrebno izvesti ustrezen postopek v skladu s tem dokumentom.

IV.1.1.3. Društvo

Društvo preneha po volji članov, s spojitvijo z drugimi društvi, s pripojitvijo k drugemu društvu, s stečajem, na podlagi sodne odločbe o prepovedi delovanja ali po samem zakonu.¹²⁰ Ker so na spletnih straneh AJPES dostopni le podrobnejši podatki o izbranih subjektih, ki se vpisujejo v sodni register, podatkov o prenehanju društva na ta način ni mogoče pridobiti. Prav tako ni mogoče pridobiti podatkov o prenehanju društva iz iskalnika po registru društev, ki je dostopen na spletnih straneh MNZ.¹²¹

Za omenjene podatke je potrebno poslati prošnjo na MNZ. V prošnji je potrebno navesti čim več podatkov o društvu in specificirati, da vas zanimajo predvsem podatki o načinu prenehanja društva in pristojni upravni enoti. Slednji podatki so nujno potrebni za nadaljevanje postopka. V zahtevi je potrebno utemeljiti tudi razlog, zakaj vas omenjeni podatki zanimajo. Nadaljevanje postopka je nato odvisno od načina prenehanja društva.

IV.1.1.3.1. Prenehanje društva po volji članov

¹¹⁸ ZZ, čl. 54/1: »Zavod preneha [...] če se pripoji drugemu zavodu ali spoji z drugim zavodom ali razdeli v dvoje ali več zavodov [...].«

¹¹⁹ ZZ, čl. 54/1: »Zavod preneha [...] če se organizira kot podjetje [...].«

¹²⁰ Zakon o društvih (ZDru-1, Ur.l. RS, št. 61/2006, 91/2008 Odl.US: U-I-380/06-11, 102/2008 Odl.US: U-I-57/07-7, 58/2009), 37. čl.: »Društvo preneha po volji članov, s spojitvijo z drugimi društvi, s pripojitvijo k drugemu društvu, s stečajem, na podlagi sodne odločbe o prepovedi delovanja ali po samem zakonu.«

¹²¹ <http://mrrsp.gov.si/rdrubjave/dr/index.faces>, zadnjič obiskano septembra 2010.

Društvo preneha, če zbor članov sprejme sklep o prenehanju društva. V sklepu mora določiti društvo, zavod, ustanovo ali drugo nepridobitno pravno osebo s podobnimi cilji, na katero se po poravnavi vseh obveznosti prenese premoženje društva. Če društvo v sklepu ne določi naslednika premoženja in ga tudi na podlagi določb temeljnega akta ni mogoče določiti, premoženje društva pripade lokalni skupnosti, na območju katere je imelo društvo svoj sedež. Neporabljena sredstva, pridobljena iz proračuna, se vrnejo proračunu, preostanek premoženja pa prenese na prevzemnika premoženja z dnem izbrisa društva iz registra društev.¹²²

Za registracijo društev je pristojna upravna enota, na območju katere je sedež društva. Tej upravni enoti mora zastopnik društva posredovati sklep iz prejšnjega odstavka.¹²³

Podatki o razdelitvi premoženja so dostopni na pristojni upravni enoti. Tej je potrebno posredovati pisno zahtevo, specificirati zahtevane podatke in izkazati pravni interes. Pravni interes v konkretnem primeru predstavlja potreba po pridobitvi ustreznih pravic intelektualne lastnine zaradi zakonite uporabe določenega dela. V kolikor v uslužbenec upravne enote v konkretnem primeru presodi, da pravni interes ni izkazan, lahko zahtevo zavrne.

V kolikor se na omenjeni način ne da pridobiti potrebnih podatkov (upravna enota zavrne zahtevo za vpogled, podatki niso na voljo) o premoženju društva, je potrebno kontaktirati zastopnika (nekdanjega) društva oziroma njegove ustanovitelje in jih prositi za informacijo, kdo je pridobil iskane pravice intelektualne lastnine. Ti omenjene informacije niso dolžni posredovati.

IV.1.1.3.2. Stečaj društva

Če je društvo trajnejše nelikvidno ali postane dolgoročno plačilno nesposobno, se nad njim opravi stečajni postopek v skladu z določbami ZFPPIPP.¹²⁴ Postopek je enak kot pri ostalih pravnih osebah, prav tako pa je za arhiv listin pristojna stečajna pisarna ustreznega okrožnega sodišča. Glej poglavje o stečaju gospodarskih družb (poglavje IV.1.1.1.3.).

¹²² ZDru-1, 38. čl.: »(1) Društvo preneha, če zbor članov sprejme sklep o prenehanju društva. (2) V sklepu mora določiti društvo, zavod, ustanovo ali drugo nepridobitno pravno osebo s podobnimi cilji, na katero se po poravnavi vseh obveznosti prenese premoženje društva. Če društvo v sklepu ne določi naslednika premoženja in ga tudi na podlagi določb temeljnega akta ni mogoče določiti, premoženje društva pripade lokalni skupnosti, na območju katere je imelo društvo svoj sedež. Neporabljena sredstva, pridobljena iz proračuna, se vrnejo proračunu, preostanek premoženja pa prenese na prevzemnika premoženja z dnem izbrisa društva iz registra društev. (3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, premoženja društva ni mogoče prenesti na politično stranko. (4) O sklepu iz prvega odstavka tega člena mora zastopnik društva v 30 dneh obvestiti pristojni organ in zahtevati izbris društva iz registra društev. Zahtevi in sklepu mora priložiti poročilo o razpolaganju s premoženjem društva, iz katerega je razviden obseg sredstev in drugega premoženja društva, način poravnave vseh obveznosti društva, višina neporabljenih javnih sredstev, način njihove vrnitve proračunu ter način prenosa preostanka premoženja društva na prevzemnika premoženja.«

¹²³ ZDru-1, 39. čl.: »(1) Pristojni organ objavi sklep o prenehanju društva na oglasni deski organa in v informacijskem sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje državnih organov, lahko pa tudi na drug običajen način. V objavi mora biti navedeno, da lahko upniki obvestijo pristojni organ o svojih terjatvah, ki jih imajo do društva, v roku 30 dni od dneva objave, sicer bo izdana odločba o izbrisu društva iz registra društev. (2) V primeru, da upnik pristojni organ obvesti o svojih terjatvah, ta prekine postopek, upniku pa s sklepom naloži, da pred pristojnim sodiščem v roku 30 dni predlaga uvedbo postopka likvidacije društva in mu o tem predloži dokazilo. Če upnik v določenem roku tega ne stori, pristojni organ izda odločbo o izbrisu društva iz registra društev.«

¹²⁴ ZDru-1, čl. 40/1: »Če je društvo trajnejše nelikvidno ali postane dolgoročno plačilno nesposobno, se nad njim lahko opravi stečajni postopek po predpisih, ki urejajo insolventnost in prisilno prenehanje.«

IV.1.1.3.3. Likvidacija društva

V določenih primerih je za prenehanje društva potrebno izvesti likvidacijski postopek po določbah ZFPPIPP o prisilni likvidaciji.¹²⁵ Do takšne situacije pride:

- če upnik v postopku prenehanja društva po volji članov pristojni organ obvesti o svojih terjatvah, predlaga uvedbo postopka likvidacije društva in pristojnemu organu o tem predloži dokazilo;¹²⁶
- če je bilo zaradi zakonsko določenega razloga društvu s sodno odločbo prepovedano delovanje (namen, cilji ali dejavnost društva merijo na nasilno spremembo ustavne ureditve, na izvrševanje kaznivih dejanj ali spodbujajo k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti, razpihovanju narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti oziroma spodbujajo k nasilju ali vojni, namen društva je ustvarjanje dobička, njegova izključna dejavnost je pridobivanje dobička);¹²⁷
- če dejansko preneha delovati oziroma če je bilo v razdobju petih let dvakrat pravnomočno kaznovano za prekršek, določen v Zakonu o društvih.¹²⁸

Postopek je enak postopku v primeru prisilne likvidacije ostalih pravnih oseb. Za podrobnejša navodila glej poglavje IV.1.1.1.4.

IV.1.1.3.4. Statusnopravna preoblikovanja društva

Društvo se lahko spoji z drugimi društvi ali pripoji k drugemu društvu. Društvo, ki je nastalo s spojitvijo, oziroma društvo, h kateremu se je drugo društvo pripojilo, postane pravni naslednik spojenih oziroma pripojenih društev in pridobi njegovo celotno premoženje.¹²⁹

¹²⁵ ZDru-1, čl. 43/1: »V primeru iz drugega odstavka 39. člena tega zakona ter v primeru prenehanja društva po 41. in 42. členu tega zakona, pristojno sodišče izvede postopek prisilne likvidacije, skladno s predpisi, ki urejajo insolventnost in prisilno prenehanje. Odločitev nadomesti sklep iz drugega odstavka 38. člena tega zakona.«

¹²⁶ ZDru-1, čl. 39/2: »V primeru, da upnik pristojni organ obvesti o svojih terjatvah, ta prekine postopek, upniku pa s sklepom naloži, da pred pristojnim sodiščem v roku 30 dni predlaga uvedbo postopka likvidacije društva in mu o tem predloži dokazilo. Če upnik v določenem roku tega ne stori, pristojni organ izda odločbo o izbrisu društva iz registra društev.«

¹²⁷ ZDru-1, čl. 41/1: »Društvu, ki izvaja dejavnost iz 3. člena tega zakona, se delovanje s sodno odločbo prepove,« 3. čl.: »(1) Ni dovoljeno ustanoviti društev, katerega namen, cilji ali dejavnost merijo na nasilno spremembo ustavne ureditve, na izvrševanje kaznivih dejanj ali spodbujajo k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti, razpihovanju narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti oziroma spodbujajo k nasilju ali vojni. (2) Prav tako ni dovoljeno ustanoviti društev, katerega namen je ustvarjanje dobička ali društev, katerega izključna dejavnost je pridobitna dejavnost, niti ni dovoljeno delovanje takšnega društva.«

¹²⁸ ZDru-1, čl. 42/1: »Društvo preneha po samem zakonu, če dejansko preneha delovati oziroma če je bilo v razdobju petih let dvakrat pravnomočno kaznovano za prekršek iz 3. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona.«

¹²⁹ ZDru-1, 15. čl.: »(1) Društvo se lahko spoji z drugimi društvi oziroma pripoji k drugemu društvu. (2) Odločitev o spojitvi oziroma pripojitvi morajo sprejeti zbori članov vseh društev. (3) Društvo, ki je nastalo s spojitvijo, oziroma društvo, h kateremu se je drugo društvo pripojilo, je pravni naslednik spojenih oziroma pripojenih društev.«

Podatke o statusnopravnem preoblikovanju hrani pristojna upravna enota. Postopek za pridobivanje podatkov od upravne enote je v konkretnem primeru enak postopku, opisanem pri prenehanju društva po volji članov (glej poglavje IV.1.1.3.1.).

V kolikor se na omenjeni način ne da pridobiti potrebnih podatkov o prejemniku premoženja v okviru statusnopravne spremembe (upravna enota zavrne zahtevo za vpogled, podatki niso na voljo), je potrebno kontaktirati zastopnika (nekdanjega) društva oziroma njegove ustanovitelje in jih prositi za informacijo, kdo je pridobil iskane pravice intelektualne lastnine.

IV.1.1.4. Ustanova

O prenehanju ustanove odloči uprava ali organ, pristojen za ustanove, pri čemer upošteva voljo in namen ustanovitelja. Organ, pristojen za ustanove, obvesti sodišče o prenehanju ustanove. Sodišče nato izvede postopek likvidacije oziroma stečaja v skladu z ZFPPIPP.

Ostanek premoženja likvidacijske oziroma stečajne mase se v skladu z voljo in namenom ustanovitelja dodeli drugi ustanovi, ki izvaja enak namen. Če taka ustanova ne obstaja, se premoženje dodeli ustanovi, ki izvaja podoben namen.¹³⁰

Za izvedbo postopka poizvedbe o premoženju ustanove je potreben podatek o (nekdanjem) sedežu ustanove, iz katerega je mogoče razbrati, katero okrožno sodišče je pristojno za postopek likvidacije oziroma stečaja, in podatek o načinu prenehanja ustanove. Za pridobitev teh podatkov je potrebno posredovati pisno prošnjo MNZ in v njej navesti podatke o društvu (ime), specificirati zahtevane podatke in zahtevo utemeljiti.

V nadaljevanju je listine o stečajnem postopku oziroma postopku likvidacije (ta se opravlja v obliki prisilne likvidacije) mogoče pridobiti na enak način kot pri ostalih pravnih osebah (za stečaj glej poglavje IV.1.1.1.3., za prisilno likvidacijo poglavje IV.1.1.1.4.).

IV.1.2. Problematične situacije v postopkih identifikacije imetnikov pravic

IV.1.2.1. V poslovnem registru ni podatkov

¹³⁰ Zakon o ustanovah (ZU, Ur.l. RS, št. 60/1995, 53/2005, 70/2005-UPB1 (91/2005 popr.)), 32. čl.: »O prenehanju ustanove odloči uprava ali organ, pristojen za ustanove, pri čemer upošteva voljo in namen ustanovitelja. Odločitev uprave je veljavna, ko da k njej soglasje organ, pristojen za ustanove. Zoper odločitev organa, pristojnega za ustanove, o prenehanju ustanove je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča Vlada Republike Slovenije. Organ, pristojen za ustanove, obvesti sodišče o prenehanju ustanove. Sodišče izvede postopek likvidacije oziroma stečaja v skladu z zakonom o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji. Ostanek premoženja likvidacijske oziroma stečajne mase se v skladu z voljo in namenom ustanovitelja dodeli drugi ustanovi, ki izvaja enak namen. Če taka ustanova ne obstaja, se premoženje dodeli ustanovi, ki izvaja podoben namen. Prenehanje ustanove se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in ustanova se izbriše iz evidence ustanov.«

Problem nastane, kadar iz poslovnega registra, dostopnega na spletnih straneh AJPEŠ, ni mogoče pridobiti potrebnih osnovnih podatkov.

Situacije se razlikujejo glede na pravnoorganizacijsko obliko iskane pravne osebe.

V primeru **gospodarskih družb** je temeljna težava, če družbe sploh ni v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPEŠ. V takšnem primeru zagotovo gre za družbo, ki je že prenehala. Vse aktivne gospodarske družbe so namreč obvezno in brez izjeme dostopne na spletnih straneh AJPEŠ. Najenostavnejšo alternativo, vsaj v začetni fazi, predstavlja iskanje na internetu. Ustrezen vir sta poslovna imenika [bizi.si](http://www.bizi.si)¹³¹ in [infocity.si](http://www.infocity.si)¹³², kjer so dostopni podatki ne le o gospodarskih družbah, temveč o večini relevantnih pravnih oseb, ne glede na pravnoorganizacijsko obliko, pa tudi notranje organizacijske enote posameznih pravnih oseb. V kolikor je iskanje neuspešno, preostane še iskanje s pomočjo splošnih spletnih iskalnikov, kot je Google¹³³. V praksi bo iskanje na internetu kot alternativa poslovnemu registru, dostopnemu na spletnih straneh AJPEŠ, v večini primerov neučinkovito. Subjekti, glede katerih na spletnih straneh AJPEŠ ni niti osnovnih podatkov, so večinoma že prenehali obstajati, in to pred več desetletji. O takšnih subjektih tudi na internetu praviloma ni podatkov. Mogoča alternativa je tudi iskanje po telefonskih imenikih, ne le veljavnih, temveč tudi preteklih, vse dokler se ne pojavi vpis o iskanem subjektu. Čeprav gre za družbo, ki je že prenehala obstajati, bodo kontaktni podatki koristni, saj bo iz njih mogoče sklepati, katero sodišče je pristojno za vpis v sodni register. Vsako okrožno sodišče je namreč pristojno za točno določene občine, seznam pa je dostopen na spletu.¹³⁴ Kraj, kjer je imela družba sedež, je mogoče z veliko verjetnostjo ugotoviti tudi iz podatkov, ki jih ponuja COBISS. Za založbo je vselej naveden kraj, kjer je bilo delo izdano. Ta kraj v večini primerov predstavlja kraj sedeža družbe. Pristojnemu sodišču se nato posreduje prošnja za zgodovinski izpis, iz katerega je mogoče razbrati uradni status družbe oziroma način njenega prenehanja. Postopek nadaljujete glede na način prenehanja v skladu z ustreznimi navodili v tem dokumentu. V kolikor ni nobenega podatka razen firme, je potrebno poslati prošnja za posredovanje zgodovinskega izpisa vsem 11 okrožnim sodiščem v Republiki Sloveniji (Okrožno sodišče v Celju, Okrožno sodišče v Kopru, Okrožno sodišče v Novi Gorici, Okrožno sodišče v Kranju, Okrožno sodišče v Krškem, Okrožno sodišče v Ljubljani, Okrožno sodišče v Novem mestu, Okrožno sodišče v Mariboru, Okrožno sodišče v Murski Soboti, Okrožno sodišče na Ptuj, Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu). Če je družba prenehala pred dlje časa obstaja namreč velika možnost, da je ni v centralnem informacijskem sistemu, temveč ima podatke le pristojno sodišče v svoji kataloški zbirki. Ko na ta način ugotovite, katero sodišče je pristojno, nadaljujete postopek z ugotavljanjem načina prenehanja družbe, kasneje pa na podlagi ustreznega postopka v skladu s tem dokumentom poizvedujete o imetništvu družbinega premoženja.

Ker je tudi **zavod** predmet vpisa v sodni register, je postopek smiselno enak postopku pri gospodarskih družbah (predhodno poglavje).

V primeru **društev**, v kolikor podatkov o društvu ni na spletnih straneh AJPEŠ, je prva alternativa iskalnik po registru društev, ki je dostopen na spletnih straneh MNZ.¹³⁵ Za uporabo

¹³¹ <http://www.bizi.si>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹³² <http://www.infocity.si>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹³³ <http://www.google.com>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹³⁴ <http://www.stat.si/katalogrds/podstrani/tabele/tabela16.xls>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹³⁵ <http://mrrsp.gov.si/rdrubjave/dr/index.faces>, zadnjič obiskano septembra 2010.

iskalnika zadostuje poznavanje imena društva. Če na ta način podatkov ne najdete, je kot vmesni korak smiselno tudi običajno iskanje na internetu, po specializiranih imenikih in s pomočjo splošnih iskalnikov. Če je tudi takšno iskanje neuspešno, je potrebno posredovati prošnjo za poizvedbo MNZ. Starejši podatki iz registra društev namreč niso dostopni na spletu. V kolikor vam MNZ posreduje (nekdanji) naslov društva in način prenehanja, lahko nadaljujete v skladu z navodili o pridobivanju podatkov o pravnem nasledstvu premoženja društva, saj veste, katera upravna enota oziroma sodišče sta pristojna. Za nadaljevanje postopka glej poglavje IV.1.1.3. V kolikor tudi ministrstvo ne bi imelo nobenih podatkov o društvu, je kot zadnje sredstvo mogoče poslati prošnjo za posredovanje podatkov o društvu vsem upravnim enotam v Republiki Sloveniji (58). Verjetnost za takšno situacijo je sicer majhna, saj morajo upravne enote pošiljati podatke o društvih MNZ, vendar pa obstaja možnost nedoslednosti, predvsem pri starejših društvih. V kolikor katera izmed upravnih enot razpolaga s podatki, nadaljujete postopek v skladu z njihovim odgovorom. Število upravnih enot, ki jim je potrebno poslati poizvedbo, je z veliko verjetnostjo mogoče zmanjšati s pomočjo podatkov, dostopnih v sistemu COBISS. Kraj izdaje, naveden za založbo, je namreč v večini primerov kraj, kjer je imela pravna oseba sedež.

V primeru **ustanov** je potrebno za preverbo morebitnih napak na spletnem portalu AJPES priporočljivo izvesti iskanje s pomočjo spletnega iskalnika po evidenci ustanov, ki ga ponuja MNZ.¹³⁶ V primeru neuspeha je tudi pri ustanovah v nadaljevanju priporočljivo izvesti običajno iskanje na internetu, po specializiranih imenikih in s pomočjo splošnih iskalnikov. V kolikor je iskanje neuspešno, je potrebno posredovati pisno prošnjo za poizvedbo MNZ. Starejši podatki iz evidence ustanov namreč niso dostopni na spletu. V prošnji je potrebno navesti ime ustanove, specificirati zahtevane podatke (sedež ustanove, način prenehanja) in zahtevo utemeljiti. V kolikor vam MNZ posreduje (nekdanji) naslov ustanove, lahko izpeljete pristojnost sodišča v skladu z navodili v tem dokumentu. Nato lahko nadaljujete s postopkom pridobivanja podatkov o pravnem nasledstvu premoženja ustanove (glej poglavje IV.1.1.4.). Če s podatki ne razpolaga niti MNZ, je kot zadnje sredstvo mogoče nasloviti prošnjo za posredovanje kakršnihkoli podatkov o ustanovi vsem ministrstvom v Republiki Sloveniji.¹³⁷

IV.1.2.2. Problematična situacija: Neznana pravnoorganizacijska oblika

V kolikor se ne ve katere oblike je pravna oseba (gospodarska družba, zavod, ustanova, društvo) je potrebno izvesti korake za vsako posamezno pravnoorganizacijsko obliko. V kolikor bo s pomočjo katerega od navedenih virov mogoče ugotoviti omenjeni podatek, oziroma bo katera od naštetih ustanov pozitivno odgovorila in potrdila, da ima omenjeno pravno osebo v svoji evidenci oziroma arhivu, bo mogoče nadaljevati postopek, ustrezen pravnoorganizacijski obliki.

V kolikor podatkov o pravni osebi ni mogoče pridobiti na noben način, naveden v tem dokumentu, gre praktično za osirotelo delo.

¹³⁶ <http://mrrsp.gov.si/rdrubjave/us/index.faces>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹³⁷ ZU, 3. čl.: »Ministrstvo, v katerega delovno področje sodi namen, za katerega je ustanova ustanovljena (v nadaljnjem besedilu: organ, pristojen za ustanovo), ima v postopku ustanavljanja, delovanja in prenehanja ustanov pristojnosti, določene s tem zakonom. V primeru, ko je ustanova ustanovljena za več namenov, je pristojno ministrstvo, v katerega pristojnost spada pretežni namen ustanove. V primeru, ko ni mogoče določiti pristojnega ministrstva, je pristojno ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.«

IV.1.3. Praktične ugotovitve na podlagi izbranih skupin del v okviru projekta dLib.si Plus

Na podlagi vzorca pravnih oseb, relevantnih v primeru razčiščevanja pravic v okviru projekta dLib.si Plus, smo ugotovili naslednje:

- v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, je z gotovostjo mogoče pridobiti vse potrebne podatke o še aktivnih pravnih osebah;
- o številnih še aktivnih pravnih osebah je mogoče podatke pridobiti tudi s pomočjo splošnega iskanja na spletu, saj ima večina njih svojo spletno stran;
- o pravnih osebah, ki so prenehale obstajati v zadnjem desetletju, je podatke o prenehanju praviloma mogoče pridobiti v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES, nato pa postopek nadaljevati pred pristojnim sodiščem;
- podatkov o osebah (zgodovinskih izpisov iz sodnega registra), ki so prenehale pred več kot desetimi leti, v številnih primerih ni mogoče pridobiti s pomočjo poslovnega registra na spletnih straneh AJPES, temveč le na pristojnem sodišču;
- podatkov o osebah (zgodovinskih izpisov iz sodnega registra), ki so prenehale pred letom 1990, sploh ni mogoče pridobiti s pomočjo poslovnega registra na spletnih straneh AJPES, temveč le na pristojnem sodišču;
- podatkov o pravnih osebah, ki so prenehale obstajati, praviloma ni mogoče pridobiti na spletu, izjema so določene pravne osebe, ki imajo zaradi svoje zgodovinske vloge poseben status;
- na spletu je mogoče pridobiti tudi podatke o številnih tujih pravnih osebah, predvsem aktivnih, pa tudi tistih, ki so prenehale, če imajo zaradi svoje zgodovinske vloge poseben status.

Bistvena ugotovitev je, da je s splošnim preiskovanjem na spletu mogoče pridobiti izjemno veliko potrebnih podatkov o pravnih osebah. Pri tem je seveda potrebno upoštevati, da je veljavnost teh podatkov v določenih primerih lahko vprašljiva in je ni mogoče potrditi.

IV.2. Postopek za razčiščevanje pravic oziroma pridobivanje podatkov o imetnikih, ki so fizične osebe

Pri razčiščevanju avtorske in sorodnih pravic podatke o fizičnih osebah iščemo v naslednjih primerih:

- če so le-te izvorni imetniki pravic;
- če so bile avtorska in sorodne pravice nanje prenešene;
- če je fizična oseba kot izvorni imetnik pravic vse pravice prenesla na založbo ali kak drug subjekt pred 20. februarjem 2001 (glej poglavje o ničnosti določila o prenosu materialnih avtorskih pravic za neznane oblike uporabe svojega dela).

Postopek pridobivanja podatkov o fizičnih osebah, ki so imetnice materialnih avtorskih pravic, je enak ne glede na to, ali gre za avtorja, izvajalca ali proizvajalca fonogramov.

Pri pridobivanju podatkov o osebah, ki naj bi bile imetnice materialnih avtorskih pravic, se najprej soočimo z vprašanjem, ali je ta oseba še živa ali pa je že pokojna. V slednjem primeru moramo za namene razčiščevanja materialnih avtorskih pravic poiskati dediče te osebe.

Glede na to, da v večini primerov NUK nima podatkov o tem, ali je oseba še živa, bo najprej predstavljen način pridobivanja podatkov v tej situaciji. Kljub temu pa v nadaljevanju podajamo tudi obrazložitev pridobivanja podatkov o osebi v primerih, ko vemo, ali je le-ta še živa oz. je že pokojna.

IV.2.1. Ni potrebnih podatkov o tem ali je oseba še živa

V primeru, ko ni znano, ali je domnevni imetnik pravic še živ, je potrebno za pridobivanje podatkov o stalnem prebivališču te osebe Centralnemu registru prebivalstva (v nadaljevanju CRP) pri Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ)¹³⁸ posredovati ustrezno oblikovano prošnjo oz. dopis. Prošnja mora biti formulirana tako, da vanjo vključimo obe hipotetični situaciji. V dopisu CRP bo tako najprej postavljena prošnja za posredovanje podatkov za živo osebo, podredno pa bo za primer, ko je oseba že pokojna, vključena tudi prošnja za posredovanje podatkov o kraju smrti. Na podlagi podatka o kraju smrti lahko namreč določimo pristojno okrajno sodišče, ki hrani podatke o dedičih te osebe. Več podatkov o pogojih, ki jih je potrebno izpolniti za pridobitev podatkov od CRP in sodišča, podajamo v naslednjih poglavjih.

IV.2.1.1. Pogoji za pridobitev podatkov od Centralnega registra prebivalstva

Za namene kontaktiranja oseb, ki naj bi bili imetniki materialnih avtorskih pravic, so poleg imen in priimkov teh oseb potrebni še podatki o stalnem prebivališču. Le na podlagi teh podatkov je namreč mogoče poslati uradni dopis, v katerem NUK predlaga prenos pravic oz. prosi za dovoljenje za objavo dela na portalu dLib.si.

Za namene pridobitve podatka o stalnem prebivališču je potreben poleg imena in priimka iskane osebe še najmanj en dodaten osebni podatek. To je lahko rojstni datum, matična številka občana, davčna številka ali podatek o nekdanjem stalnem prebivališču. Omenjeni dodatni osebni podatek je nujen, saj v nasprotnem primeru pristojni na CRP ne morejo natančno določiti iskane osebe (isto ime in priimek ima tako lahko več posameznikov) in posledično nikakor ne morejo ugoditi prošnji za posredovanje podatkov.

¹³⁸ Ministrstvo za notranje zadeve, Centralni register prebivalstva, Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana. Centralni register prebivalstva je osrednja podatkovna baza z najosnovnejšimi podatki o prebivalstvu Slovenije. Upravlja ga Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. V CRP-ju se podatki o prebivalstvu centralno zbirajo, obdelujejo, hranijo in uporabljajo z namenom spremljati stanje in gibanje prebivalstva.

Na tej točki sta možni dve situaciji:

1. potrebni dodatni osebni podatek o imetniku pravic imamo; ali
2. potrebnega dodatnega osebnega podatka nimamo.

IV.2.1.1.1. Potrebni dodatni osebni podatek je na razpolago

V primeru, da **NUK razpolaga s potrebnim dodatnim osebnim podatkom**, se je za pridobitev podatkov o stalnem prebivališču imetnika pravic potrebno obrniti na CRP. Ob tem je potrebno opozoriti na dejstvo, da omenjeni dodatni osebni podatek sam po sebi še ne zadostuje za pridobitev želenih podatkov o stalnem prebivališču. Za pridobitev tega podatka je namreč potrebno izkazati tudi pravni interes.¹³⁹ V konkretnem primeru bi pravni interes predstavljala potreba po pridobitvi osebnih podatkov zaradi pridobitve ustreznih pravic intelektualne lastnine, potrebnih za zakonito uporabo določenega avtorskega dela. Tako smo tudi tukaj soočeni z dvema možnima situacijama:

- NUK izkaže pravni interes
- NUK ne izkaže pravnega interesa

V primeru, da pristojni pri CRP ocenijo, da je bil **pravni interes izkazan**, posredujejo na način, ki je določen za izdajo potrdila,¹⁴⁰ bodisi podatke o stalnem prebivališču, če je oseba še živa,

¹³⁹ Zakon o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1, Ur.l. RS, št. 86/2004, 113/2005-ZInfP, 51/2007-ZUstS-A, 67/2007, 94/2007-UPB1), 9. čl.: »(1) Osebni podatki v javnem sektorju se lahko obdelujejo, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon. Z zakonom se lahko določi, da se določeni osebni podatki obdelujejo le na podlagi osebne privolitve posameznika. (2) Nosilci javnih pooblastil lahko obdelujejo osebne podatke tudi na podlagi osebne privolitve posameznika brez podlage v zakonu, kadar ne gre za izvrševanje njihovih nalog kot nosilcev javnih pooblastil. Zbirke osebnih podatkov, ki nastanejo na tej podlagi, morajo biti ločene od zbirk osebnih podatkov, ki nastanejo na podlagi izvrševanja nalog nosilca javnih pooblastil. (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v javnem sektorju obdelujejo osebni podatki posameznikov, ki so z javnim sektorjem sklenili pogodbo ali pa so na podlagi pobude posameznika z njim v fazi pogajanj za sklenitev pogodbe, če je obdelava osebnih podatkov potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev pogodbe ali za izpolnjevanje pogodbe. (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v javnem sektorju izjemoma obdelujejo tisti osebni podatki, ki so nujni za izvrševanje zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti javnega sektorja, če se s to obdelavo ne poseže v upravičen interes posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.« 10. čl.: »(1) Osebni podatki v zasebnem sektorju se lahko obdelujejo, če obdelavo osebnih podatkov in osebne podatke, ki se obdelujejo, določa zakon ali če je za obdelavo določenih osebnih podatkov podana osebna privolitev posameznika. (2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko v zasebnem sektorju obdelujejo osebni podatki posameznikov, ki so z zasebnim sektorjem sklenili pogodbo ali pa so na podlagi pobude posameznika z njim v fazi pogajanj za sklenitev pogodbe, če je obdelava osebnih podatkov potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev pogodbe ali za izpolnjevanje pogodbe. (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko v zasebnem sektorju obdelujejo osebni podatki, če je to nujno zaradi uresničevanja zakonitih interesov zasebnega sektorja in ti interesi očitno prevladujejo nad interesi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.« čl. 6/1(3): »Obdelava osebnih podatkov – pomeni kakršnokoli delovanje ali niz delovanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki, ki so avtomatizirano obdelani ali ki so pri ročni obdelavi del zbirke osebnih podatkov ali so namenjeni vključitvi v zbirko osebnih podatkov, zlasti zbiranje, pridobivanje, vpis, urejanje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priklicanje, vpogled, uporaba, razkritje s prenosom, sporočanje, širjenje ali drugo dajanje na razpolago, razvrstitev ali povezovanje, blokiranje, anonimiziranje, izbris ali uničenje; obdelava je lahko ročna ali avtomatizirana (sredstva obdelave).«

¹⁴⁰ ZVOP-1, 22. čl.: »(1) Upravljevec osebnih podatkov mora proti plačilu stroškov posredovanja, če zakon ne določa drugače, posredovati osebne podatke uporabnikom osebnih podatkov. (2) Upravljevec centralnega registra prebivalstva ali evidenc stalno in začasno prijavljenih prebivalcev mora na način, ki je določen za izdajo potrdila, posredovati upravičencu, ki izkaže pravni interes za uveljavljanje pravic pred osebami javnega sektorja, osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča posameznika, zoper katerega uveljavlja svoje pravice. (3) Upravljevec osebnih podatkov mora za vsako posredovanje osebnih podatkov zagotoviti, da je mogoče pozneje ugotoviti, kateri osebni podatki so bili posredovani, komu, kdaj in na kakšni podlagi, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja osebnih podatkov. (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena je upravljevec osebnih podatkov v javnem sektorju dolžan uporabniku osebnih podatkov v javnem

bodisi podatke o kraju smrti, če je oseba pokojna. V prvem primeru NUK nato kontaktira iskano osebo s ponudbo za prenos avtorske oz. sorodnih pravic. V primeru, da je oseba že pokojna, pa na podlagi posredovanega podatka o kraju smrti NUK naslovi dopis na pristojno okrajno sodišče, v katerem prosi za posredovanje podatkov o dedičih. Več o tem v enem izmed naslednjih poglavij.

Ob tem velja opozoriti, da je prag izkazovanja pravnega interesa za pridobitev podatkov o kraju smrti pokojnega po zagotovilih pristojnih pri CRP nekoliko nižji od tistega, potrebnega za pridobitev podatkov o stalnem prebivališču še živeče osebe. Da bi bile možnosti za pridobitev podatkov največje, je v prošnji/dopisu potrebno izrecno zapisati, da v primeru, ko je oseba že pokojna, CRP prosite izključno za podatek o kraju smrti, ne zahtevate pa nobenih drugih podatkov.

V okviru naloge smo pridobili informativno stališče s strani CRP, da razlog razčiščevanja materialnih avtorskih pravic, ne pomeni izkazanega pravnega interesa. S tem stališčem se ni mogoče strinjati, saj je pridobitev informacije o imetniku pogoj za sklenitev pravnega posla, ki sledi v zaključni fazi razčiščevanja pravic.

V primeru, da **pravni interes torej ni izkazan**, CRP pozove osebo, za katero želimo pridobiti podatke o stalnem prebivališču, da se le-ta sama izreče o tem, ali dovoli posredovanje svojih osebnih podatkov. Kadar omenjena oseba posredovanje podatkov dovoli, CRP le-te posreduje prosilcu. Slednji ima nato vse potrebno, da tej osebi pošlje uradni dopis s prošnjo oz. predlogom za prenos materialnih avtorskih pravic. Kadar pa omenjena oseba posredovanja podatkov ne dovoli, je možnost pridobitve podatkov po uradni poti izčrpana. V tem primeru je tako delo v praksi mogoče obravnavati kot osirotelo delo (glej poglavje o problematiki osirotelih del).

Postopek, opisan v zgornjem odstavku, seveda pride v poštev samo v primeru, ko je iskana oseba še živa. V primeru, da je oseba že pokojna, je CRP seveda ne more pozvati, naj se izjavi o posredovanju podatkov. Poleg tega CRP v takem primeru samoiniciativno ne sporoči prosilcu, da osebe ni mogoče pozvati, ker je ta že pokojna. V tem primeru prosilcu preostane le še, da podatek skuša najti s pomočjo internetnih iskalnikov. V določenih primerih je to sicer možno, npr. kadar gre za znanega avtorja ali izvajalca, ponavadi pa takšno iskanje ne bo učinkovito. Tudi v tem primeru je tako delo delo v praksi mogoče obravnavati kot osirotelo delo (glej poglavje o problematiki osirotelih del).

IV.2.1.1.2. Potrebne dodatne osebne podatke ni na razpolago

Situacija, ko NUK razen imena in priimka domnevnega imetnika materialnih avtorskih pravic nima nobenega drugega osebnega podatka, je žal v konkretni situaciji veliko pogostejša.

sektorju posredovati osebne podatke brez plačila stroškov posredovanja, razen če zakon določa drugače ali če gre za uporabo za zgodovinsko, statistično ali znanstveno-raziskovalne namene.«

V tem primeru vsaj do pridobitve iskanega dodatnega osebnega podatka odpade možnost pridobivanja podatkov preko CRP. Slednji namreč zaradi varovanja osebnih podatkov ne pozove vseh morebitnih oseb z enakim imenom in priimkom, da se naj izjavijo o tem, ali dovolijo posredovanje osebnih podatkov.

NUK mora torej v tem primeru v luči zgoraj navedenih dejstev dodatni osebni podatek poiskati po alternativni poti. Tukaj pridejo v poštev internetni iskalniki (na primer Google¹⁴¹) in telefonski imenik. Seveda pa je očitno, da ta način ne zagotavlja uspeha, poleg tega pa se lahko izkaže za zelo zamudnega. V primeru iskanja po telefonskem imeniku bi tako pristojna oseba na NUK morala npr. poklicati vse posameznike z enakim imenom in priimkom, pri čemer ni nobenega zagotovila, da je iskana oseba v imeniku sploh vpisana.

V primeru, da dodatnega osebnega podatka s pomočjo internetnih iskalnikov, telefonskega imenika oz. drugih sredstev ni mogoče najti, je tako delo mogoče v praksi obravnavati kot osirotelo delo.

IV.2.2. Iskana oseba je še živa

V primeru, ko NUK ve, da je iskana oseba še živa, je postopek iskanja enak kot v prejšnjem poglavju, tj. kadar NUK ne ve, ali je oseba živa ali pokojna. Edina razlika je pri dopisu, ki ga NUK naslovi na Centralni register prebivalstva, saj v njem seveda ne bo podredno zastavljene prošnje za posredovanje podatka o kraju smrti iskane osebe.

IV.2.3. Iskana oseba je pokojna

V primeru, ko NUK ve, da je iskana oseba že pokojna, je potrebno ločiti več situacij. Kadar ima NUK podatke o kraju smrti iskane osebe, lahko takoj začne z iskanjem dedičev (glej spodaj poglavje IV.2.3.1.).

Kadar NUK nima podatka o kraju smrti, pač pa ima poleg imena in priimka še dodaten osebni podatek o iskani osebi, je postopek enak kot pri točki IV.2.1.1.1. V tem primeru NUK na CRP naslovi prošnjo za posredovanje podatkov o kraju smrti iskane osebe. Potrebno je opozoriti, da bo CRP želeni podatek posredoval le, če bo NUK ustrezno izkazal svoj pravni interes. V tem primeru lahko NUK začne s postopkom iskanja dedičev pokojnega imetnika pravic. Seveda pa je možna tudi situacija, ko bi CRP presodil, da pravni interes ni izkazan. V tem primeru le-ta podatka ne bi posredoval, NUK-u preostane le še, da podatek skuša najti s pomočjo internetnih iskalnikov. V določenih primerih je to sicer možno, npr. kadar gre za znanega avtorja ali izvajalca, ponavadi pa takšno iskanje ne bo učinkovito. Tudi v tem primeru je potrebno tako delo obravnavati kot osirotelo delo (glej poglavje o problematiki osirotelih del).

¹⁴¹ <http://www.google.com>, zadnjič obiskano septembra 2010.

Tudi v okviru te situacije seveda obstaja tudi možnost, ko NUK nima potrebnega dodatnega osebnega podatka. V tem primeru je le-tega potrebno poiskati s pomočjo internetnih iskalnikov ali imenika, kot je opisano v poglavju IV.2.1.1.2.

IV.2.3.1. Pridobivanje podatkov o dedičih pokojnih domnevnih imetnikov avtorske in sorodnih pravic

Iskanje dedičev pride v poštev v primeru, ko NUK od CRP dobi podatek, da je iskana oseba pokojna, skupaj s podatkom o kraju smrti. Na podlagi podatka o kraju smrti nato določimo pristojno okrajno sodišče. Seznam, katero okrajno sodišče je pristojno za območje določene občine, je dostopen na spletu.¹⁴² Na zapuščinski oddelek tako določenega okrajnega sodišča naslovimo prošnjo za posredovanje podatkov o dedičih iskane osebe.

Poleg prej omenjenega podatka pa moramo za pridobitev željenih podatkov izkazati tudi pravni interes. Tukaj sta spet možni dve situaciji:

1. Sodišče presodi, da je pravni interes izkazan
2. Sodišče presodi, da pravni interes ni izkazan

Na podlagi informacij, pridobljenih s strani Okrajnega sodišča v Ljubljani, je navedba, da se podatke potrebuje za razčiščevanje avtorske in sorodnih pravic, z adostna podlaga za izkazan pravni interes. Ob tem velja opozoriti na dejstvo, da imajo sodišča in CRP očitno različne standarde dokazovanja pravnega interesa.

V primeru **izkazanega pravnega interesa** sodišče NUK-u posreduje imena, priimke in stalna prebivališča dedičev iskane osebe. NUK mora nato kontaktirati te osebe in poizvesti, ali so oni imetniki pravic po zapustniku, imetniki katerih pravic so in ali so jih pripravljene prenesti na NUK.

V primeru, da sodišče presodi, da **pravni interes ni izkazan**, NUK-u ne bo posredovalo podatkov o dedičih iskane osebe. Glede na to, da je dediče posledično skoraj nemogoče najti, je potrebno delo iskane osebe obravnavati kot osirotelo delo (glej zgoraj).

¹⁴² <http://www.stat.si/katalogrds/podstrani/tabele/tabela16d.xls>, zadnjič obiskano septembra 2010.

POSEBNI DEL

**V. APLIKACIJA MODELA RAZČIŠČEVANJA PRAVIC PRI POSAMEZNIH
VSEBINSKIH SKLOPIH V PROJEKTU DLIB.SI PLUS**

V. APLIKACIJA MODELA RAZČIŠČEVANJA PRAVIC PRI POSAMEZNIH VSEBINSKIH SKLOPIH V PROJEKTU DLIB.SI PLUS

V.1. Digitalizacija in objava glasbenih del Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta

V.1.1. Temeljna avtorskoppravna vprašanja

V okviru obravnavanega sklopa bodo digitalizirana in na portalu dLib.si dana na voljo glasbena dela, pri katerih so na kakršenkoli način sodelovali Bojan Adamič, Samo Hubad in Mojmir Sepe.

DODATEK 3 predstavlja seznam del, ki so predmet digitalizacije v okviru sklopa digitalizacije in objave glasbenih del Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta.

1. vprašanje: Katera avtorska dela oziroma drugi predmeti sorodnih pravic uživajo varstvo?

a) Avtor glasbe

Glasbena dela so z vidika razčiščevanja avtorske in sorodnih pravic izjemno kompleksna, saj predstavljajo preplet številnih upravičenj. Ob stvaritvi glasbenega dela pridobijo avtorsko pravico na njem avtor glasbe, avtor besedila, pa tudi avtor aranžmaja. Svojevstvene avtorski sorodne pravice pridobita izvajalec in proizvajalec fonograma. Delo je mogoče zakonito uporabiti le na podlagi pridobitve pravic od vseh omenjenih subjektov.

Temeljna pravica na glasbenem delu je avtorska pravica **avtorja glasbe oziroma skladatelja**. V konkretnem primeru glasbenega dela njen izvorni imetnik večinoma ni le ena oseba, saj je glasbeno delo sestavljeno iz več avtorskih del. Gre namreč za združitev glasbe in besedila. V skladu s 13. členom ZASP se v primeru, kadar več avtorjev združi svoja dela zaradi skupne uporabe, uporabljajo določbe o soavtorstvu.¹⁴³ Tako vsem avtorjem, ki so sodelovali pri stvaritvi glasbenega dela, pripada nedeljiva avtorska pravica na tem delu. Odločanje o uporabi takega dela pripada nerazdelno vsem avtorjem.¹⁴⁴

¹⁴³ ZASP, 13. čl.: »Določbe prejšnjega člena se smiselno uporabljajo tudi, kadar več avtorjev združi svoja dela zaradi skupne uporabe.«

¹⁴⁴ ZASP, 12. čl.: »(1) Če je avtorsko delo, ki je bilo ustvarjeno v sodelovanju dveh ali več oseb, nedeljiva celota, pripada vsem soavtorjem nedeljiva avtorska pravica na tem delu. (2) Odločanje o uporabi takega dela pripada nerazdelno vsem soavtorjem, pri čemer posamezni soavtor tega ne sme preprečiti v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja. (3) Deleži posameznih soavtorjev se določijo v sorazmerju z dejanskim prispevkom vsakega izmed njih k ustvaritvi avtorskega dela, če niso njihova medsebojna razmerja s pogodbo drugače določena.«

b) Avtor aranžmaja

Posebna ureditev velja za **avtorja aranžmaja**, ki glasbo priredi besedilu. ZASP v 7. členu namreč določa, da je aranžma samostojno avtorsko delo, na tej podlagi pa avtor aranžmaja pridobi samostojno avtorsko pravico.¹⁴⁵

Za zakonito uporabo dela je tako potrebno pridobiti pravice od vsake izmed obravnavanih oseb. Situacijo v praksi nekoliko olajšuje dejstvo, da avtorji pravice na svojih delih v primeru glasbenih del praviloma prenesejo na založnika. V takšnem primeru za zakonito uporabo zadostuje, da pravice podeli le-ta. Problem sicer predstavlja določba o neprenosljivosti za neznane uporabe del, kar v konkretnem primeru lahko pomeni, da avtor s pravico dajanja na voljo javnosti ni mogel razpolagati in jo še vedno ima oziroma jo imajo njegovi dediči (glej poglavje III.4.2.). Možno je sicer tudi, da je posamezni avtor svoje pravice z določeno modaliteto prenesel na neko drugo pravno ali fizično osebo, prav tako pa je možno, da jo je zadržal. V vseh primerih je potrebno upoštevati tudi možnost smrti fizične oziroma prenehanja pravne osebe.

c) Sorodna pravica izvajalca

Poleg avtorjev imajo na glasbenih delih pravice tudi **izvajalci**. V konkretnem primeru izvajalce predstavljajo pevci in glasbeniki ter vse druge osebe, ki pojejo, podajajo, deklamirajo, interpretirajo ali drugače izvajajo avtorska dela. Za izvajalce pa se štejejo tudi dirigenti orkestrov, vodje pevskih zborov in oblikovalci tona.¹⁴⁶ Ker imajo izvajalci med drugim tudi izključno pravico dajanja na voljo javnosti fonogramov s svojo izvedbo,¹⁴⁷ je za zakonito objavo na portalu dLib.si potrebno pridobiti pravice tudi od njih.

Posebna ureditev velja za situacijo, ko izvajalci pri izvedbi sodelujejo v skupini (člani orkestra, zbora ali drugačne skupine).¹⁴⁸ Člani takšne skupine so namreč dolžni pooblastiti enega izmed članov kot svojega zastopnika za dajanje dovoljenj v zvezi z izvedbo. Za pridobitev izvajalskih pravic od skupine izvajalcev je tako najprej potrebno pridobiti podatek, kdo je njihov zastopnik. Slednje lahko predstavlja veliko težavo, kadar skupina (orkester, pevski zbor) ne obstaja več. V kolikor je skupina delovala v okviru ustanove, je mogoče ustanovo prositi za podatke o članstvu v

¹⁴⁵ ZASP, 7. čl.: »(1) Prevodi, priredbe, aranžmaji, spremembe in druge predelave prvotnega avtorskega dela ali drugega gradiva, ki so individualna intelektualna stvaritev, so samostojna avtorska dela. (2) S predelavo iz prejšnjega odstavka ne smejo biti prizadete pravice avtorja prvotnega dela.«

¹⁴⁶ ZASP, 118. čl.: »(1) "Izvajalci" pomenijo igralce, pevce, glasbenike, plesalce in druge osebe, ki igrajo, pojejo, podajajo, deklamirajo, nastopajo, interpretirajo ali drugače izvajajo avtorska ali folklorna dela. (2) Za izvajalce po prejšnjem odstavku se štejejo tudi režiserji dramskih predstav, dirigenti orkestrov, vodje pevskih zborov, oblikovalci tona ter varietejski in cirkuški umetniki.«

¹⁴⁷ ZASP, 120. čl.: »Izvajalec ima izključno pravico: 1. snemanja svoje žive izvedbe; 2. reproduciranja fonogramov in videogramov s svojo izvedbo; 3. javnega prenašanja svoje žive izvedbe; 4. radiodifuznega oddajanja svoje žive izvedbe; 5. dajanja na voljo javnosti fonogramov in videogramov s svojo izvedbo; 6. distribuiranja fonogramov in videogramov s svojo izvedbo; 7. dajanja v najem fonogramov in videogramov s svojo izvedbo.«

¹⁴⁸ ZASP, 119. čl.: »(1) Izvajalci, ki sodelujejo pri izvedbi v skupini, kot npr. člani orkestra, zbora, plesnega ali igralškega ansambla ali drugačne skupine, so dolžni pooblastiti enega izmed članov kot svojega zastopnika za dajanje dovoljenj, potrebnih za izvedbo. (2) Pooblastilo mora biti dano v pisni obliki in je veljavno, če je doseženo soglasje večine vseh izvajalcev, ki so člani ansambla. (3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov ne veljajo za dirigente, soliste in režiserje dramskih predstav.«

skupini, v kolikor s temi podatki razpolaga. Nato je mogoče člane vprašati, kdo je pooblaščenec. V kolikor niti ustanova ne obstaja več oziroma v kolikor skupina ni delovala v okviru ustanove, je podatke o članstvu izjemno težko pridobiti. Mogoča vira sta internet in zgodovinske publikacije. Zastopstvo ne velja za dirigente in soliste, temveč je od njih potrebno dovoljenje pridobiti ločeno.

Tudi v primeru izvajalcev situacijo v praksi nekoliko olajšuje dejstvo, da izvajalci svoje pravice praviloma prenesejo na založnika. V takšnem primeru za zakonito uporabo zadostuje, da pravice podeli le-ta. Prav tako pa je potrebno upoštevati predhodno neprenosljivost pravice dajanja na voljo javnosti (glej poglavje III.4.2.). Možno je sicer tudi, da je posamezni izvajalec svoje pravice z določeno modaliteto prenesel na neko drugo pravno ali fizično osebo, prav tako pa je možno, da jih je zadržal. V vseh primerih je potrebno upoštevati tudi možnost smrti fizične oziroma prenehanja pravne osebe.

d) Sorodna pravica proizvajalcev fonogramov

Izključne pravice v zvezi s svojimi fonogrami imajo tudi proizvajalci fonogramov. Proizvajalec fonogramov je fizična ali pravna oseba, ki prevzame pobudo in odgovornost za prvi posnetek zvokov neke izvedbe oziroma drugih zvokov, pri čemer fonogram pomeni posnetek zvokov neke izvedbe oziroma drugih zvokov, posnetek pa fiksiranje zvokov na nosilec, s katerega se ti lahko zaznajo, reproducirajo ali priobčujejo s pomočjo naprave.¹⁴⁹ Tako kot izvajalci imajo tudi proizvajalci fonogramov izključno dajanja na voljo javnosti svojih fonogramov.¹⁵⁰ Dovoljenje za objavo na portalu dLib.si je tako potrebno pridobiti tudi od njih.

Zakon pojem proizvajalca omejuje le na tistega, ki prvi napravi neki zvočni posnetek. To pomeni, da kasnejši proizvajalec fonogramov, ki bi po izteku pravic prvega proizvajalca izdal nov fonogram z istim zvočnim posnetkom, s tem ne bi pridobil nobene od pravic.¹⁵¹

S podatkom, kdo je proizvajalec fonograma, razpolaga založnik, v številnih primerih pa je to tudi založnik sam.

2. vprašanje: Ali gre za varovane stvaritve?

V primeru večine del gre v osnovi za varovana glasbena dela, varovane aranžmaje, varovane izvedbe in varovane fonograme. Situacija je drugačna le, kadar gre za ljudske pesmi, saj v tem primeru glasba oziroma besedilo nista avtorskoppravno varovana.

¹⁴⁹ ZASP, 128. čl.: »(1) Proizvajalec fonogramov je fizična ali pravna oseba, ki prevzame pobudo in odgovornost za prvi posnetek zvokov neke izvedbe ali drugih zvokov, ali nadomestkov zvokov. (2) Fonogram pomeni posnetek zvokov neke izvedbe ali drugih zvokov, ali nadomestka zvokov, razen če gre za posnetek, ki je vključen v avdiovizualno delo. (3) Posnetek pomeni fiksiranje zvokov ali njihovih nadomestkov na nosilec, s katerega se ti lahko zaznajo, reproducirajo ali priobčujejo s pomočjo naprave.«

¹⁵⁰ ZASP, 129. čl.: »Proizvajalec fonogramov ima izključno pravico: 1. reproduciranja svojih fonogramov; 2. predelave svojih fonogramov; 3. distribuiranja svojih fonogramov; 4. dajanja v najem svojih fonogramov; 5. dajanja na voljo javnosti svojih fonogramov.«

¹⁵¹ Trampuž, M., Oman, B., Zupančič, A., 1997, str. 309.

3. vprašanje: Ali varstvo na delih še traja?

Pri pridobivanju podatkov o nosilcu pravic je potrebno upoštevati temeljno vprašanje, in sicer ali avtorska in sorodne pravice na delu sploh še veljajo. V konkretnem primeru avtorske pravice Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta še veljajo. Samo Hubad in Mojmir Sepe sta še živa, Bojan Adamič pa je preminil leta 1995. Avtorske pravice na njegovih delih bodo tako ugasnile leta 2065.

Omenjeni trije posamezniki pa v primeru konkretnih glasbenih posnetkov niso edini imetniki pravic. V skladu s pravili o trajanju posameznih pravic (poglavje III.3.) je tako smiselno preveriti, ali posamezne pravice sploh še trajajo.

4. vprašanje: Katere pravice je potrebno razčistiti oziroma ali se lahko dela uporabi na podlagi izjem oziroma omejitev avtorske pravice

Potrebno je pridobiti dovoljenje za pravico reproduciranja in dajanja na voljo javnosti.

Dela se v okviru projekta dLib.si digitalizirajo oziroma reproducirajo na podlagi izjeme iz 50(3) člena ZASP.

Na spletu pa dela lahko objavijo le, če se pridobi ustrezno dovoljenje, in sicer:

- za dela, na katerih so bile vse materialne pravice prenesene na založbo po letu 2001, od založbe,
- za dela, na katerih so bile materialne pravice prenesene na založbo pred letom 2001, pa od njihovega izvirnega imetnika (avtorja, izvajalca, proizvajalca fonogramov) – razen, če bi se za posamezne primere lahko štelo, da je bilo dajanje na voljo javnosti že znana oblika uporabe del pred letom 2001 (o tem slovenska sodišča sicer še niso odločala).

5. vprašanje: Kdo je imetnik pravic?

Seznam del, ki jih NUK digitalizira v okviru projekta, je priložen tej študiji. Za ilustracijo zgoraj predstavljenega modela je v nadaljevanju predstavljen postopek za pridobivanje podatkov o primeroma izbranih pravnih osebah, navedenih na seznamu.

Mojmir Sepe in Samo Hubad sta še živa. Za pridobitev dovoljenj v zvezi z objavo njihovih del na portalu dLib.si ju je potrebno kontaktirati osebno. Potrebno je pridobiti pravico dajanja na voljo javnosti.

Bojan Adamič je umrl leta 1995 v Ljubljani. Podatke o njegovih dedičih je tako mogoče pridobiti od Okrajnega sodišča v Ljubljani. V pisni prošnji naj se poleg osebnega podatka imena in priimka navede tudi datum in kraj smrti, prav tako pa je v pisni prošnji potrebno izkazati tudi pravni interes. Ta v konkretnem primeru predstavlja željo NUK pridobiti podatke, ker mora od dedičev pridobiti dovoljenje za objavo del.

Glede na dejstvo, da je bila nazadnje izdana plošča, ki je navedena na seznamu, izdana leta 1989, nazadnje izdana kasetna pa leta 1996, bo pravico dajanja na voljo javnosti praviloma potrebno pridobiti od njenih izvirnih imetnikov – avtorjev, aranžerjev, izvajalcev in proizvajalcev fonogramov.

Helidon, Založba Obzorja

V poslovnem registru na spletnem portalu AJPES subjekta z imenom Helidon ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbranimi enotami. Možnosti sta dve – subjekt ni samostojna pravna oseba, ali pa je bil izbrisan pred najmanj 20 leti. V konkretnem primeru je najbolj smotno postopek nadaljevati s preiskovanjem na spletu. Specializirani imenik (infocity.si) prikaže, da je Glasbeno založništvo Helidon poslovna enota družbe Založba Obzorja d.d.,¹⁵² prav tako pa je dejstvo, da je Glasbeno založništvo Helidon še aktiven subjekt, mogoče razbrati s spletne strani omenjene založbe.¹⁵³

Da bi se pridobilo pravice, s katerimi razpolaga Helidon, je tako potrebno kontaktirati krovno družbo, torej Založbo Obzorja d.d. Kontaktne podatke je mogoče dobiti tako v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES kot tudi na domači spletni strani založbe.

Ker se v javnosti pojavljajo nasprotujoči si podatki o stečaju družbe Založba Obzorja d.d., je smotno preveriti tudi to dejstvo. Podatke o morebitnih postopkih za prenehanje družbe je, kot obravnavano v modelu, mogoče pridobiti s pomočjo zgodovinskega izpisa iz sodnega registra. Ta je v konkretnem primeru dostopen na spletnih straneh AJPES.

Upniki so leta 2002 zaradi insolventnosti res predlagali stečaj družbe, kar je bilo v sodni register vpisano 5.4.2002 in 19.4.2002. Pred začetkom stečajnega postopka (vpisan v sodni register 23.4.2003) je družba vložila predlog za izvedbo postopka prisilne poravnave (vpis v sodni register z dne 29.1.2003), postopek pa se je začel februarja 2004 (vpis v sodni register z dne 19.2.2004). Sodišče je prisilno poravnavo potrdilo, zaradi česar je bil stečajni postopek ustavljen (sklep je bil v sodni register vpisan 30.6.2004). Družba tako še naprej redno posluje.

Kontaktne podatki:

ZALOŽBA OBZORJA družba za založništvo, trgovino in storitve d.d.

Partizanska cesta 5

2000 Maribor

¹⁵² <http://www.infocity.si/rumene-strani/glasbeno-zaloznistvo-helidon>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁵³ <http://www.zalozba-obzorja.si/infoaktualno.php?id=54>, zadnjič obiskano septembra 2010.

Mladinska knjiga

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da družba redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani družbe.¹⁵⁴

Kontaktne podatki:

MLADINSKA KNJIGA ZALOŽBA d.d.

Slovenska cesta 29

1000 Ljubljana

Radio Tednik Ptuj

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da družba redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani družbe.¹⁵⁵

Kontaktne podatki:

Radio Tednik Ptuj

Raičeva ulica 6

2250 Ptuj

Jugoton

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Splošno preiskovanje na spletu kot naslednji korak razkrije vse potrebne podatke. Spletni iskalnik Google najde zahtevane podatke na portalu Wikipedia¹⁵⁶ in na domači spletni strani družbe Croatia Records d.d.¹⁵⁷

Jugoton je bila največja glasbena založba in veriga trgovin v bivši Jugoslaviji. Ustanovljena je bila leta 1947 v Zagrebu, kjer je imela tudi sedež. Leta 1990 je ob razpadu Jugoslavije založba Jugoton pripadla Republiki Hrvaški in se preimenovala v Croatia Records.

Družba Croatia Records d.d. redno posluje.

Kontaktne podatki:

CROATIA RECORDS d.d.

Makarska 3

10040 Zagreb

Hrvaška

¹⁵⁴ <http://www.mladinska.com>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁵⁵ <http://www.radio-tednik.si/si/podjetje/kontakt.php>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁵⁶ <http://sl.wikipedia.org/wiki/Jugoton>, <http://hr.wikipedia.org/wiki/Jugoton>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁵⁷ http://www.crorec.hr/crorec.hr/o_nama.php, zadnjič obiskano septembra 2010.

Založba kaset in plošč RTV Ljubljana

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Splošno preiskovanje na spletu kot naslednji korak pa razkrije vse potrebne podatke.¹⁵⁸

Ugotovljena dejstva so naslednja. Založba kaset in plošč RTV Ljubljana je bila funkcionalna enota javnega zavoda RTV Ljubljana. Z razpadom Jugoslavije in začetkom osamosvojitvenega procesa se je javni radiotelevizijski zavod preimenoval v RTV Slovenija. Tako se je tudi založba kot funkcionalna enota preimenovala v Založbo kaset in plošč RTV Slovenija (ZKP RTV SLO).

Kontaktne podatki:

Založba kaset in plošč RTV Slovenija
Kolodvorska 2
1550 Ljubljana

PGP RTV Beograd

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Omenjeno dejstvo je logično, saj je že na prvi pogled jasno, da ne gre za subjekt slovenskega prava. Splošno preiskovanje na spletu kot naslednji korak razkrije vse potrebne podatke, predvsem na domači spletni strani Radio-televizije Srbije¹⁵⁹ in spletnem portalu Wikipedia.¹⁶⁰

Ugotoviti je mogoče naslednja dejstva. Produkcija gramofonskih ploč Radio-televizije Beograd (PGP RTV Beograd) je bila funkcionalna enota RTV Beograd. Slednja se je ob razpadu Jugoslavije leta 1992 preimenovala v Radio-televizijo Srbije, s tem pa je začela tudi založba nastopati pod novim imenom Produkcija gramofonskih ploč Radio-televizije Srbije (PGP RTS).

Kontaktne podatki:

PGP RTS
Kneza Višeslava 86
11000 Beograd
Srbija

¹⁵⁸ http://sl.wikipedia.org/wiki/Zalo%C5%BEba_kaset_in_plo%C5%A1%C4%8D_RTV_Slovenija, <http://www.rtvlo.si/zkp>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁵⁹ <http://www.rts.rs/page/rts/sr/pgp/story/1271/O+nama/538691/Istorijat++PGP+RTS>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁶⁰ http://sr.wikipedia.org/sr/%D0%A0%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BE_%D0%A2%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0_%D0%A1%D1%80%D0%B1%D0%B8%D1%98%D0%B5, zadnjič obiskano septembra 2010.

V.2. Virtualna geoknjžnica

V sklopu Virtualna geoknjžnica si je NUK v okviru projekta dLib.si Plus zadal cilj povezovanja digitalnih kopij vedut, bogate zbirke slikovnega gradiva, knjig in zemljevidov ter vzpostavitve digitalne geoknjžnice, ki bo omogočala prikaz gradiva v 2D in 3D prostorskih prikazovalnikih. V ta namen bo moral NUK bibliografske zapise tega gradiva povezati s prostorskimi bazami podatkov Geodetske uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju GURS).

Glede na to, da so postavljeni cilji zelo široki in obsegajo sklope, ki trenutno še niso v fazi realizacije, je IPI v tej študiji opravil analizo pravnih vidikov digitalizacije zemljevidov ter vedut in objave le-teh na portalu dLib.si.

Preučevanje nekaterih drugih pravnih vidikov projekta, kot je npr. analiza pravnih implikacij povezave bibliografskih zapisov NUK s prostorskimi bazami GURS, ni predmet te naloge in zato niso predstavljeni.

V.2.1. Temeljna avtorskoppravna vprašanja

1. vprašanje: Katera avtorska dela oziroma drugi predmeti sorodnih pravic uživajo varstvo?

V primeru vedut in zemljevidov je relevantno le varstvo avtorske pravice, ne pa tudi sorodnih pravic.

2. vprašanje: Ali gre za varovane stvaritve?

V vseh primerih gre v osnovi za avtorskoppravno varovane stvaritve.

3. vprašanje: Ali varstvo na delih še traja?

Pri razčiščevanju pravic v zvezi s starimi zemljevidi je v prvi vrsti potrebno upoštevati tudi vprašanje, ali je neko delo sploh še avtorskoppravno varovano. Nekateri zemljevidi imajo namreč zelo stare letnice izida. Pri odgovoru na vprašanje, ali je neko delo še vedno avtorskoppravno varovano, je potrebno upoštevati rok sedemdesetih let po avtorjevi smrti. Če je delo torej nastalo pred letom 1944, je možno, da to delo ni več avtorskoppravno varovano, seveda pod pogojem, da je njegov avtor umrl pred omenjenim letom 1944. V primerih zelo starih zemljevidov (1920-1944) je torej bolj smiselno najprej poiskati avtorja in ugotoviti, ali je le-ta še živ oz. ali je že pokojni ter kdaj je preminil.

DODATEK 4 predstavlja seznam del, ki so predmet digitalizacije v okviru vsebinskega sklopa »Virtualna geoknjžnica«.

4. vprašanje: Katere pravice je potrebno razčistiti oziroma ali se lahko dela uporabi na podlagi izjem oziroma omejitev avtorske pravice

Enako kot pri ostalih sklopih sta tudi pri tem za namene digitalizacije zemljevidov in vedut ter njihove objave na spletnem portalu dLib.si pomembni pravici reproduciranja in njena omejitev, določena v 50(3) členu ZASP, ter pravica dajanja na voljo javnosti.

5. vprašanje: Kdo je imetnik pravic?

Pri vedutih gre za samostojna slikarska oziroma grafična dela, zato se tukaj praviloma ne soočamo s situacijami, ko so imetniki pravic založniki ali druge pravne osebe. Pravico dajanja na voljo javnosti je tako potrebno pridobiti neposredno od avtorja, tj. slikarja, ali pa od osebe, na katero je bila pravica prenešana.

V primeru zemljevidov smo soočeni s posebno problematiko, ki v primeru vedut, kaset, plošč in literarnih del v okviru projekta dLib.si Plus ne pride do izraza. Pri zemljevidih je namreč potrebno upoštevati situacije, ko so avtorji zemljevide izdelali v okviru delovnega razmerja ali pa na podlagi pogodbe o delu.

V skladu s trenutno veljavnim ZASP velja, da se za dela, ki jih ustvari delojemalec pri izpolnjevanju svojih obveznosti ali po navodilih delodajalca, šteje, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem delu izključno prenesene na delodajalca za deset let od dokončanja dela, če ni s pogodbo drugače določeno. Delodajalec tako neodvisno od volje delojemalca pridobi vse avtorske pravice na določenem delu za obdobje desetih let, nato pa te preidejo nazaj na avtorja, razen če delodajalec po preteku omenjenega roka izrecno zahteva njihov ponovni izključni prenos proti plačilu primernega nadomestila.

Zgornja pojasnila so podana za lažje razumevanje koncepta dela, ustvarjenega v delovnem razmerju, in njegovih pravnih posledic. Potrebno pa je seveda opozoriti, da je zgoraj navedeni ZASP le del relevantne zakonodaje, ki jo je potrebno upoštevati pri preučevanju avtorskopravnih vidikov digitalizacije in objave zemljevidov na portalu dLib.si.

ZASP je namreč glede zadevnih zemljevidov relevanten na podlagi določbe člena 193/1 ZASP, ki določa, da ZASP velja za vsa avtorska dela in izvedbe izvajalcev, ki so ob njegovi uveljavitvi uživala varstvo na podlagi starejših zakonov o avtorski pravici. V konkretnem primeru dLib.si Plus gre za zemljevide z letnicami nastanka od 1920 do 1971, zato je potrebno za analizo ureditve del, nastalih v okviru delovnega razmerja, upoštevati pet zakonov:

- ZAP 1895: veljal od 1.1.1895 do 26.12.1929,
- ZAP 1929: veljal od 27.12.1929 do 11.6.1946,

- ZAP 1946: veljal od 12.6.1946 do 27.11.1957,
- ZAP 1957: veljal od 28.11.1957 do 12.8.1968,
- ZAP 1968: veljal od 13.8.1968 do 21.4.1978.

V okviru projekta dLib.si Plus in konkretno zemljevidov je tako poleg nekaterih drugih potrebno preučiti predvsem določbe 79/4 člena ZASP, ki določa ničnost določila o prenosu materialne avtorske pravice za neznane oblike uporabe dela. V okviru tega člena se zastavlja vprašanje, ali je nosilec pravice dajanja na voljo delodajalec ali pa delojemalec. 79. člen ZASP izrecno ne določa, ali ureja le pogodbene prenose ali pa velja tudi za prenose na podlagi samega zakona. Kljub temu pa je na podlagi dejstva, da je omenjeni člen uvrščen v poglavje splošni del avtorskega pogodbenega prava, mogoče upravičeno sklepati, da omenjeni člen za dela, ustvarjena v delovnem razmerju, ne velja. Prenos pravice dajanja na voljo javnosti na delodajalca torej ne more biti ničen, pa čeprav ta pravica v času nastanka zemljevida še ni obstajala. Kakorkoli že, tudi če bi takrat ta pravica obstajala, bi sama od sebe prešla na delodajalca. Namen določbe 79. člena ZASP je namreč, da se avtor sam odloči, ali bo prenesel to pravico, na koga in za kakšno nadomestilo. V primeru dela, nastalega v okviru delovnega razmerja, pa nima nikakšne pravice odločanja.

Tudi pri sklopu »Virtualna geoknjiznica« se bo kot najzahtevnejši izkazal postopek pridobitve podatkov o domačih fizičnih in pravnih osebah. V nadaljevanju je primeroma predstavljen postopek pridobivanja podatkov o nekaterih, v konkretnem primeru relevantnih pravnih osebah.

Avto-moto zveza Slovenije

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da subjekt redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani subjekta.

Kontaktne podatki:

Avto-moto zveza Slovenije
Dunajska cesta 128
1000 Ljubljana

Kartografija – Učila

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Nadaljevanje v obliki splošnega preiskovanja na spletu razkrije, da gre za hrvaški subjekt, ki je še aktiven, pridobiti pa je mogoče tudi potrebne podatke.¹⁶¹

Kontaktne podatki:

Kartografija – Učila

Frana Krste Frankopanska 26

41000 Zagreb

Hrvaška

Biro za propagando Putnik Slovenija

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Omenjeno dejstvo je zaradi besedne zveze v firmi pričakovano. Pred izvedbo postopka s posredovanjem pisne zahteve sodišču je smotrno izvesti še precej enostavnejši postopek splošnega preiskovanja na spletu. Relevantne podatke je mogoče pridobiti na spletnih straneh družbe Kompas d.d.¹⁶² Leta 1951 je bilo z odločbo Vlade Republike Slovenije ustanovljeno turistično podjetje Putnik Slovenija. Podjetje se je leta 1959 preimenovalo v Kompas. Leta 1974 se je podjetje preoblikovalo v Delovno organizacijo Kompas Jugoslavija, ki jo je sestavljalo večje število temeljnih organizacij. Med njimi sta bili največji Kompas Inozemski turizem in Kompas Domači turizem, kasnejši podjetji Kompas Turizem in Kompas Holidays. Leta 1990 je iz turističnega poslovnega sistema Kompas izstopil Kompas International, ki se je preoblikoval v delniško družbo z večjim številom družb z omejeno odgovornostjo. V letih 1991 in 1992 je nato Kompas International dokapitaliziral svoje d.o.o. in jih spremenil v delniške družbe. Tako sta med drugim nastali delniški družbi Kompas Turizem in Kompas Holidays. Kompas Turizem je od Kompas International odkupil mrežo podjetij v tujini, Kompas Holidays pa je prevzel osnovne turistične posle v Sloveniji. Leta 1999 sta se družbi Kompas Holidays in Kompas Turizem združili v Kompas d.d. Zaradi številnih statusnih sprememb je za podatke o imetništvu pravic na delih, ki jih je izdal Biro za propagando Putnik Slovenija, priporočljivo kontaktirati krovno družbo Kompas d.d. Podatki od družbi so dostopni v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES.

Kontaktne podatki:

KOMPAS d.d.

Pražakova 4

1514 Ljubljana

¹⁶¹ <http://maps.google.si/maps/place?hl=sl&biw=1259&bih=567&cum=1&ie=UTF-8&q=u%C4%8Dila+zagreb&fb=1&gl=si&hq=u%C4%8Dila&hnear=Zagreb%C5%A1ka+%C5%BEupanja,+Hrv a%C5%A1ka&cid=18157565341491648900>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁶² http://www.kompas.si/info.asp?it=0#KRATKA_ZGODOVINA_KOMPASA, zadnjič obiskano septembra 2010.

Statistični urad Republike Slovenije

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da subjekt redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani subjekta.¹⁶³

Kontaktne podatki:

Statistični urad Republike Slovenije

Vožarski pot 12

1000 Ljubljana

Na podlagi izrecne prošnje NUK obravnavamo tudi

Geografski institut Jugoslovenske Armije.

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Omenjeno dejstvo je zaradi besedne zveze v firmi pričakovano. Z nadaljevanjem preiskovanja s pomočjo splošnih spletnih iskalnikov je mogoče pridobiti vse potrebne podatke. Relevanten zadetek iskanja je spletna stran Vojnogeografskega instituta,¹⁶⁴ iz katerega je mogoče razbrati sledeče.

Subjekt, ki se je kasneje preimenoval v Geografski institut Jugoslovenske armije, je bil kot Drugo odeljenje Glavnog Đeneralštaba Srpske vojske ustanovljen že leta 1876. Oddelek se je leta 1878 preimenoval v Geografsko odeljenje, leta 1912 pa v Topografsko odeljenje Vrhovne komande. Dostavek »institut« se v imenu prvič pojavi leta 1920, ko se oddelek preimenuje v Geografski institut Glavnog đeneralštaba. Do naslednjega preimenovanja je prišlo že leta 1923, in sicer v Vojni geografski institut Ministarstva vojske i mornarice. Leta 1945 je inštitut dobil ime Geografski institut Jugoslovenske armije. Subjekt je pod tem imenom obstajal do leta 1961, ko se je preimenoval v Vojnogeografski institut. Pod tem imenom obstaja še danes.

Vojnogeografski institut deluje v okviru Ministrstva za obrambo Republike Srbije in Vojske Srbije.

Kontaktne podatki:

Vojnogeografski institut

Mije Kovačevića 5

11000 Beograd

Srbija

¹⁶³ <http://www.stat.si>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁶⁴ <http://www.vgi.mod.gov.rs/onama/godine.html>, zadnjič obiskano septembra 2010.

Istituto geografico de Agostini

Subjekta v poslovnem registru, dostopnem na spletnih straneh AJPES, ni mogoče najti, niti med aktivnimi niti med izbrisanimi enotami. Omenjeno dejstvo je pričakovano, saj je ime subjekta italijansko. Splošno preiskovanje na spletu razkrije,¹⁶⁵ da je subjekt še aktiven, prav tako pa je mogoče pridobiti potrebne podatke.

Kontaktne podatki:

Istituto geografico de Agostini S.p.A.

Via G. DA Verrazzano 15

28100 Novara

Italija

Turistična zveza Slovenije

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da subjekt redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani subjekta.¹⁶⁶

Kontaktne podatki:

Turistična zveza Slovenije

Miklošičeva 38

1000 Ljubljana

Slovenska matica

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da subjekt redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani subjekta.¹⁶⁷

Kontaktne podatki:

Slovenska matica

Kongresni trg 8

1000 Ljubljana

¹⁶⁵

http://www.infobuild.it/mecgi/drv?tlHome&mod=modHomeCaseEditriciSheet&IDMENU=12&MENU_INDEX=2&UID=1717, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁶⁶ <http://www.turisticna-zveza.si>, zadnjič obiskano septembra 2010.

¹⁶⁷ <http://www.slovenska-matica.si>, zadnjič obiskano septembra 2010.

Ljubljanski urbanistični zavod

Preverba v poslovnem registru na spletnih straneh AJPES razkrije, da subjekt redno posluje. Potrebne podatke je prav tako mogoče pridobiti na spletni strani subjekta.¹⁶⁸

Kontaktne podatki:

Ljubljanski urbanistični zavod d.d.

Verovškova ulica 64

1000 Ljubljana

V.3. Zgodovina slovenskega jezika in slovstva

V okviru sklopa »Zgodovina slovenskega jezika in slovstva« si je NUK zadal nalogo digitalizacije in objave pomembnejših del slovenske kulturne dediščine. V prvi fazi bo NUK digitaliziral in omogočil javni dostop do najstarejših pisanih del v slovenskem jeziku. Obenem bo NUK obstoječe vsebine dodatno obogatil z metapodatki in organiziral v tematske in kronološke skupine.

V.3.1. Temeljna avtorskoppravna vprašanja

1. vprašanje: Katera avtorska dela oziroma drugi predmeti sorodnih pravic uživajo varstvo?

Gre za literarna dela, na katerih bi imeli avtorsko pravico avtorji. V nekaterih primerih gre sicer tudi za dela, ki so nastala pred pojavom avtorske pravice.

2. vprašanje: Ali gre za varovane stvaritve?

Razen v primerih, ko je avtorskoppravno varstvo že poteklo, ali pa na delih, na katerih v času njihovega nastanka sploh še ni bilo avtorskih pravic, gre za varovane stvaritve.

3. vprašanje: Ali varstvo na delih še traja?

Z vidika avtorskoppravne analize tega sklopa je ključnega pomena dejstvo, da bodo digitalizirana in na spletnem portalu objavljena dela, ki imajo starejšo letnico nastanka. V zvezi s tem je najpomembnejše vprašanje, ali je posamezno delo še vedno avtorskoppravno varovano. Za

¹⁶⁸ <http://www.luz.si/slo/index.php?cid=50&PHPSESSID=284ee27d6fa1a87e1a3821d77394710a>, zadnjič obiskano septembra 2010.

odgovor na to vprašanje je potrebno najprej ugotoviti, ali je rok sedemdesetih let po avtorjevi smrti že potekel. V ta namen je tako najprej potrebno določiti letnico smrti avtorja, pri čemer kot relevantno velja leto 1944.

Na portalu dLib.si bodo v okviru tega sklopa večinoma objavljena dela iz 16. do 18. stoletja, zato je očitno, da tukaj avtorskopravno varstvo ne velja več. Klub temu pa je nujno potrebno vprašanje izteka varstva preveriti pri nekaterih novejših delih.

DODATEK 5 predstavlja seznam del, ki so predmet digitalizacije v okviru sklopa »Zgodovina slovenskega jezika in slovstva«. NUK je bil izrecno opozorjen, da so na seznamu v koloni »sekundarni vir« tudi dela, katerih varstvo nedvomno še traja. Če bo NUK ta dela objavil na spletu, bo moral pridobiti ustrezne pravice.

4. vprašanje: Katere pravice je potrebno razčistiti oziroma ali se jih lahko uporabi na podlagi izjem oziroma omejitev avtorske pravice?

Tudi tukaj sta za namene digitalizacije in objave na spletnem portalu dLib.si relevantni pravici reproduciranja, vključno z njeno omejitvijo, določeno v 50(3) členu ZASP, in pravica dajanja na voljo javnosti.

5. vprašanje: Kdo je imetnik pravic?

V kolikor bi avtorskopravno varstvo še trajalo, bi imetnik pravic lahko bil bodisi sam avtor bodisi njegovi dediči. Prenos pravice dajanja na voljo javnosti na založnika v praksi ne pride v poštev, saj bi moral biti opravljen po letu 2001.

Nujno je potrebno upoštevati tudi situacijo, ko založnik pridobi pravice na še neobjavljenem delu, čeprav so na tem delu pravice že potekle. Za podrobnejšo obravnavo glej poglavje III.3.7.

V.4. Tru-Bar

V okviru projekta dLib.si Plus NUK načrtuje tudi izgradnjo pilotnega virtualnega vodiča »TruBar« po podatkovnih zbirkah v dLib.si. Virtualni vodič bo predstavljal dopolnilo klasičnemu dostopu do e-vsebin na omenjenem portalu. S tem pilotnim aplikacijskim programom želi NUK začrtati novo generacijo virtualnih modulov, ki bodo bistveno vplivali na izboljšanje uporabniške izkušnje pri uporabi dLib.si. Aplikacija bo omogočila neposredno sodelovanje uporabnikov skozi virtualne podobe. Oblikovan bo virtualni svet, kjer si bodo obiskovalci/uporabniki lahko ogledali kulturno razstavo dLib.si, prebrali najnovejše oglase ali pa obiskali spletno učilnico na temo »Kako uporabljam dLib.si«. Uporabnikom bomo tudi omogočili srečevanje z drugimi obiskovalci

dLib.si, sodelovanje v nagradnih igrah, ipd. To bo omogočila napredna socialna mreža, združena z vidiki virtualnega sveta.

Sklop zaradi svoje kompleksnosti in tehnične zahtevnosti še ni v fazi realizacije, zato ni bilo mogoče preučiti avtorskopравnih vidikov in morebitnih zapletov pri izvedbi projekta. Kljub temu bo kot pripomoček pri razčiščevanju avtorskih in sorodnih pravic na delih, ki bodo uporabljena v okviru aplikacije, mogoče uporabiti smernice in pravila postopka pridobivanja podatkov o imetnikih pravic, pa naj bodo to pravne ali fizične osebe. Vse morebitne ostale pravno sporne vidike bo potrebno preučiti ob samem nastajanju in uporabi vsebin, zato bo potrebno tesno sodelovanje IPI in razvijalcev omenjene aplikacije.

VI. ZAKLJUČEK

Študija pravnih vidikov digitalizacije in objave del na spletnem portalu je pokazala izjemno kompleksnost in zahtevnost razčiščevanja avtorske in sorodnih pravic v okviru projekta dLib.si Plus. Zdi se očitno, da je trenutna zakonodaja zaradi prevelike togosti neprilagojena potrebam knjižnic, ki so vključene v projekte digitalizacije in dajanja na voljo javnosti.

Razčiščevanje avtorske in sorodnih pravic na vsakem posameznem delu je za javne knjižnice preprosto predrag in preveč zamuden. Narodna in univerzitetna knjižnica se namreč pri objavi vsebin na portalu dLib.si sooča z različnimi pravnimi in administrativnimi ovirami, ki ovirajo postopek razčiščevanja pravic in povzročajo nekontrolirano naraščanje stroškov teh aktivnosti.

V postopkih razčiščevanja pravic je že dostop do virov podatkov včasih onemogočen. V moderni, internetno pogojeni družbi znanja se zdi takšno stanje nevzdržno. Za odpravo ali vsaj omilitev zgoraj navedenih težav bi morali bolj aktivno držo zavzeti organi na najvišji državni ravni. Z njihovo pomočjo bi bilo namesto zamudnega razčiščevanja pravic na vsakem posameznem delu moč uvesti enega izmed bolj učinkovitih modelov masovnega razčiščevanja pravic, ki bi bil podprt tudi s spremembo zakonodaje.

Ustanovitev posebnega sklada, v katerem bi se zbirala sredstva za poplačilo avtorjev, se zdi logičen prvi korak, za dolgoročneje rešitve pa bo potrebno veliko politične volje v Sloveniji in tudi Evropi. Narodna univerzitetna knjižnica bi pri ozaveščanju civilne družbe in ostalih javnih kulturnih institucij morala prevzeti vodilno vlogo.

DODATEK 1: Različni modeli upravljanja avtorskih pravic v praksi

Problematike pridobivanja dovoljenj oziroma razčiščevanja pravic se znanstvene in kulturne ustanove lotevajo na različne načine, v okviru različnih modelov, ki se med seboj razlikujejo ne le po stopnji tveganja, ki jih za potencialne kršitve prevzemajo znanstvene in kulturne institucije, temveč zlasti po višini finančnih sredstev, ki so potrebne za razčiščevanje avtorskih pravic.

Analiza modelov na spletu pokaže štiri najpogostejše pristope oziroma modele, ki jih uporabljajo ustanove.¹⁶⁹ Modeli se med sabo ne izključujejo in se lahko uporabljajo paralelno ali skupaj.

Model 1: Odstranitev (opt-out) spornih vsebin na zahtevo imetnikov pravic

Pri modelu odstranitve spornih vsebin na zahtevo imetnikov pravic se dela na spletu objavijo brez predhodnega dovoljenja avtorjev oziroma brez predhodnega razčiščenja pravic. Znanstvene in kulturne ustanove nudijo možnost, da se tako objavljena dela odstranijo s spleta takoj, ko to zahtevajo avtorji. Kot alternativno možnost ponujajo možnost dogovora o plačilu/nadomestilu, v primeru da se pojavi avtor oziroma imetnik pravic objavljenega dela.

Ta model v praksi uporablja več znanstvenih in kulturnih ustanov tudi v Republiki Sloveniji. Prvenstveno je razlog za uporabo tega modela nezadostno razumevanje in poznavanje avtorsko-pravnih zahtev, ne pa zavestna ali strateška odločitev. Pogosto se nezavestna odločitev prelevi v zavestno in strateško odločitev, saj bi bile v nasprotnem primeru znanstvene in kulturne ustanove prisiljene umakniti velik del vsebin iz svojega digitalnega spletnega portala.

Projekti digitalizacije so v praksi praviloma sprva potekali tako, da so se zagotovila sredstva za tehnično izpeljavo digitalizacije – torej za reprodukcijo del iz analogne v digitalno obliko. Šele v drugi razvojni fazi so se ustanove pričele ukvarjati z vprašanjem avtorskih pravic, ki v določenih primerih lahko prepovedujejo že samo reproduciranje (npr. v obsegu celotne knjige, če naklada še ni izčrpana več kot 2 leti 50(3)(1)) in praviloma prepovedujejo objavo teh gradiv na spletu. Zadnja razvojna faza projektov digitalizacije je aktivna vključitev ustanov v zavzemanje za spremembo zakonodaje (glej tudi model 4: sprememba zakonodaje).

Finančna tveganja avtorsko-pravnih kršitev je vnaprej težko določiti, zato je ta model priporočljiv le, če se pričakuje nestrinjanje (*opt-out*) le manjšega števila imetnikov pravic.

V praksi veliko znanstvenih in kulturnih ustanov zavestno objavlja precej starejših vsebin, ki jim avtorske pravice sicer še niso potekle, vendarle je mogoče pričakovati, da imetniki pravic ne bodo nasprotovali (nekomercialnemu) izkoriščanju oziroma objavi vsebin na spletnih portalih.

¹⁶⁹ V nadaljevanju so predstavljeni 4 modeli za slovenski prostor in sicer po vzoru analize, ki so jo za nizozemsko okolje pripravili v priročniku *Business Models Innovation Culture Heritage*, The DEN Foundation, KNOWLEDGELAND, Ministry of Education, Culture and Science, Amsterdam and the Hague, 2010.

PREDNOSTI:

- Ker se v okviru tega modela pravice ne razčiščujejo oziroma se ne pridobivajo dovoljenja za uporabo s strani imetnikov pravic, je potrebno malo osebja in finančnih sredstev za razčiščevanje pravic.
- Velika prednost je, da je zbirke mogoče objaviti na spletu hitro, istočasno in v celoti.

SLABOSTI:

- Pri tem modelu gre v bistvu za namerno kršitev pravic in tako predstavlja tveganje v smislu finančnih ali drugih sankcij. Ustanove morajo biti sposobne hitro ukrepati ob ugovorih imetnikov pravic.
- Problematično v zvezi s temi modeli je tudi, da bi en sodni primer lahko sprožil val novih tožb.
- Avtorskopравни status nekaterih del ostaja nejasen.
- Ni podlage oziroma osnove, da bi se iz tako objavljenih gradiv razvijali novi poslovni modeli, ki bi uporabljali vsebine tudi v komercialne namene.
- Brez tveganja tretje osebe ne morejo uporabljati vsebin niti v nekomercialne namene.

Model 2: Razčiščevanje pravic s strani ustanove same

Pri tem modelu znanstvene in kulturne ustanove same razčistijo pravice oziroma pridobijo dovoljenja za uporabo od imetnikov pravic. Slednje je praviloma zelo zamudno in drago opravilo, ki praviloma vključuje večje število avtorsko-pravnih strokovnjakov, odvisno od obsega in vsebine zbirke. V okviru tega modela znanstvene in kulturne ustanove objavijo dela na spletu le, če razčistijo vse potrebne pravice, torej če pridobijo izrecno dovoljenje ustreznih imetnikov pravic.

V teh primerih je smiselno ponuditi avtorjem več možnosti v zameno za njihovo dovoljenje, denimo, za uporabo izključno na strani ustanove ali na podlagi pogojev licence Creative Commons ali brez vsakih omejitev. Kakorkoli že, upravičeno je pričakovati, da se bo obseg podeljenih dovoljenj znotraj zbirk zelo razlikoval.

Upoštevati moramo, da poleg del, za katera je dovoljenje mogoče pridobiti ali za katera imetniki pravic ne želijo dati dovoljenja, obstajajo tudi dela, katerih imetnikov pravic ni mogoče izslediti (osirotela dela) in zato zanje ni mogoče pridobiti dovoljenja. V teh primerih bi bilo potrebno oblikovati smernice, kaj naj bi bil t.i. razumen napor pri iskanju imetnika pravic (*diligent search*), ki ga je potrebno nameniti za iskanje imetnikov pravic. Poleg tega je za ta dela še vedno možno uporabiti model odstranitve (zgoraj opisani 1. model).

PREDNOSTI:

- V okviru tega modela se razčistijo vse pravice (tudi pravice za spletno uporabo), preden se dela dajo na voljo javnosti na spletu.
- Takšen model urejanja je povsem v skladu s trenutno veljavno avtorskopravno zakonodajo in zelo zmanjšuje tveganje kakršnekoli odgovornosti, vendar ga v praksi kulturne in znanstvene ustanove zelo težko izvajajo, saj praviloma nimajo potrebnih človeških in finančnih sredstev.

- V okviru tega modela je mogoče pridobiti dovoljenje tudi za objavo na spletu in potem vsebine ponujati pod pogoji licenc za proste/odprte vsebine.
- V okviru tega modela je mogoče sklepati dogovore o razvoju poslovnih modelov, ki vsebine uporabljajo tudi za komercialne namene.

SLABOSTI:

- Ta model zahteva veliko človeških in finančnih sredstev ter veliko časa, še posebej v primeru velikih in raznolikih zbirk.
- Pogosti so primeri, ko pride s pravnega vidika do zapletenega stanja znotraj zbirk, saj se dovoljene oblike uporabe lahko razlikujejo od predmeta do predmeta.
- Ta model je neučinkovit za osirotela dela, pri katerih ni mogoče razčistiti pravic, ker je imetnik neznan.

Model 3: Razčiščevanje pravic preko zunanje organizacije

Pri tem modelu se razčiščevanje pravic zaupa zunanji organizaciji. Najpogosteje so to kolektivne organizacije (*collective rights management organisations*), ki lahko podeljujejo dovoljenje za spletno uporabo zbirk v imenu svojih članov in drugih imetnikov pravic, ki jih zastopajo. V Republiki Sloveniji trenutno še nobena od kolektivnih organizacij nima dovoljenja za takšno podeljevanje pravic na podlagi obveznega kolektivnega upravljanja pravic.¹⁷⁰ V primerih prostovoljnega kolektivnega upravljanja kolektivne organizacije dajejo dovoljenje za digitalizacijo in spletno objavo del imetnikov pravic, ki jih zastopajo. Te organizacije prav tako jamčijo varstvo pred kaznijo, da avtorji ostalih in osirotelih del ne bodo uveljavljali svojih pravic proti ustanovi, v zameno za plačilo za izdajo dovoljenja, ki ga razdelijo med imetnike pravic.

Prenos pooblastil za razčiščevanje pravic omogoča znanstvenim in kulturnim ustanovam, da se osredotočijo na svojo osnovno dejavnost, tj. v konkretnem primeru digitalizacije vsebine iz zbirk na učinkovit, urejen in enostavno dostopen način.

PREDNOSTI:

- Avtorske pravice bi bilo mogoče v okviru takšnega modela urejati enotno za celotne zbirke.
- Znanstvene in kulturne ustanove ne bi potrebovale dodatnih sredstev za avtorsko-pravne strokovnjake, ki pa bi bili v določenih primerih vseeno potrebni pri pogajanjih s kolektivnimi organizacijami. Priporočljivo je seveda, da znanstveno kulturne ustanove dobro poznajo problematiko in so o vsebini dogovorov dobro poučene. Vse pogosteje znanstveno kulturne ustanove zaposlijo avtorsko-pravne strokovnjake za stalno pravno pomoč ali pa si pomagajo z zunanjimi strokovnjaki, ki rešujejo posamične primere.

SLABOSTI:

- Stroškov za takšno strokovno pomoč ne moremo določiti, upravičeno pa pričakujemo, da bi bili stroški za mnoge znanstvene in kulturne organizacije odločno previsoki.

¹⁷⁰ Bogataj Jančič, M., Avtorskopravne ovire digitalizacije javnih knjižnic (Google v. Europeana), Podjetje in delo, št. 2009/7, str. 1235-1248.

- V zvezi s temi modeli obstajajo tudi ustavnopravni pomisleki glede zakonitosti jamstev o varstvu pred uveljavljanjem pravic s strani avtorjev, ki jih izdajajo kolektivne organizacije.
- Kolektivne organizacije trenutno delujejo teritorialno, kar pomeni, da so omejene na nacionalne teritorije. Zato bi bil obseg jamstev in uporabniških licenc najverjetneje omejen, npr. za področje neke države.
- V mnogih državah še ni kolektivnih organizacij, ki bi se ukvarjale z določeno vrsto del, za katere bi bilo potrebno razčistiti pravice. Pogosti so primeri, da organizacije sicer obstajajo, vendar še nimajo urejenih pooblastil za uveljavljanje pravic na internetu.

Model 4: Sprememba zakonodaje

Sprememba zakonodaje, ki bi omogočila več manevrskega prostora za objavo zbirk na spletu, je nujna za mnoge kulturne in znanstvene institucije in še posebej za tiste, ki imajo omejen proračun (in bi si poleg razumnih nadomestil imetnikom pravic težko privoščile še stroške za postopke razčiščevanja pravic). Dandanes obstaja veliko izjem/omejitev (od) avtorskih pravic za namene izobraževanja in za znanstvene in kulturne ustanove, ki pa niso prilagojene za namene nekomercialne spletne uporabe digitaliziranih zbirk (v zameno za razumno plačilo/nadomestilo). Da bi knjižnice, arhivi in muzeji oziroma znanstvene in kulturne ustanove tudi v prihodnosti lahko učinkovito opravljale svojo vlogo, so spremembe zakonodaje nujne.

Več evropskih znanstvenih in kulturnih institucij je že vložilo pripombe, v nekaterih primerih tudi skupne pripombe na Zeleno knjigo Evropske komisije o avtorskih pravicah v gospodarstvu znanja. Tudi nekatere slovenske institucije so se odzvale na Zeleno knjigo ali pa so se pridružile panevropskim iniciativam (npr. NUK sodeluje v CENL¹⁷¹). V pripombah v glavnem predlagajo razširitev omenjenih izjem/omejitev (od) avtorske pravice. Spletna objava del bi morala biti v primeru nekomercialnih dejavnosti pod določenimi pogoji (kot npr. plačilo nadomestila) dovoljena brez dovoljenja imetnika pravic. Ali se bo pravna ureditev spremenila ali ne, bo odvisno predvsem od dogajanja na evropski ravni.

Znanstvene in kulturne ustanove težko same opravijo z avtorskopравnimi problemi, zato od njih tega ne moremo pričakovati. Sama zapletenost avtorskopравnih vprašanj zahteva skupen pristop na ravni sektorja. Pri tem je seveda potrebno poudariti, da gre za velik problem, saj podobna avtorsko-pravna pravila regulirajo tako komercialni sektor in industrijo kakor tudi znanstvene in kulturne ustanove.

Ker je sprememba zakonodaje edina »realna« rešitev za veliko število znanstvenih in kulturnih institucij, je pomembno, da se trenutna razprava pokaže v konkretnih spremembah. Prvovrsten primer take spremembe bi bila uzakonitev izjeme/omejitve (od) avtorske pravice, ki bi znanstvenim in kulturnim ustanovam omogočala digitalizacijo svojih zbirk in njihovo dajanje na voljo na spletu na nekomercialen način, pod pogojem plačila razumnega nadomestila/zneska/plačila.

¹⁷¹ <http://www.cenl.org>, zadnjič obiskano septembra 2010.

PREDNOSTI:

- Prednosti takšnega modela so, da bi v primeru, da bi zakonodaja urejala izjemo oziroma omejitev izključnih pravic v dobro knjižnic, arhivov in muzejev, pravic ne bi bilo potrebno razčiščevati z vsakim imetnikom posebej. S tem bi se bistveno zmanjšala potreba po človeških in finančnih sredstvih.
- Za uporabo del na podlagi izjeme oz. omejitve izključnih pravic bi bilo potrebno plačati na podlagi zakona določeno nadomestilo, ki pa bi bilo jasno in vnaprej določeno, kar bi za institucije pomenilo standardne in vnaprej predvidljive stroške. Ti bi morali biti določeni v višini, ki bi predstavljala razumno nadomestilo za imetnike pravic.
- Takšen model razčiščevanja pravic bi omogočal enotno ureditev za celotno zbirko, poleg tega pa bi vsem znanstvenim in kulturnim ustanovam omogočal enake pravice za nekomercialno izkoriščanje.
- Takšen model bi zagotavljal večjo pravno varnost za znanstvene in kulturne ustanove, ki digitalizirajo dela in jih objavljajo na spletu. Povečalo bi se število zakonito objavljenih del na spletu.

SLABOSTI:

- Vpeljava takšnega modela bi predstavljala radikalno spremembo z vidika imetnikov pravic, zato je mogoče pričakovati, da bi se imetniki pravic temu modelu upirali.
- V okviru takšnega modela bi se razčistile pravice za nekomercialne uporabe del, zato takšen model ne bi omogočal razvoja poslovnih modelov, ki bi uporabljali kulturno dediščino v komercialne namene. Za takšne namene bi morali uporabniki pravice razčistiti posebej.

Rezervacija sredstev za osirotela dela

Osirotelo delo je avtorskopravno varovano delo, katerega imetnika pravic ni mogoče izslediti. Podobno definicijo pozna tudi Van Gompel, ki osirotelo delo definira kot avtorskopravno varovano delo, na katerem ima pravice subjekt, ki ga potencialni uporabnik, ki želi delo uporabiti na način, za katerega se zahteva dovoljenje imetnika pravic, ne more identificirati ali najti.¹⁷² *Library of Congress*¹⁷³ (*de facto* narodna knjižnica ZDA) osirotela dela definira kot avtorskopravno varovana dela, katerih imetnike pravic je težko ali celo nemogoče najti.¹⁷⁴ Khong navaja, da se ponekod v zvezi z osirotelimi deli uporablja tudi pojem »neizsledljivo imetništvo« (*untraceable ownership*). Dodatne definicije izhajajo iz aktivnosti Evropske komisije na tem področju, ki je za podporo pri organizacijskih, pravnih in tehničnih vprašanjih glede evropskih digitalnih knjižnic ustanovila Skupino strokovnjakov na visoki ravni (*High Level Expert Group – HLEG*),¹⁷⁵ ta pa je imenovala Podskupino za avtorsko pravo, ki se je osredotočila na razvoj praktičnih rešitev glede

¹⁷² Van Gompel, S., Audiovisual Archives and the Inability to Clear Rights in Orphan Works, IRIS Plus, Legal Observations of the European Audiovisual Observatory, št. 4/2007, European Audiovisual Observatory, Strasbourg, 4/2007, str. 3.

¹⁷³ Library of Congress, <http://www.loc.gov/index.html>.

¹⁷⁴ Khong, D.W.K., Orphan Works, Abandonware and the Missing Market for Copyrighted Goods International, Journal of Law and Information Technology, Oxford University Press, Oxford, 2006, str. 3.

¹⁷⁵ Sklep Komisije z dne 27. februarja 2006 o ustanovitvi skupine strokovnjakov na visoki ravni za digitalne knjižnice, dostopen na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:063:0025:0027:SL:PDF>, spletna stran Skupine http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/experts/hleg/index_en.htm, zadnjič obiskano septembra 2010.

ohranjanja del v digitalni obliki pri delih, katerih naklada je izčrpana in pri osirotelih del. Da bi se »sprostil« velik potencial obstoječih del, je potrebno poiskati in uveljaviti ustrezne pravne rešitve. Kljub nekajletnim prizadevanjem je problematika osirotelih del, tudi v Evropi, še precej zapostavljena.

Zgoraj omenjeni štiri modeli razčiščevanja pravic morajo poiskati rešitev oziroma mehanizem, na podlagi katerega bi se plačevali stroški, ki izhajajo iz zahtevkov avtorjev oziroma imetnikov pravic, katerih dela so bila napačno kategorizirana kot osirotela dela. Najbolj očiten pristop je rezervacija določene višine sredstev, ki bi se uporabila za izplačilo nadomestil takim avtorjem. Pri 1. modelu bi se to moralo urediti v okviru vsake posamezne institucije, medtem ko bi se pri 2. modelu lahko ustanovil skupen fond. Pri 3. modelu bi fond upravljale kolektivne organizacije na podlagi plačil s strani institucij. Pri 4. modelu bi lahko fond upravljala vlada ali agencija, ki bi jo določila vlada.

DODATEK 2: Glavne značilnosti pravnih oseb

Gospodarska družba

Gospodarska družba je pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost.¹⁷⁶ V primeru razčiščevanja pravic je prav zaradi pridobitne narave gospodarska družba najpogostejša pojavna oblika pravne osebe kot nosilke avtorske in sorodnih pravic.

Gospodarska družba je lahko ustanovljena v številnih pravnoorganizacijskih oblikah:¹⁷⁷

- družba z neomejeno odgovornostjo (d.n.o.) je družba dveh ali več oseb, ki za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem;¹⁷⁸
- komanditna družba (k.d.) je družba dveh ali več oseb, v kateri je najmanj en družbenik odgovoren za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (komplementar), medtem ko najmanj en družbenik ni odgovoren za obveznosti družbe (komanditist);¹⁷⁹
- dvojna družba je komanditna družba, v kateri je edini komplementar družba, pri kateri ni osebno odgovornih družbenikov ali so vsi komplementarji take družbe;¹⁸⁰
- tiha družba nastane s pogodbo, na podlagi katere tihi družbenik s premoženjskim vložkom v podjetje koga drugega (v nadaljnjem besedilu: nosilec tihe družbe) pridobi pravico do udeležbe pri njegovem dobičku;¹⁸¹
- delniška družba (d.d.) je družba, ki ima osnovni kapital (osnovno glavnico) razdeljen na delnice, upnikom je odgovorna za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem, delničarji pa niso odgovorni za obveznosti družbe upnikom;¹⁸²
- komanditna delniška družba (k.d.d.) je družba, pri kateri je najmanj en družbenik odgovoren za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (komplementar), komanditni delničarji, ki imajo delež v osnovnem kapitalu, pa za obveznosti družbe do upnikov niso odgovorni;¹⁸³

¹⁷⁶ ZGD-1, čl. 3/1: »Po tem zakonu je gospodarska družba pravna oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost kot svojo izključno dejavnost.«

¹⁷⁷ ZGD-1, čl. 3/3: »Gospodarske družbe (v nadaljnjem besedilu: družba) iz prvega odstavka tega člena se organizirajo v eni izmed oblik: kot osebne družbe: družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba in tiha družba, ali kot kapitalske družbe: družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba, komanditna delniška družba in evropska delniška družba.«

¹⁷⁸ ZGD-1, čl. 76/1: »Družba z neomejeno odgovornostjo je družba dveh ali več oseb, ki za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem.«

¹⁷⁹ ZGD-1, čl. 135/1: »Komanditna družba je družba dveh ali več oseb, v kateri je najmanj en družbenik odgovoren za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (komplementar), medtem ko najmanj en družbenik ni odgovoren za obveznosti družbe (komanditist).«

¹⁸⁰ ZGD-1, 152. čl.: »Komanditna družba, v kateri je edini komplementar družba, pri kateri ni osebno odgovornih družbenikov ali so vsi komplementarji take družbe, je dvojna družba.«

¹⁸¹ ZGD-1, čl. 158/1: »Tiha družba nastane s pogodbo, na podlagi katere tihi družbenik s premoženjskim vložkom v podjetje koga drugega (v nadaljnjem besedilu: nosilec tihe družbe) pridobi pravico do udeležbe pri njegovem dobičku.«

¹⁸² ZGD-1, 168. čl.: »(1) Delniška družba je družba, ki ima osnovni kapital (osnovno glavnico) razdeljen na delnice. (2) Delniška družba je upnikom odgovorna za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. (3) Delničarji niso odgovorni za obveznosti družbe upnikom.«

¹⁸³ ZGD-1, čl. 464/1: »Komanditna delniška družba je družba, pri kateri je najmanj en družbenik odgovoren za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem (komplementar), komanditni delničarji, ki imajo delež v osnovnem kapitalu, pa za obveznosti družbe do upnikov niso odgovorni.«

- družba z omejeno odgovornostjo (d.o.o.) je družba, katere osnovni kapital sestavljajo osnovni vložki družbenikov, družbeniki pa za obveznosti družbe z omejeno odgovornostjo niso odgovorni.¹⁸⁴

Bistveno je, da je temeljni pogoj za nastanek družbe kot pravne osebe in začetek opravljanja dejavnosti enak pri vseh pravnoorganizacijskih oblikah. Vsako gospodarsko družbo je namreč potrebno registrirati v sodnem registru.¹⁸⁵ Ta je tako temeljni vir podatkov, potrebnih za razčiščevanje pravic, ne glede na pravnoorganizacijsko obliko gospodarske družbe. Prav tako je pomembno, da se za vse pravnoorganizacijske oblike gospodarskih družb smiselno uporabljajo enaka pravila o postopkih za prenehanje družbe.¹⁸⁶

Nazadnje je v izogib morebitnim nejasnostim nujno potrebno opozoriti na obstoj instituta samostojnega podjetnika posameznika (s.p.). Podjetje samostojnega podjetnika namreč nima statusa pravne osebe, zato je imetnik vsega premoženja fizična oseba (podjetnik).¹⁸⁷ Samostojni podjetnik posameznik se mora obvezno vpisati v Poslovni register Slovenije, na pa tudi v sodni register.¹⁸⁸ V poslovnem registru so sicer shranjeni tudi osnovni podatki o izbranih samostojnih podjetnikih posameznikih. Firma s.p. vselej obvezno vsebuje tudi osebno ime podjetnika, naslov pa je vselej njegov domači naslov. Tako gre v bistvu za iskanje fizične osebe, imetnika pravic.

Zavod

Zavodi se ustanavljajo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali

¹⁸⁴ ZGD-1, čl. 471/1: »Družba z omejeno odgovornostjo je družba, katere osnovni kapital sestavljajo osnovni vložki družbenikov. Vrednost vložkov je lahko različna,« 472. čl: »Za obveznosti družbe z omejeno odgovornostjo družbeniki niso odgovorni.«

¹⁸⁵ ZGD-1, čl. 5/1: »Družbe pridobijo lastnost pravne osebe z vpisom v register.«

¹⁸⁶ Pravila o postopku likvidacije so določena v poglavju o delniški družbi, čl. 403 – 429 ZGD-1. V poglavjih o vseh ostalih pravnoorganizacijskih oblikah gospodarske družbe določbe neposredno ali posredno napotujejo na določbe o likvidaciji delniške družbe. D.n.o., ZGD-1, čl. 118/2: »Če v tem oddelku ni posebnih določb, se za likvidacijo družbe smiselno uporabljajo določbe tega zakona o likvidaciji delniške družbe,« k.d., ZGD-1, čl. 135/2: »Če v tem poglavju ni določeno drugače, se za komanditno družbo smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za družbo z neomejeno odgovornostjo,« k.d.d., ZGD-1, čl. 464/3: »Za druga vprašanja o komanditni delniški družbi se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o delniški družbi, če v tem poglavju ni določeno drugače,« d.o.o., ZGD-1, 522. čl.: »Za postopek likvidacije, prenehanja po skrajšanem postopku, uveljavljanje ničnosti in izpodbojnosti sklepov skupščine se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o delniški družbi.« Stečaj je kot način prenehanja družbe naveden pri vsaki pravnoorganizacijski obliki, izvede se pa po istem postopku. D.n.o., ZGD-1, 105. čl.: »Družba z neomejeno odgovornostjo preneha: [...] s stečajem; [...]« Ista določba na podlagi čl. 135/2 ZGD-1 ista določba velja tudi za komanditno družbo. D.d., ZGD-1, čl. 402/1: »Družba preneha: [...] s stečajem; [...]« Ista določba na podlagi čl. 464/3 ZGD-1 velja tudi za komanditno delniško družbo. D.o.o., ZGD-1, čl. 521/1: »Družba preneha: [...] s stečajem; [...]« Določbe o izbrisu iz sodnega registra brez likvidacije se uporabljajo za vse gospodarske družbe. ZFPPIPP, čl. 424/1: »Če ni v drugem odstavku tega člena drugače določeno, se 7. poglavje tega zakona uporablja za pravno osebo, ki je subjekt vpisa v sodni register, razen če zakon za posamezno pravnoorganizacijsko obliko določa, da se ne more izbrisati iz sodnega registra brez likvidacije.«

¹⁸⁷ ZGD-1, čl. 3/6: »Podjetnik po tem zakonu je fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja.«

¹⁸⁸ ZGD-1, čl. 74/1: »Podjetnik lahko začne opravljati dejavnost, ko je pri AJPES vpisan v Poslovni register Slovenije.«

drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička.¹⁸⁹ Ker ni vselej nujno, da pravna oseba pridobi avtorske pravice z namenom pridobivanja dobička, se med imetniki avtorske in sorodnih pravic pojavljajo tudi zavodi. Tudi zavod je ustanovljen šele z vpisom ustanovitvenega akta v sodni register.¹⁹⁰

Posebna oblika zavoda, relevantna tudi v konkretnem primeru, je javni zavod, ki se ustanovi za opravljanje dejavnosti v javnem interesu (univerze, knjižnice, arhivi ipd.).¹⁹¹ Tudi za ustanovitev javnega zavoda se zahteva vpis v sodni register.

Ustanova

Imetnik avtorske ali sorodnih pravic je lahko tudi ustanova. Poglavitna značilnost ustanove je premoženje, ki mu ustanovni akt določa njegov namen. Ustanova je tako na ustanovni namen vezano premoženje, naloga uprava pa je, da ta namen udajanja v korist oseb, ki so njeni naslovljenci.¹⁹² Namen ustanove mora sicer biti splošnokoristen ali dobrodelen in praviloma trajen.¹⁹³ Številne kulturne in znanstvene ustanove so imetnice pravic intelektualne lastnine.

Ustanove se ne vpisujejo v sodni register, temveč v evidenco ustanov, ki jo vodi Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ).¹⁹⁴

Društvo

Društvo je samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanovitelji ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov. Društvo si samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja, odločitve o upravljanju društva pa neposredno ali posredno sprejemajo člani društva. Namen ustanovitve in delovanja društva ni pridobivanje dobička. Presežke prihodkov nad odhodki iz vseh dejavnosti in drugih virov društvo trajno namenja za uresničevanje svojega namena in ciljev in jih ne deli med člane.¹⁹⁵

¹⁸⁹ ZZ, 1. čl.: »Zavodi so organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička.«

¹⁹⁰ ZZ, 12. čl.: »Z vpisom akta o ustanovitvi v sodni register pridobi zavod pravno sposobnost.«

¹⁹¹ ZZ, 3. čl.: »Za opravljanje javnih služb se ustanovijo javni zavodi. Javni zavodi se lahko ustanovijo tudi za opravljanje dejavnosti, ki niso opredeljene kot javne službe, če se opravljanje dejavnosti zagotavlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo. [...]«

¹⁹² ZU, čl. 1/1: »Ustanova je na določen namen vezano premoženje.«

¹⁹³ ZU, 2. čl.: »Namen ustanove mora biti splošnokoristen ali dobrodelen in praviloma trajen. Namen ustanove je splošnokoristen, če je ustanova ustanovljena za namene na področjih znanosti, kulture, športa, vzgoje in izobraževanja, zdravstva, otroškega, invalidskega in socialnega varstva, varstva okolja, varstva naravnih vrednot in kulturne dediščine, za verske namene in podobno. Namen ustanove je dobrodelen, če je ustanova ustanovljena z namenom pomagati osebam, ki so pomoči potrebne. Pogoja iz drugega in tretjega odstavka tega člena sta izpolnjena, če je krog oseb, ki pridejo v poštev kot koristniki, omejen, vendar ni poimensko določen ali omejen le na člane družine. Ustanova lahko opravlja dejavnost, ki je nujna za uresničitev namena, za katerega je ustanovljena, ali je namenjena njeni promociji, če z zakonom ni določeno drugače.«

¹⁹⁴ ZU, 13. čl.: »Po prejemu soglasja k aktu o ustanovitvi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, po uradni dolžnosti vpiše ustanovo v evidenco ustanov. Evidenca ustanov je javna, vključno z akti ustanove, ki so podlaga za vpis v evidenco ustanov.«

¹⁹⁵ ZDru-1, 1. čl.: »(1) Društvo je samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanoviteljice oziroma ustanovitelji (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelji), skladno s tem zakonom, ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov. (2)

Pravno osebnost društvo pridobi z vpisom v register društev, ki ga vodi MNZ.¹⁹⁶

Društvo si samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja, odločitve o upravljanju društva pa neposredno ali posredno sprejemajo članice oziroma člani društva (v nadaljnjem besedilu: člani društva). (3) Namen ustanovitve in delovanja društva ni pridobivanje dobička. Presežke prihodkov nad odhodki iz vseh dejavnosti in drugih virov društvo trajno namenja za uresničevanje svojega namena in ciljev in jih ne deli med člane. (4) Delovanje društva je javno.«

¹⁹⁶ ZDru-1, čl. 5/1: »Društvo je pravna oseba zasebnega prava. Pravno osebnost društvo pridobi z vpisom v register društev (v nadaljnjem besedilu: registracija društva).«

DODATEK 3: Seznam predmetnih glasbenih del Bojana Adamiča, Sama Hubada in Mojmirja Sepeta

Seznam je 24. avgusta 2010 posredovala mag. Alenka Bagarič.

Seznam glasbenih del na velikih ploščah

COBISS-ID	NASLOV	AVTORJI / ODGOVORNOST	VSEBINA	OPOMBA / VSEBINA	LETO	ZALOŽNIK
9982216	Simfonija 68 ; Integrali v barvah : zvočna razmišljanja ob Kosovelovi poeziji	Ramovš, Primož - skladatelj // Petrič, Ivo - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Loparnik, Borut - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Simfonije - Simfonični orkestri -		1970	Helidon
250701824	Plesni orkester RTV Ljubljana	Privšek, Jože - dirigent, zborovodja - prireditelj // Plesni orkester RTV Ljubljana	Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče // Plesni orkestri - Gramofonske plošče	Spinning-wheel (rhythm and blues) / D. C. Thomas, arr. Jože Privšek. Zemlja pleše (medium) / Mojmir Sepe, arr. Jože Privšek. The more I see you (beat) / Warren, Gordon, arr. Jože Privšek. Satisfaction (I can't get no) (very slow, medium beat) / Mick Jagger, arr. Jože Privšek. skok čez prag (medium swing) / Jože Privšek. These boots are made for walking (beat) / Lee Hazlewood, arr. Jože Privšek. V treh oktavah (samba) / Jože Privšek. Ni ti, ni ja (beat) / Arsen Dedič, arr. Jože Privšek. Time after time (slow fox) / Jule Styne, prir. Jože Privšek. V soju žarometov (rhythm and	1970	Helidon

				blues) / Jože Privšek. It could be something (medium swing) / Steve Allen, arr. Jože Privšek. Good bye (medium) / Lennon, McCartney, arr. Jože Privšek		
250708480	Komorni moški zbor Celje	Kunej, Egon - dirigent, zborovodja // Fajon, Bronislav - grafični oblikovalec // Ulaga, Andrej - fotograf // Komorni moški zbor Celje	Ljudske pesmi - Priredbe - Slovenija - Gramofonske plošče // Moški zbori - A cappella - Gramofonske plošče	Sloven'c Slovenca vabi / Ludvik Zepič, bes. A. M. Slomšek. Oj, le prebudi se / slovenska narodna, prir. Ciril Pregelj. Mam dro fletn' navajen' / koroška narodna, prir. Ciril Pregelj. Moja kosa je križauna / slovenska narodna, prir. France Marolt. Je pa krajč'č posvava / koroška narodna, prir. Ciril Pregelj. Vrtec ogradila bodem / slovenska narodna, prir. Janez Kuhar. Še en krajcarček 'mam / slovenska narodna, prir. Konrad Fink. Sönr poj'd' / koroška narodna, prir. Samo Vremšak. Nocoj je pa lep večer / slovenska narodna, prir. Emil Adamič. Oj, te mlinar / koroška narodna, prir. Zdravko Švikaršič. Pastirska / koroška narodna, prir. France Marolt. Vojaška / slovenska narodna, prir. France Marolt.	1971	Helidon

				Jes 'mam tri ljub'ce / koroška narodna, prir. Ciril Pregelj. Sovdaški boben / slovenska narodna, prir. France Marolt. V Gorjah zvoni / slovenska narodna, prir. Bojan Adamič. Imel sem ptičico / slovenska narodna, prir. Peter Lipar. Dildil duda / slovenska narodna, prir. Slavko Mihelčič. Lucipeter ban / Emil Adamič, medjimursko narodno besedilo		
250708736	Slovenska popevka '71	Pestner, Oto - izvajalec // Sepe, Majda - izvajalec // Koren, Braco - izvajalec // Gostiša, Bor - izvajalec // Leskovar, Lado - izvajalec // Malus, Meta - izvajalec // Kodrič, Lidija - izvajalec // Fliser, Edvin - izvajalec // Haberl, Ditka - izvajalec // Deržaj, Marjana - izvajalec // Pinterič, Alenka - izvajalec // Viler, Elda - izvajalec // Revijški orkester RTV Ljubljana // Plesni orkester RTV Ljubljana // Mladi levi z godali // Bele vrane	Festivali - Glasba - Slovenija - Ljubljana - 1971 - Gramofonske plošče // Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče	30 let / Dušan Porenta, arr. Bojan Adamič. Lonec brez medu / Ati Soss, bes. Gregor Strniša. Ptica vrh Triglava / Jure Robežnik, bes. Dušan Velkavrh. Ženitovanjska / Jože Privšek, bes. Dušan Velkavrh. Ljubil bom le / Bor Gostiša, bes. Dušan Velkavrh, arr. Jure Robežnik. Poraz / Jože Privšek, bes. Dušan Velkavrh. Ti si moj pristan / Franc Jagodic, bes. Elza Budau, arr. Mario Rijavec. Eva in Lojze / Jure Robežnik, bes. Elza Budau. Dve, tri besede / Jože Privšek, bes. Gregor Strniša. Čuk / Mojmir Sepe, bes. Dušan Velkavrh. Gostje / Mojmir Sepe,	1971	Helidon

				bes. Dušan Velkavrh, arr. Dečo Žgur. Samo za naju dva / Ati Soss, bes. Branko Šömen. Ne morem te več ljubiti / Đorđe Novković, bes. Tomaž Tozon, arr. Jože Privšek. Včeraj, danes, jutri / Ati Soss, bes. Branko Šömen		
3258925	Suita za orkester ; Druga suita za godala	Osterc, Slavko - skladatelj // Lipovšek, Marijan - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Dolenc, Sergej - tonski mojster // Fajon, Bronislav - grafični oblikovalec // Rijavec, Andrej - pisec besedila na spremnem gradivu // Loparnik, Borut - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana - izvajalec // Godalni orkester RTV Ljubljana - izvajalec	Orkestralna glasba		1971	Helidon
9756680	Requiem : spominu umorjenega vojaka - mojega očeta ; Sosredja : za simfonični orkester in recitatorja na besedilo Edvarda Kocbeka, Jožeta Udoviča in Daneta Zajca	Božič, Darijan - skladatelj - dirigent, zborovodja; Šivic, Pavel - skladatelj // Potokar, Majda - pripovedovalec // Hlebce, Angelca - pripovedovalec // Bibič, Polde - pripovedovalec // Benedičič, Danilo - pripovedovalec // Hočevnar, Janez - pripovedovalec // Novšak-Houška, Eva - pripovedovalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Petrić, Ivo - pisec besedila na spremnem gradivu; Komorni zbor in komorni ansambel RTV Ljubljana // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Orkestralna glasba - Gramofonske plošče // Rekviemi - Gramofonske plošče		1971	Helidon

10161160	Slovenska popevka 72	Orkester RTV Ljubljana	Festivali - Glasba - Slovenija - Ljubljana - 1972 - Gramofonske plošče // Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče	Narobe svet / Mojmir Sepe. Mati bodiva prijatelja / Jože Privšek. Pilula za srečo / Bojan Adamič. Ljubljančanke / Jure Robežnik. Hrepenenje majhnega zaliva / Dečo Žgur. Naj bo mavrica / Bor Gostiša. Ko boš šrišla jemat slovo, mladost / Jože Privšek. Otroci morja / Dušan Porenta, Peter Arnold. Moja strast / Ati Soss. Ljubezen je najlepši dar / Ati Soss. Prva ljubezen / Jože Privšek. Med iskrenimi ljudmi / Mojmir Sepe	1972	Helidon
252154368	Ritmi v barvah	Sepe, Mojmir – skladatelj, prireditelj // Fajon, Bronislav - grafični oblikovalec	Popularna glasba	Vsebinska: Zakaj, zato (swing) / M. Sepe, G. Strniša. Tam za oknom (beat) / M. Sepe, G. Strniša. Vedno naprej (beat) / M. Sepe. Večerne misli (blues-beat) / M. Sepe. Ti pač nisi sonček zlat (beat) / M. Sepe, G. Strniša. Tihožitje za trobento (Far away) (slow-beat) / K. Moram, E. Elcome, D. Maylin. Mami, mami (Mammy, mammy) (beat) / W. Brenk, F. Korten, A. Liebana. Bolj ko ljubim, več imam (slow-rock) / M. Sepe, D. Velkaverh. Ob petih na sprehod (Dandy walk) (bounce-beat) /	1972	Helidon

				P. Deryng, T. Crandell, I. Molescu. Hvala mama (slow) / M. Sepe, B. Šömen. Rock-barok (barok-beat) / M. Sepe. Počitnice na Trinidadu (samba) / M. Sepe. Pokraj puta kuća žuta (sirtaki) / M. Sepe, D. Velkaverh. Negotova preteklost (barok-beat) / M. Sepe		
9758472	Črne maske : odlomki iz glasbene drame	Kogoj, Marij - skladatelj; Andreev, Leonid Nikolaevič - libretist // Vidmar, Josip - prevajalec // Smerkolj, Samo - izvajalec // Gerlovič, Vanda - izvajalec // Kobal, Ljubo - izvajalec // Korošec, Ladko - izvajalec // Merlak, Danilo - izvajalec // Francl, Rudolf - izvajalec // Ognjanović, Zlata - izvajalec // Glavak, Božena - izvajalec // Prus, Anton - izvajalec // Gašperšič, Anton - izvajalec // Černigoj, Miro - izvajalec // Pestator, Marta - pripovedovalec // Lebič, Lojze - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Loparnik, Borut - pisec besedila na spremnem gradivu; Komorni zbor RTV Ljubljana // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Opere - Gramofonske plošče		1972	Helidon
2728237	Koncert za harfo in orkester ; Druga simfonija "monotematika" za godala	Srebotnjak, Alojz - skladatelj; Škerl, Danijel Dane - skladatelj // Ravnik-Kosi, Ruda - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Rijavec, Andrej - pisec besedila na spremnem gradivu;	Koncerti - Harfa - Orkester - Gramofonske plošče // Simfonije - Gramofonske plošče		1973	Helidon

		Simfonični orkester RTV Ljubljana				
250720256	Slovenska popevka '74	Ropret, Janko - izvajalec // Gros, Tatjana - izvajalec // Pestner, Oto - izvajalec // Ambrož, Berta - izvajalec // Leskovar, Lado - izvajalec // Falk, Neca - izvajalec // Topič, Adolf - izvajalec // Koren, Braco - izvajalec // Crnkovič, Zoran - izvajalec // Viler, Elda - izvajalec // Mojzer, Ivo - izvajalec // Sepe, Majda - izvajalec // Haberl, Ditka - izvajalec // Žgur, Nada - izvajalec // Adamič, Bojan - dirigent, zborovodja // Privšek, Jože - skladatelj - dirigent, zborovodja // Rijavec, Mario - dirigent, zborovodja // Sepe, Mojmir - skladatelj - dirigent, zborovodja // Soss, Ati - dirigent, zborovodja // Slovenska popevka // 1974 // Ljubljana // Revijski orkester RTV Ljubljana // Vokalni kvartet "Strune"	Festivali - Glasba - Slovenija - 1974 - Gramofons ke plošče // Popularna glasba - Slovenija - Gramofons ke plošče	Mali oglas / M. Sepe, B. Šömen, poje Janko Ropret. Zelena leta / J. Privšek, E. Budau, poje Tatjana Gros. Za ljubezen hvala ti / B. Kovačič, M. Rijavec, E. Budau, poje Oto Pestner. Ša-ba-da / A. Kersnik, J. Robežnik, E. Budau, poje Berta Ambrož. Tvoje roke / J. Golob, M. Rijavec, E. Budau, poje Lado Leskovar. Zvezdice za srečo / B. Gostiša, M. Mihelič, M. Jesih, poje Marjetka Falk. Maja z biseri / J. Robežnik, J. Gregorc, D. Velkaverh, poje Adolf Topič. Najin dom / M. Sepe, E. Budau, poje Braco Koren. Potepuh / V. Repinc, D. Žgur, D. Repinc, poje Vokalni kvartet "Ultra". Gremo na morje / Z. Crnkovič, D. Žgur, poje Zoran Crnkovič. Ta svet / A. Soss, B. Šömen, poje Elda Viler. Čífra - mož / J. Privšek, F. Milčinski, poje Ivan Mojzer. Uspavanka za mrtve vagabunde / M. Sepe, F. Milčinski, poje Majda Sepe. V meni raste drevo / J. Privšek, D. Velkaverh, poje Ditka Haberl.	1974	Helidon

				Najlepši kraj / D. Žgur, N. Žgur, poje Nada Žgur		
9755400	Težak je bil čas	Vidmar, Nada - izvajalec // Stritar, Bogdana - izvajalec // Ostaševski, Marcel - izvajalec // Šivic, Pavel - izvajalec	Partizanske pesmi - Gramofons ke plošče // Samospevi - Gramofons ke plošče // Glas - Klavir - Gramofons ke plošče	Starka za vasjo / Ciril Cvetko, Srečko Kosovel. Še veš / Rado Simoniti, Karel Destovnik- Kajuh. Pesem jetnika / Karol Pahor, Jože Udovič. Pesem talcev / Bojan Adamič, Karel Destovnik- Kajuh. Bosa pojdiva, dekle / Svetozar Marolt- Špik, Karel Destovnik- Kajuh. Partizanska romanca / Franci Šturm, Franček Brejc. Slovo partizana / Janez Kuhar, Karel Destovnik- Kajuh. Zaplenjeno pismo s fronte / Pavel Šivic, Karel Destovnik- Kajuh. Zapijte / Pavel Šivic, Marica Trbovšek. Pokret / Marjan Kozina, Milenko Doberlet. Zdravo tovariš / Bojan Adamič, Tone Seliškar. Materi padlega partizana / Franci Šturm, Karel Destovnik- Kajuh. Našo barako zamelo je ; Srečanje / Marjan Kozina, Matej Bor. Na krasu / Rado Simoniti, Juš Kozak. V tretjo zimo / Karol Pahor, Matej Bor. Partizanska romanca / Dragotin	1976	Helidon

				Cvetko, Vladimir Pavšič. Lirična koračnica / Karol Pahor, Franček Brejc. Pomlad ; Mak / Marjan Kozina, Lili Novy		
9991688	Vanda Gerlovič, sopran	Gerlovič, Vanda - izvajalec // Lebič, Lojze - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Leskovic, Bogo - dirigent, zborovodja // Bedjanič, Peter - pisec besedila na spremnem gradivu	Opere - Sopran - Solo -	Madame Butterfly / Giacomo Puccini. Ifigenija na Tavridi (arija Ifigenije) / Christoph Willibald Gluck. Don Juan (arija in recitativ Donne Anne) / Wolfgang Amadeus Mozart. Izoldina ljubezenska smrt / Richard Wagner. Tosca (arija Tosce iz 1. dej.) ; Tosca (arija Tosce iz 2. dej.) / Giacomo Puccini	1980	Helidon
9948168	Simfonieta za godala ; Koncert za klavir in orkester	Gregorc, Jurij - skladatelj // Matičič, Janez - skladatelj - izvajalec // Munih, Marko - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Fajon, Bronislav - grafični oblikovalec // Rijavec, Andrej - pisec besedila na spremnem gradivu // Godalni orkester Slovenske filharmonije // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Simfonije - Koncerti - Klavir - Orkester -		1981	Helidon
12983085	Dramatična uvertura ; Entuziazmi beta ; Sonata za godala ; 2. simfonija (poem)	Lovec, Vladimir - skladatelj // Štuhec, Igor - skladatelj // Vremšak, Samo - skladatelj // Ukmar, Vilko - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Kolar, Anton - dirigent, zborovodja // Klemenčič, Ivan - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Simfonični orkester	Uverture - Simfonije - Sonate - Godala -		1981	Helidon

		Slovenske filharmonije				
249018368	Concertino za klavir in godala ; Sunčana polja : simfonijska pjesma za veliki orkestar	Škerjanc, Lucijan Marija - skladatelj // Bersa, Blagoje - skladatelj // Tomšič, Dubravka - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Orkester Slovenske filharmonije	Koncerti - Klavir - Godala - Simfonične pesnitve -		1966	Jugoton
248724224	Slovenska popevka 66	Deržaj, Marjana - izvajalec // Sepe, Majda - izvajalec // Pinterič, Alenka - izvajalec // Ambrož, Berta - izvajalec // Rijavec, Mario - dirigent, zborovodja // Sepe, Mojmir - dirigent, zborovodja - skladatelj // Privšek, Jože - dirigent, zborovodja - skladatelj // Robežnik, Jure - skladatelj // Budau, Elza - pisec besedila za pesmi (uglasbene) // Strniša, Gregor - pisec besedila za pesmi (uglasbene) // Lindič, M. - pisec besedila za pesmi (uglasbene) // Revijski orkestar RTV Ljubljana	Festivali - Glasba - Slovenija - 1966 - Gramofonske plošče // Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče	Ples oblakov / Jure Robežnik, Elza Budau, pjeva Marjana Deržaj. Polnočna pravljica / Mojmir Sepe, Gregor Strniša, pjeva Majda Sepe. Do petih in do šestih / Jože Privšek, Milan Lindič, pjeva Alenka Pinterič. Jokala bom brez solz / Jože Privšek, Elza Budau	1966	Jugoton
9882632	Vanda Gerlovič, sopran	Gerlovič, Vanda - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Ambrožič-Pajič, Arletta - tonski mojster // Dolenc, Sergej - tonski mojster // Potrč, Stane - fotograf // Slovenska filharmonija	Opere - Sopran -	Madame Butterfly / Giacomo Puccini. La gioconda / Amilcare Ponchielli. Cavalleria rusticana / Pietro Mascagni. Aida / Giuseppe Verdi. Don Juan / Wolfgang Amadeus Mozart. Fidelio / Ludwig van Beethoven. Tristan i Izolda / Richard Wagner. Kleopatra / Danilo Švara. Pikova dama / Peter Iljič Čajkovski	1967	Jugoton

249584384	Slovenska popevka 67	Adamič, Bojan - dirigent, zborovodja // Privšek, Jože - dirigent, zborovodja - skladatelj // Sepe, Mojmir - dirigent, zborovodja - skladatelj // Soss, Ati - dirigent, zborovodja - skladatelj // Vagaja, Uroš - grafični oblikovalec // Dobrin, Andrej - tonski mojster // Rojc, Vinko - tonski mojster // Revijski orkester RTV Ljubljana	Festivali - Glasba - Slovenija - 1967 - Popularna glasba - Slovenija -	Mini / Jože Privšek, Gregor Strniša, poje Alenka Pinterič. Vzameš me v roke / Mojmir Sepe, Miro Košuta, poje Elda Viler. Vikingi / Jure Robežnik, Miro Košuta, poje Lidija Kodrič. Pišeš mi / Jože Privšek, Miro Košuta, poje Berta Ambrož. Gobice / Mojmir Sepe, Gregor Strniša, poje Alenka Pinterič. Jablana in hrast / Jure Robežnik, poje Jožica Svete. Ure bile so minute takrat / Pavel Mihelčič, Borut Finžgar, arr. Jože Privšek, poje Irena Kohont. Sedi na oblak / Mojmir Sepe, Elza Budau, poje Majda Sepe. Pobegle note / Ati Soss, Elza Budau, poje Bojan Kodrič	1967	Mladinska knjiga
-----------	-------------------------	---	--	--	------	---------------------

249584384	Slovenska popevka 67	Adamič, Bojan - dirigent, zborovodja // Privšek, Jože - dirigent, zborovodja - skladatelj // Sepe, Mojmir - dirigent, zborovodja - skladatelj // Soss, Ati - dirigent, zborovodja - skladatelj // Vagaja, Uroš - grafični oblikovalec // Dobrin, Andrej - tonski mojster // Rojc, Vinko - tonski mojster // Revijski orkester RTV Ljubljana	Festivali - Glasba - Slovenija - 1967 - Gramofonske plošče // Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče	Mini / Jože Privšek, Gregor Strniša. Vzameš me v roke / Mojmir Sepe, Miro Košuta. Vikingi / Jure Robežnik, Miro Košuta. Pišeš mi / Jože Privšek, Miro Košuta. Gobice / Mojmir Sepe, Gregor Strniša. Jablana in hrast / Jure Robežnik. Ure bile so minute takrat / Pavel Mihelčič, Borut Finžgar, arr. Jože Privšek. Sedi na oblak / Mojmir Sepe, Elza Budau. Pobegle note / Ati Soss, Elza Budau	1967	Mladinska knjiga
11319048	Simfonija	Kozina, Marjan - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Dolenc, Sergej - tonski mojster // Jeraša, Cveto - ilustrator // Žnidaršič, Joco - fotograf // Rijavec, Andrej - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Simfonije -	Ilova gora ; Padlim ; Bela krajina ; Proti morju	1968	Mladinska knjiga
251453952	Vera Lacić, sopran	Lacić, Vera - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Cvetko, Ciril - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Trio Lorenz	Opere - Sopran - Solo - Romance -	Čarobna piščal, Arija Pamine / Wolfgang Amadeus Mozart. Don Pasquale, Arija Norine / Gaetano Donizzeti. Carmen, Arija Micaele / Georges Bizet. Carska nevesta, Arija Marfe / Nikolaj Rimski-Korsakov. Glumači, Arija Nedde / Ruggiero Leoncavallo. Romance za visoki glas, klavir, violino in	1971	Mladinska knjiga

				violončelo / Sergej Rahmaninov, prireديل Dimitrij Rogal-Levicki, slov. bes. Pavel Oblak		
9983240	Vesele potegavščine Tilla Eulenspiegel ; Korant ; Inventiones ferales	Strauss, Richard - skladatelj // Lebič, Lojze - skladatelj // Krek, Uroš - skladatelj // Ozim, Igor - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Miklavčič, Julijan - grafični oblikovalec // Andrejčič, Igor - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Godalni orkester RTV Ljubljana	Orkestralna glasba - Simfonični orkestri -		1971	Mladinska knjiga
252151040	Koncert za violino in orkester v D-duru, op. 61	Beethoven, Ludwig van - skladatelj // Bravničar, Dejan - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Miklavčič, Julijan - grafični oblikovalec // Dolenc, Sergej - tonski mojster // Rijavec, Andrej - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana - izvajalec	Koncerti		1973	Mladinska knjiga
10202632	Poslušajmo glasbo	Hubad, Samo - dirigent // Prevoršek, Uroš - dirigent // Simfonični orkester RTV Ljubljana	ljudske pesmi	Divja rožica ; Lipa ; Uspavanka / Franz Schubert. 4 belokranjske / Slavko Osterc. O, povej mi, njanuška ; V kotu ; Hrošč ; S punčko ; Leseni konjiček / Modest Musorgski. Vesela koračnica ; Na vasi ; Kolo ; Otožnost ; Spomladi ; Narodna ; Živahnost ; Pokrajina / Lucijan Marija Škerjanc. Rondo v C-duru / Béla Bartók. Bagatela št. 3 / Slavko	19??	Mladinska knjiga

				Osterc. Ples snežink ; Mali pastir ; Coliwogg's cake walk / Claude Debussy. Jutro iz suite Peer Gynt / Edvard Grieg. Simfonija št. 88, finale / Joseph Haydn. Variacije iz postrvinega kvinteta / Franz Schubert. Preludij ; Golobice ; Kokoška ; Kukavica / Ottorino Respighi		
11945992	Koncert za klavir in orkester v c-molu, K. 491	Mozart, Wolfgang Amadeus - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Simfonični orkester RTV Ljubljana	koncerti // klavir		19??	Mladinska knjiga
252192512	Le nozze : scene coreografic he russe	Stravinskij, Igor Fëdorovič – skladatelj // Gerlovič, Vanda – izvajalec // Glavak, Božena – izvajalec // Gregorač, Mitja – izvajalec // Ognjanovič, Dragiša – izvajalec // Bertancelj, Aci - izvajalec // Mally, Gita – izvajalec // Lorenz, Primož - izvajalec // Dekleva, Igor – izvajalec // Hanc, Jože - dirigent, zborovodja // Munih, Marko - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Orkester Slovenske filharmonije - izvajalec	baleti		1977	Pioneer Records
248760320	Slovenska popevka	Kohont, Irena - izvajalec // Sepe, Majda - izvajalec // Leskovar, Lado - izvajalec // Deržaj, Marjana - izvajalec // Sepe, Mojmir - skladatelj // Robežnik, Jure - skladatelj // Porenta, Dušan - skladatelj // Privšek, Jože - skladatelj // Strniša, Gregor - pisec besedila za pesmi (uglasbene) // Ansambel Mojmira	Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče	Šel si mimo / J. Robežnik, G. Strniša. Mesečnik Anton / D. Porenta, M. Sepe, G. Strniša. Nebo / J. Privšek, G. Strniša. Utrinek / M. Sepe, G. Strniša	1965	RTV Beograd

		Sepeta				
250720256	Slovenska popevka '74	Ropret, Janko - izvajalec // Gros, Tatjana - izvajalec // Pestner, Oto - izvajalec // Ambrož, Berta - izvajalec // Leskovar, Lado - izvajalec // Falk, Neca - izvajalec // Topič, Adolf - izvajalec // Koren, Braco - izvajalec // Crnkovič, Zoran - izvajalec // Viler, Elda - izvajalec // Mojzer, Ivo - izvajalec // Sepe, Majda - izvajalec // Haberl, Ditka - izvajalec // Žgur, Nada - izvajalec // Adamič, Bojan - dirigent, zborovodja // Privšek, Jože - skladatelj - dirigent, zborovodja // Rijavec, Mario - dirigent, zborovodja // Sepe, Mojmir - skladatelj - dirigent, zborovodja // Soss, Ati - dirigent, zborovodja // Revijški orkester RTV Ljubljana // Vokalni kvartet "Strune"		Mali oglas / M. Sepe, B. Šömen, poje Janko Ropret. Zelena leta / J. Privšek, E. Budau, poje Tatjana Gros. Za ljubezen hvala ti / B. Kovačič, M. Rijavec, E. Budau, poje Oto Pestner. Ša-ba-da / A. Kersnik, J. Robežnik, E. Budau, poje Berta Ambrož. Tvoje roke / J. Golob, M. Rijavec, E. Budau, poje Lado Leskovar. Zvezdice za srečo / B. Gostiša, M. Mihelič, M. Jesih, poje Marjetka Falk. Maja z biseri / J. Robežnik, J. Gregorc, D. Velkaverh, poje Adolf Topič. Najin dom / M. Sepe, E. Budau, poje Braco Koren. Potepuh / V. Repinc, D. Žgur, D. Repinc, poje Vokalni kvartet "Ultra". Gremo na morje / Z. Crnkovič, D. Žgur, poje Zoran Crnkovič. Ta svet / A. Soss, B. Šömen, poje Elda Viler. Cifra - mož / J. Privšek, F. Milčinski, poje Ivan Mojzer. Uspavanka za mrtve vagabunde / M. Sepe, F. Milčinski, poje Majda Sepe. V meni raste drevo / J. Privšek, D. Velkaverh, poje Ditka Haberl.	1974	RTV Ljubljana

				Najlepši kraj / D. Žgur, N. Žgur, poje Nada Žgur		
9993480	Sonja Hočevar - sopran ; Ladko Korošec - bas	Hočevar, Sonja - izvajalec // Korošec, Ladko - izvajalec // Švara, Danilo - dirigent, zborovodja // Prevoršek, Uroš - izvajalec // Leskovic, Bogo - dirigent, zborovodja // Žebre, Demetrij - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Orkester Opere SNG Ljubljana // Likon, Rado - fotograf // Bučar, Borut - oblikovalec // Bedjanič, Peter - pisec besedila na spremnem gradivu	arije // sopran // bas	Rigoletto (arija Gilde) / Giuseppe Verdi. Figarova svatba (arija Kerubina) / Wolfgang Amadeus Mozart. Don Pasquale (arija Norine) / Gaetano Donizetti. Seviljski brivec (kavatina Rozine) / Gioacchino Rossini. Hoffmannove pripovedke (arija Olimpije) / Jacques Offenbach. Figarova svatba (arija Figara) / Wolfgang Amadeus Mozart. Figarova svatba (arija Figara št. 9) / Wolfgang Amadeus Mozart. Don Juan (arija Leporella) / Wolfgang Amadeus Mozart. Don Pasquale (arija Don Pasquala) / Gaetano Donizetti. Seviljski brivec (arija Don Bartola) / Gioacchino Rossini. Seviljski brivec (arija Don Bartola) / Gioacchino Rossini. Don Kihot (arija Sanča, 2. dej.) / Jules Massenet. Deseti brat (Krjavljena pripoved) / Mirko Polič	1980	RTV Ljubljana

250711808	Slovenska popevka '73	Pestner, Oto - izvajalec // Ladič, Nada - izvajalec // Koren, Braco - izvajalec // Falk, Neca - izvajalec // Rebernik, Franci - izvajalec // Sepe, Majda - izvajalec // Viler, Elda - izvajalec // Fliser, Edvin - izvajalec // Ambrož, Berta - izvajalec // Bončina, Janez - izvajalec // Haberl, Ditka - izvajalec // Leskovar, Lado - izvajalec // Gros, Tatjana - izvajalec // Kodrič, Lidija - izvajalec // Veliki revijski orkester RTV Ljubljana // Festivalska skupina Ritem in pihala // Vokalna skupina "Strune"	Festivali - Glasba - Slovenija - 1973 - Gramofonske plošče // Popularna glasba - Slovenija - Gramofonske plošče	Tvoje solze / O. Pestner, J. Privšek, E. Budau. To smo mi / D. Žgur, D. Velkaverh. Tam je moj dom / D. Porenta, B. Adamič, M. Stare. Vsak je svoje nesreče kovač / M. Sepe, D. Velkaverh. Pa bo pomlad prišla / J. Privšek, M. Košuta. Ljubljanske ulice / M. Sepe, D. Velkaverh. Letalovlak / J. Privšek, D. Velkaverh. Ti / J. Golob, M. Rijavec, E. Budau. Leti, leti lastovka / B. Kovačič, M. Rijavec, G. Strniša. Tivolski pastirček / V. Repinc, J. Privšek. Spomin / J. Bončina. Rojstvo / J. Jung, J. Gregorc. Zakaj / M. Sepe, F. Milčinski. Zato sem noro te ljubila / J. Privšek, M. Košuta. Nama / A. Soss, G. Strniša	1973	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
3259437	Demetrij Žebre, skladatelj	Žebre, Demetrij - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Kušar, Peter - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Orkestralna glasba - Simfonični orkestri	Vizije / Bacchanale	1980	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
9944840	Primož Ramovš, skladatelj	Ramovš, Primož - skladatelj // Škerjanec, Ciril - izvajalec // Bravničar, Dejan - izvajalec // Kosi, Mile - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Simfonični orkester RTV Ljubljana	Koncerti - Violončelo - Orkester - Koncerti - Violina - Viola - Orkester -	Sinfonietta ; Koncert za violončelo in orkester ; Koncert za violino, violino in orkester	1980	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč

14949896	Janez Matičič, skladatelj	Matičič, Janez - skladatelj - izvajalec // Ozim, Igor - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Lajovic, Uroš - dirigent, zborovodja	Koncerti - Violina - Orkester - Koncerti - Klavir - Orkester -	Koncert za violino in orkester ; Koncert za klavir in orkester št. 2	1980	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
3259693	Požgana trava : za srednji glas in simfonični orkester ; Korant : za simfonični orkester ; Glasovi : za orkester godal, brenkal in tolkal ; Kons (b) : za komorni ansambel	Lebič, Lojze - skladatelj // Lipovšek, Marjana - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Petrič, Ivo - dirigent, zborovodja // Kušar, Peter - pisec besedila na spremnem gradivu // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Ansambel Slavko Osterc	Orkestralna glasba - Glas - Orkester - Simfonični orkestri // Komorni ansambli		1981	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
9943816	Mouvements concertants ; Sur une melodie ; Trio	Krek, Uroš - skladatelj // Novšak, Primož - izvajalec // Kosi, Mile - izvajalec // Basler, Susanne - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Ljubljanski godalni trio	Koncerti - Orkester - Trii - Godalni -		1981	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
250616576	Božidar Kantušer, skladatelj	Kantušer, Božidar - skladatelj // Mlejnik, Miloš - izvajalec // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Simfoniki RTV Ljubljana // Zagrebški godalni kvartet	Koncerti - Violončelo - Orkester - Kvarteti - Godalni -	Koncert za violončelo in orkester / Godalni kvartet št. 4	1981	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč

9987848	Ksenija Vidali - sopran ; Rudolf Francl - tenor	Vidali, Ksenija - izvajalec // Francl, Rudolf - izvajalec // Prevoršek, Uroš - dirigent, zborovodja // Žebre, Demetrij - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Matačič, Lovro - dirigent, zborovodja // Simfonični orkester RTV Ljubljana // Orkester Ljubljanske opere	opere	Manon (Na teh blazinah svilenih) ; Manon (Sama, izgubljena, zapuščena) ; La Boheme (arija Mimi iz 1. dej.) / Giacomo Puccini. Adriana Lecouvreur (arija Adriane iz 1. dej.) ; Adriana Lecouvreur (arija Adriane iz 4. dej.) / Francesco Cilea. Lohengrin (arija Elze iz 1. dej.) / Richard Wagner. Tosca (arija Cavaradossija iz 1. dej.) ; Tosca (arija Cavaradossija iz 3. dej.) ; Manon (arija Des Grieuxa iz 1. dej.) / Giacomo Puccini. Trubadur (arija Manrica) / Giuseppe Verdi. Werther (arija Wertherja iz 2. dej.) / Jules Massenet. La Gioconda (arija Enza) / Amilcare Ponchielli. Andre Chenier (arija Cheniera iz 1. dej.) / Umberto Giordano. Glumači (arija Cania) / Ruggiero Leoncavallo	1984	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
14948616	Dane Škerl, skladatelj	Škerl, Danijel Dane - skladatelj // Ozim, Igor - izvajalec // Goričar, Slavko - izvajalec // Sandor, Janos - dirigent, zborovodja // Lajovic, Uroš - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Petrić, Ivo - pisec besedila na spremnem gradivu //	Simfonije // Koncerti - Violina - Orkester - Koncerti - Klarinet - Orkester -	Koncert za violino in orkester ; Sinfonia concertante za trobilni kvintet in orkester ; Koncert za klarinet in orkester	1988	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč

		Orkester Slovenske filharmonije // Slovenski kvintet trobil				
10164744	Koncert za violino in orkester ; Suita v starem slogu za godalni kvartet in orkester	Škerjanc, Lucijan Marija - skladatelj // Bravničar, Dejan - izvajalec // Linarić, Darko - izvajalec // Drucker, Romeo - izvajalec // Demšar, Cvetko - izvajalec // Mlejnik, Miloš - izvajalec // Munič, Marko - dirigent, zborovodja // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Pokorn, Danilo - pisec besedila na spremnem gradivu // Orkester Slovenske filharmonije // Godalni kvartet Slovenske filharmonije	Koncerti - Violina - Orkester - Gramofonske plošče // Suite - Godalni kvartet - Orkester - Simfonični orkestri -		1989	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč
9682952	Petruška ; Ozarjena noč op. 4	Stravinskij, Igor Fedorovič - skladatelj // Schönberg, Arnold - skladatelj // Hubad, Samo - dirigent, zborovodja // Simfonični orkester RTV Ljubljana	orkester // orkestralna glasba		19??	RTV Ljubljana, Založba kaset in plošč

Seznam glasbenih del na kasetah

COBISS ID	NASLOV	AVTORJI / ODGOVORNOST	OPOMBA / VSEBINA	LETO	ZALOŽNIK
250908672	Kavarna Astorija : filmska glasba	Adamič, Bojan – skladatelj // Hribovšek, Drago - tonski mojster // Černe, Iztok - tonski mojster // Licul, Miljenko - grafični oblikovalec // Pukšič, Janez - fotograf	Vsebina: Slovo III ; Kavarniški spomini ; Rotovski valček ; Cekini I ; Ti si mi vse ; Bogibogi ; Marjetica ; Kolofoxtrot ; Poskočimo, poskočimo ; Marpurg 41 ; Cekini II ; Slovo I ;	1989	Helidon, Obzorja
6262073	Slovenske otroške ljudske pesmi in uganke	Adamič, Bojan - skladatelj - aranžer - izvajalec // Bitenc, Janez - zbiratelj // Glonar, Irena - režiser // Herman, Bogdana - izvajalec // Lešnjak, Gojmir - izvajalec // Potokar, Majda - pripovedovalec // Kralj, Boris - pripovedovalec // Culiberg, Jure - tonski mojster // Frece, Zmago - tonski mojster		1990	Mladinska knjiga
125698816	Oktet Dornava	Moški vokalni oktet Dornava Žgeč-Veselič, Simona - drugo	Vsebina: A: V Šmihelu pa 'no kajžico imam / ljudska, prir. Ciril Pregelj ; Jaz bi rad rdečih rož / ljudska, Zorko Prelovec ; Kaj bi te vprašal / Anton Aškerc, Radovan Gobec ; Moj deklíč / Ivan Albreht, Peter Jereb ; Kako bom ljubila / ljudska, prir. Jože Leskovar ; Pa se sliš' / ljudska, prir. Karol Pahor ; Ti si ur'ce zamudila / ljudska, prir. Jože Leskovar ; Pozimi pa rožice ne cveto / ljudska, prir. Jože Leskovar ; B: Pleničke je prala / ljudska, prir. Danilo Bučar ; Nocoj pa, oh, nocoj / ljudska, prir. Ciril Pregelj ; Okoli hišice / ljudska, prir. Jože Gregorc ; Katrca / po koroških ljudskih motivih, Pavle Kernjak ; Dolenjski furmani / ljudska, prir. Matija Tomc ; Venček koroških / po ljudskih motivih, prir. Pavle Kalan ; V Gorjah zvoni / ljudska, Bojan Adamič	1998	Radio - Tednik Ptuj

2141834	Ena ptička priletela	Mladinski pevski zbor RTV Ljubljana // Fabijan, Matevž - dirigent, zborovodja // Reichman, Jelka - ilustrator	Vsebina: Ena ptička priletela / ljudska. Po jezeru / ljudska, prir. Matevž Fabijan. Dve belokranjski / ljudska, prir. Albin Weingerl. N'mau čez izaro / ljudska, prir. Emil Adamič. Veseli pastir / ljudska, prir. Makso Pirnik. Potrkan ples / ljudska, prir. Bojan Adamič. Sonce / Tone Bogataj, Rado Simoniti. Metuljček / Dragotin Kette, Marij Kogoj. Svitanica / Cene Vipotnik, Ubald Vrabc. Čas je / Neža Maurer, Samo Vremšak. Enci- benci / ljudska izštevanka, Jakob Jež. Pravljica / Janez Menart, Bojan Adamič. Predpomladna / Karel Destovnik Kajuh, Lojze Lebič	1986	RTV Slovenija, Založba kaset in plošč
51285760	Uspešnice zadnjih desetih let : 1900-1995	Papirniški pihalni orkester Vevče // Hriberšek, Jože - dirigent, zborovodja	Bohinjska koračnica ; Papirus ; Show No. 1 / Vinko Štrucl. Nagajivi klarinet / Bojan Adamič. Z lova ; V sončni dan / Vinko Štrucl. Mlin / Jože Privšek. Bee-cee-gee / Terry Kenny. Tonetova napitnica / Jani Golob. Vevški echo / Vinko Štrucl	1995	RTV Slovenija, Založba kaset in plošč
246841600	Moški komorni pevski zbor Ptuj	Moški komorni pevski zbor Ptuj // Lačen, Franc - dirigent, zborovodja	Vsebina: Završki fantje / Emil Adamič, Rudolf Maister. Spak / Anton Foerster, Anton Aškerc. Po polju sneg se beli / Luksemburška. Pisemce / Peter Jereb. V Gorjah zvoni / Gorenjska, Bojan Adamič. V ovoj črnoj gori / Prekmurska- Belokranjska, Pavel Mihelčič. Igraj kolce / Belokranjska, Jakob Jež. N'coj je ena lepa noč / Uroš Krek. Dečva pa v hartelcu / Koroška, Danilo Bučar. Kje je moj mili dom / ljudska, N. N. Čergo moja / Romska, Slavko Mihelčič. Ta paver pa grahovco seje /	1993	RTV Slovenija, Založba kaset in plošč, Radio Ptuj

			Koroška, France Marolt. Pa kako bom ljubila / Jože Gregorc. Urca sedem je odbila / Danilo Bučar. Jas sn čuja ftiča peti / Prleška, Tone Žuraj		
65873664	Celjski oktet	Celjski oktet // Firšt, Alenka - dirigent, zborovodja	Majolčica / narodna. Moj deklíč / Peter Jereb, besedilo Ivan Albreht. Pa se sliš / narodna, prir. Karol Pahor. Pastirček / Fran Gerbič. Sem se rajtov ženiti / koroška narodna. Kaj bi te vprašal / Radovan Gobec, besedilo Anton Aškerc. Nocoj pa oh nocoj / narodna, Janez Bole. Sinoč' je res lüštna noč bila / prekmurska narodna. Dve belokranjski / prir. Matija Tomc. Mamica moja / Bojan Adamič. Sijaj mi sončece / primorska narodna, prir. Uroš Krek. Mojcej / koroška narodna, prir. Pavle Kernjak. Pesem o lončenem basu / Alojz Srebotnjak, besedilo Janez Podboj	1996	samozal.

DODATEK 4: Seznam del iz vsebinskega sklopa »Digitalna geoknjžnica«

Seznam je 16. julija 2010 posredovala dr. Renata Šolar.

TI=LR Slovenija [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 42 x 28 cm PY=1958 LA=slv (slovenski) PU=Učila PP=[Zagreb]

TI=Turistična avtokarta Slovenije z Istro in Hrvatskim Primorjem [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 80 x 81 cm na listu 70 x 86 cm, zložen na 13 x 23 cm + seznam imen (48 str. ; 20 cm) AU=Bohinec, Valter AU=Planina, France AU=Selan, Ivan PY=1959 LA=slv (slovenski) PU=Avto-moto zveza Slovenije PP=Ljubljana

TI=Ročni šolski zemljevid Slovenskega ozemlja [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 43 x 30 cm na listu 49 x 40 cm AU=Žerjav, Albert AU=Verk, Milan PY=1939 LA=slv (slovenski) PU=Učiteljski dom PP=V Mariboru

TI=Slovenske dežele in Istra [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 40 x 35 cm na listu 51 x 45 cm AU=Novak, Viktor PY=1923 LA=slv (slovenski) PU=Društvo slov. profesorjev; Jugoslovanska knjigarna PP=V Ljubljani

TI=Pregled krajevnih občin v Ljubljanski oblasti [Kartografsko gradivo]: stanje začetkom l. 1929 GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : č-b ; 54 x 42 cm AU=Šivic, Anton AU=Novak, Viktor PY=1929 LA=slv (slovenski) PU=Kraljevska banska uprava PP=[Ljubljana]

TI=Cestno-prometna karta ljudske republike Slovenije [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : v modri in rjavi barvi ; 109 x 78 cm AU=Pipan, Fran PY=1946 LA=slv (slovenski) PU=Državno avtobusno in prevozniško podjetje Slovenije PP=Ljubljana

TI=Ročni šolski zemljevid Dravske banovine [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 42 x 30 cm na listu 48 x 36 cm AU=Baš, Franjo AU=Verk, Milan PY=1935 LA=slv (slovenski) PU=Učiteljski dom PP=V Mariboru

TI=Autom kroz Sloveniju [Kartografsko gradivo] = By car around Slovenia = Im Auto durch Slowenien GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 68 x 48 cm, zložen na 12 x 16 cm AU=Kopač, Vlasto PY=1953 LA=slv (slovenski) PU=Turistična zveza Slovenije, Biro za propagando Putnik Slovenija PP=Ljubljana

TI=Ljudska republika Slovenija [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo ES=Popravljen izd. MD=1 zvd : barve ; 36 x 26 cm AU=Kranjec, Silvo AU=Vazzaz, Ludovik AU=Vazzaz, Vladimir PY=1952 LA=slv (slovenski) PU=Državna založba Slovenije PP=[Ljubljana]

TI=Ročni šolski zemljevid Slovenskega ozemlja [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 46 x 33 cm na listu 49 x 37 cm AU=Verk, Milan PY=1946 LA=slv (slovenski) PU=Državna založba Slovenije PP=V Ljubljani DT=m RT=e (kartografsko gradivo, tiskano) CR=UKM::MIRKO CE=19931026 ID=33929985

TI=Upravna razdelitev Slovenije [Kartografsko gradivo] : po zakonu z dne 10. sept. 1946 GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : č-b ; 74 x 56 cm CB=Statistični urad Slovenije CP=Ljubljana PY=1946 LA=slv (slovenski) PU=Državna založba PP=[Ljubljana]

TI=Narodna republika Slovenija [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd na 2 listih : barve ; 117 x 73 cm na listu 63 x 82 cm CB=Geografski inštitut Jugoslovenske armije CP=Beograd PY=1946 LA=slv (slovenski) PU=Geografski inštitut Jugoslovenske armije PP=[Beograd]

TI=Ročni šolski zemljevid Dravske banovine [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 41 x 33 cm AU=Dimnik, Slavoj PY=1935 LA=slv (slovenski) PU=Učiteljski dom PP=V Mariboru

TI=Slovenija in sosednje pokrajine [Kartografsko gradivo] : turistični zemljevid GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barv. ; 91 x 83 cm na listu 99 x 90 cm AU=Bohinec, Valter AU=Planina, France AU=Selan, Ivan PY=1952 LA=slv (slovenski) PU=Državna založba Slovenije PP=V Ljubljani

TI=Slovenija [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 45 x 31 cm na listu 50 x 35 cm AU=Visintin, Luigi PY=1948 LA=slv (slovenski) PU=Istituto geografico de Agostini PP=Novara

TI=Slovenija in sosednje pokrajine [Kartografsko gradivo] : perspektivni reliefni zemljevid GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 92 x 61 cm na listu 100 x 70 cm AU=Bohinec, Valter AU=Planina, France AU=Selan, Ivan PY=1954 LA=slv (slovenski) PU=Turistična zveza Slovenije PP=[Ljubljana]

TI=Slovensko ozemlje [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo ES=3. izd. MD=1 zvd. : barve ; 37 x 28 cm na listu 44 x 35 cm AU=Selan, Ivan AU=Oven, Anton PY=1939 P2=1940 PU=Slovenska Straža PP=V Ljubljani DT=m RT=e (kartografsko gradivo, tiskano) CR=SIKCE::TANJA CE=20001018 ID=7385909

TI=Avto karta slovenskega ozemlja v merilu 1:200.000 [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo ES=2. natis MD=1 zvd : barv. ; 99 x 79 cm, zložen na 13 x 21 cm PY=1940 LA=slv (slovenski) PU=Slovenska Matica PP=V Ljubljani

TI=Zemljevid slovenskega ozemlja [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd v 4 delih : barv. ; 64 x 46 cm vsak, skupaj 132 x 95 cm + Kazalo krajev (178 str. ; 15 cm) AU=Svetlič, Rikard CB=Vojaški geografski zavod CP=Dunaj PY=1921 LA=slv (slovenski) PU=Slovenska Matica PP=V Ljubljani

TI=Slovenija [Kartografsko gradivo] : pregledna karta s sosednimi pokrajinami
GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 32 x 24 cm na listu 48 x 32 cm AU=Badjura,
Rudolf PY=1920 P2=1930 LA=slv (slovenski) PU=s. n. PP=[Ljubljana]

TI=Ljubljana [Kartografsko gradivo] : načrt mesta : = plan of the town : = plan de la ville : = la
pianta della citta : = Stadtplan GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 48 x 55 cm na
listu 75 x 59 cm, zložen na 13 x 20 cm AU=Ules, Franc PY=1971 LA=slv (slovenski)
PU=Turistično društvo PP=Ljubljana

TI=Ročni zemljevid slovenskega ozemlja [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo
MD=1 zvd : barve ; 46 x 29 cm na listu 50 x 33 cm AU=Pirc, Matija AU=Dimnik, Slavoj
PY=1928 LA=slv (slovenski) PU=Mariborska tiskarna PP=[Maribor]

TI=Ročni šolski zemljevid Ljubljanske in Mariborske oblasti in obmejnega slovenskega ozemlja
[Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 42 x 33 cm AU=Dimnik,
Slavoj PY=1926 LA=slv (slovenski) PU=Učiteljski dom PP=V Mariboru

TI=Ljubljana [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 73 x 51
cm, zložen na 13 x 18 cm + Seznam ljubljanskih ulic ([8 str.] ; 18 cm) AU=Žerovnik, Marko
PY=1967 LA=slv (slovenski) PU=Obzorja PP=Maribor

TI=Ljubljana [Kartografsko gradivo] : turistično-prometni zemljevid 1:10.000 GM=Kartografsko
gradivo MD=1 načrt : barve ; 65 x 43 cm na listu 70 x 47 cm, zložen na 22 x 25 cm + Seznam
ulic (28 str. ; 25 cm) AU=Bohinec, Valter AU=Planina, France AU=Kopač, Vlasto PY=1958
LA=slv (slovenski) PU=Turistično društvo PP=Ljubljana

TI=Ljubljana [Kartografsko gradivo] : načrt mesta : = plan of the town : = plan de la ville : = la
pianta della citta : = Stadtplan GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 47 x 55 cm na
listu 75 x 59 cm, zložen na 13 x 20 cm CB=Ljubljanski urbanistični zavod CP=Ljubljana
PY=1966 LA=slv (slovenski) PU=Turistično društvo PP=Ljubljana

TI=Ljubljana [Kartografsko gradivo] : načrt mesta : = plan of the town : = plan de la ville : = la
pianta della città : = Stadtplan GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 59 x 55 cm na
listu 75 x 59 cm, zložen na 13 x 20 cm CB=Zavod za urbanizem CP=Ljubljana PY=1963
PU=Turistično društvo Ljubljana PP=Ljubljana

TI=Ljubljana [Kartografsko gradivo] : turistično-prometni zemljevid GM=Kartografsko gradivo
MD=1 načrt : barve ; 40 x 40 cm na listu 62 x 43 cm, zložen na 11 x 22 cm AU=Černe, Miroslav
AU=Bohinec, Valter AU=Planina, France AU=Sottler, Jožko PY=1953 LA=slv (slovenski)
PU=Turistično društvo PP=Ljubljana

TI=Pianta della città di Lubiana [Kartografsko gradivo] : načrt mesta Ljubljane
GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 66 x 63 cm na listu 70 x 66 cm, zložen na 12 x
19 cm + Elenco = Seznam (39 str. ; 20 cm) AU=Zupančič, Miljutin PY=1942 LA=ita (italijanski)
; slv (slovenski) PU=Amministrazione del pianta dela città di Lubiana ; = Uprava "Načrta mesta
Ljubljana" PP=Lubiana ;

TI=Načrt mesta Ljubljane [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : č-b ; 78 x 62 cm na listu 84 x 68 cm, zložen na 13 x 24 cm AU=Kremžar, Viljem PY=1942 LA=slv (slovenski) PU=s. n.] PP=[Ljubljana]

TI=Načrt stolnega mesta Ljubljane [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 65 x 54 cm na listu 71 x 61 cm zložen na 13 x 21 cm + Seznam ljubljanskih ulic, trgov, javnih poslopij itd. (24 str. ; 21 cm) AU=Tomšič, Mirko AU=Černe, Miroslav PY=1934 LA=slv (slovenski) PU=Mestni gradbeni urad PP=Ljubljana

TI=Načrt mesta Maribor [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 27 x 22 cm na listu 32 x 26 cm AU=Badjura, Rudolf PY=1924 LA=slv (slovenski) PU=Ign. Kleinmayr & Fed. Bamberg PP=[Ljubljana]

TI=Mesto Maribor [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 57 x 40 cm na listu 59 x 46 cm, zložen na 12 x 17 cm + Seznam mariborskih ulic, kulturnih spomenikov, avtobusnih prog itd. ([24 str.] ; 17 cm) AU=Verk, Milan PY=1959 LA=slv (slovenski) PU=Obzorja PP=Maribor

TI=Maribor [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 73 x 51 cm, zložen na 13 x 18 cm + Seznam mariborskih ulic, avtobusnih prog ([7] str. ; 18 cm) AU=Žerovnik, Marko PY=1967 LA=slv (slovenski) PU=Obzorja PP=Maribor

TI=Mesto Maribor [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 62 x 46 cm na listu 67 x 50 cm AU=Verk, Milan PY=1953 LA=slv (slovenski) PU=Obzorja PP=Maribor

TI=Mesto Maribor [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 59 x 44 cm na listu 63 x 50 cm AU=Verk, Milan PY=1948 LA=slv (slovenski) PU=MOOF PP=Maribor

TI=Marburg a. d Drau [Kartografsko gradivo] : Strassenplan GM=Kartografsko gradivo MD=1 načrt : barve ; 47 x 42 cm na listu 56 x 45 cm, zložen na 12 x 16 cm + Strassenverzeichnis (31 str. ; 16 cm) AU=Pohar, Viktor PY=1941 LA=ger (nemški) PU=Marburger Druckerei PP=[Marburg]

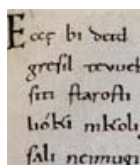
TI=Kreis Marburg - Stadt [Kartografsko gradivo] GM=Kartografsko gradivo MD=1 zvd : barve ; 64 x 68 cm AU=Lorber, Otto PY=1940 P2=1945 LA=ger (nemški) PU=Steirischer Heimatbund PP=[Marburg]

DODATEK 5: Seznam del iz vsebinskega sklopa »Zgodovina slovenskega jezika in slovstva«

Seznam je 10. septembra 2010 posredovala ga. Mojca Šavnik.

Preglednica 2: vsebinska zasnova zbirke

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A	Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
	Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
SREDNJI VEK - PISMENSTVO			
Brižinski spomenik	972 – 1039	II. brižinski spomenik kot literarni problem Avtor(ji): Pogačnik, Jože (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1964, letnik 9, številka 6 URN: URN:NBN:SI:doc-NOOPH2NC	
Celovski ali rateški rokopis	ok. 1380		
Stiški rokopis	1428 - 1440		

Brižinski spomenik

Celovski ali rateški rokopis

Stiški rokopis

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A	Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)			
	Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]	
PROTESTANTIKA				
Trubar, Primož	Ta evangeli sv. Matevža	1550	Catechismus, Abecedarium Slovesnost v Derendingenu Avtor(ji): Pirnat, Avguštin (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1973, letnik 18, številka 4 Trubar in mestni govor Avtor(ji): Petre, Fran (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1966, letnik 11, številka 3 Osnove Trubarjevega jezika Avtor(ji): Rigler, Jakob (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1965, letnik 10, številka 6/7	Primož Trubar (1508-1586) Leto: 19?? Raščica: Trubarjeva rojstna hiša Leto: 1957 Primož Trubar (1508-1586) Leto: 1951 Primož Trubar Avtor(ji): Šantel, Saša Leto: 192?
	Ta prvi dejl tiga noviga testamta, Ta slovenski koledar	1555		
	Ta drugi dejl tiga noviga testamta	1560		
	Ta celi catehismus, Sv. Pavls listuvi	1567		
	Noviga testamta pusledni dejl	1577		
	Ta celi novi testamnt	1582		
Dalmatin, Jurij	Ta celi catehismus ...	1579		
Krelj, Sebastijan	Ta celi catehismus ...	1584		
	Otročja biblija	1566		
Dalmatin, Jurij	Postila slovenska	1567		
	Passion tu ie, Britku terplene, inu tudi tu zhastitu ...	1576		
	Salomonove Pripuvisti, ...	1580		
	Karszanske lepe molitve	1584		
Bohorič, Adam	Biblija	ok. 1580	Elementale Labacense Nomenclatura trium linguarum Arcatice horulae (Zimske urice)	Knjiga Slovenska Avtor(ji): Adam Bohorič Vir: Učiteljski tovariš Leto: 15.12.1883, letnik 23, številka 24 URN: URN:NBN:SI:doc-2JPIN1PG Trije neznani primerki Bohoričeve slovnice iz leta 1584 Avtor(ji): Orožen, Martina (prevajalec)Zwoliński, Przemysław (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1966, letnik 11, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-VRDULVJ7
		ok. 1580		
		1584		
Hren, Tomaž	Evangella inu lystuvi	1672		

Alasia, Alessandro		1607	Vocabulario italiano e schiavo	Fra Gregorio Alasia da Sommaripa Avtor(ji): Žváb, Lovro Jezik: slovenski Vir: Ljubljanski zvon Leto: 1883, letnik 3, številka 1 URN: URN:NBN:SI:doc:5DJXVO9 Fra Gregorio Alasia da Sommaripa Avtor(ji): Kidrič, France Vir: Ljubljanski zvon Leto: 1924, letnik 44, številka 2 URN: URN:NBN:SI:doc:GUOFJ822	
Kastelec, Matija	Bratovske bukvice s. roženkranca	1678		Slovstvene stvari Vir: Kmetijske in rokodelske novice, 1873, letnik 31, številka 45 Iz XVII. Hren Tomaž in Kastelec Matija Liturgična terminologija v protireformaciji in baroku Avtor(ji): Legan Ravnikar, Andreja Vir: Jezikoslovni zapiski, 2002, letnik 8, številka 1 ... nabožnega slovstva. Matija Kastelec	
	Nebeški cil	1684			
	Kratki zapopadek potrebnih katoliških nauk Navuk kristjanski	1685 1688			
Megiser, Hieronim		1592	Dictionarium quatuor linguarum videlicet, Germanicae, Latinae, Illyricae, (quae vulgo Sclavonica appellatur) & Italicae, sive Hetruscae	Megiserjev Thesaurus v prirejeni izdaji Avtor(ji): Jakopin, Franc (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1977, letnik 22, številka 7 URN: URN:NBN:SI:doc:GGCCDDC Dictionarium quatuor linguarumvidelicet, Germanicae, Latinae, Illyricae ... Avtor(ji): Megiser, Hieronim (avtor) Jezik: nemškitalijanskilatinskislovenski Leto: 1592 URN: URN:NBN:SI:doc:RLO6CTA6	

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
BAROK					
Janez Svetokriški	Sacrum promptuarium	1691 - 1707		Vloga in mesto členka tudi Avtor(ji): Šolar, Jakob (avtor) Vir: Jezik in slovstvo, 1958, letnik 3, številka 4 ... poudarjenosti lahko odpade; saj bi po prvem vzorcu imeli tu: torej boš tudi ti zašit. Janez Svetokriški... Slovenistika na drugih jugoslovanskih univerzah Avtor(ji): Cesar, Ivan (avtor) Vir: Jezik in slovstvo, 1985, letnik 30, številka 7/8 J. V. Valvasor: Slava vojvodine Kranjske, Kondor 100. - JANEZ SVETOKRIŠKI. Pridige... Slovenistika v letu 1981 Avtor(ji): Kranjec, Marko (avtor) / Logar- Pleško, Alenka (avtor) / Sollner-Perdih, Anka (avtor) Vir: Jezik in slovstvo, 1982, letnik 27, številka 7/8 ... SVETOKRIŠKI Koruza, Jože: Oče Janez Krstnik Svetokriški in njegov Sveti priročnik. - Glasnik SM 5 (1981)...	
Hipolit Novomeški (Geiger, Adam)	Evangelia inu lystuvi	1715			
	Črnjanski rokopis	1633- 1707			
Rogerij Ljubljanski	Palmarium empyreum	1731, 1743			
Basar, Jernej	Pridige is bukviz imenvanih Exercitia s. ozheta Ignazia	1734			

	Škofjeloški pasijon			<p>Mozaik Škofjeloški pasijon 1999 Avtor(ji): Slatnar Nada Vir: Loški razgledi Leto: 1999, letnik 46 URN: URN:NBN:SI:doc-FFG590B7</p> <p>Škofjeloški pasijon 1999 Avtor(ji): Štibelj Klemen Vir: Loški razgledi Leto: 1999, letnik 46 URN: URN:NBN:SI:doc-KXLP5Z9O</p> <p>Škofjeloški pasijon - med vero in dvomom Avtor(ji): Zajc, Neža (avtor) Jezik: slovenski Vir: Jezik in slovstvo Leto: 2003, letnik 48, številka 5 URN: URN:NBN:SI:doc-J6I4ZU4O</p>	
	Pesmarice			<p>Prekmurske rokopisne pesmarice Avtor(ji): Novak, Vilko (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1974, letnik 19, številka 6/7 URN: URN:NBN:SI:doc-RXDO1OXY</p> <p>Liber cantionum Carnioliarum Avtor(ji): Legiša, Lino (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1974, letnik 19, številka 6/7 URN: URN:NBN:SI:doc-6RFVSIRR</p> <p>Nekaj novega o pesmarici Tomaža Hrena Avtor(ji): Höfler, Janez (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1977, letnik 22, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-T8U67YQQ</p> <p>Še o prekmurskih pesmaricah Avtor(ji): Novak, Vilko (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1976, letnik 22, številka 2 URN: URN:NBN:SI:doc-TMG1QDM3</p>	

	Ljudske pesmi			<p>Koroška slovenska narodna pesem v svojih epičnih in liričnih izraznih prvih Avtor(ji): Zabltnik, Pavel (avtor) Vir: Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino Leto: 1967, letnik 15, številka 1 URN: URN:NBN:SI:doc-9RHG6HJL</p> <p>Odsev pravnega položaja in življenjskih razmer žensk v slovenskih ljudskih družinskih baladah poskus zasnovne orisa ženske kot subjekta pesmi v povezavi z nosilko pesmi Avtor(ji): Golež Kaučič, Marjetka (avtor) Vir: Etnolog Leto: 2001, letnik 11 URN: URN:NBN:SI:doc-DAME2G5M</p> <p>(Nad)narečna podoba slovenske ljudske pripovedne pesmi Avtor(ji): Jakop, Tjaša (avtor) Vir: Jezikoslovni zapiski Leto: 2006, letnik 12, številka 1 URN: URN:NBN:SI:doc-EO7SYII4</p>	
--	---------------	--	--	--	--

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
RAZSVETLIJENSTVO					
Pohlin, Marko		1765	Abecedica	Pohlinovo jezikoslovno delo Avtor(ji): Orožen, Martina (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1971, letnik 16, številka 8 URN: URN:NBN:SI:doc-97342MCQ Vpiv in vrednost Pohlinovega Besedisha Avtor(ji): Stabej, Jože (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1974, letnik 19, številka 6/7 URN: URN:NBN:SI:doc-TT5Q49AM	
		1781	Tu malu besedishe treh jesikov.		
	Bibliotheca Carniolae	1803	Krainska grammatika		
Dev, Feliks Anton (urednik)	Skupspravljanje Krainskehe pissaniz od lepeh umestnost	1779 - [1781]			
Japelj, Jurij	Sveto pismo	1784 - 1804			
Zois, Žiga					
Linhart, Anton Tomaž	Versuch einer Geschichte von Krain und der übrigen südlichen Slaven Oesterreichs	1788 - 1791			
	Ta vešegli dan, ali: Matizhek še shēni	1790			
	Šhupanova Mizka	1790			
	Pésme sa pokúshino	1806			
Vodnik, Valentin	Pesmi sa brámbove	1809			
	Velika Pratika ali Kalender	1795-1797			
	Mala pratika	1798-1803			
	Kuharske bukve	1799			
		1811	Abezeda sa perve shole		
Kopitar, Jernej	Geschichte des Herzogthums Krain, des Gebiethes von Triest und der Grafschaft Görz	1809			
		1808-1809	Grammatik der Slavischen Sprache in Krain, Kärnten und Steyermark		
Bukovniki: Andrej Šuster-Drabosnjak	Pasion tu je popisvanie od terpleinia Jesusa Kristusa inu niegove shalostne matare Marie Deviza ftae pasion je venka uset is tajstih bukou katere se jemuenujajo Kristusaua shiulenjá ali Christe Leben-Buch inu u' druk dane u' tem lete od Andreja Shuesterja Drabosnika eniga poredniga paura u' Koratane	1811			

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
RAZSVETLENSTVO, PREDROMANTIKA					
Metelko, Franc		1825	Lehrgebäude der slowenischen Sprache im Königreiche Illyrien und in den benachbarten Provinzen	Malikoslovje Avtor(ji): Fr. Metelko. Vir: Učiteljski tovariš Leto: 01.10.1864, letnik 4, številka 19 URN: URN:NBN:SI:doc-03QXWEXZ Metelko v slovenskem slovstvu Vir: Učiteljski tovariš Leto: 01.04.1872, letnik 12, številka 7 URN: URN:NBN:SI:doc-3GE4CM82 Dve stoletnici Avtor(ji): Šolar, Jakob (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1957, letnik 3, številka 3 URN: URN:NBN:SI:doc-6NUN1Q77	 Franc Serafin Metelko (1789-1860) Leto: 19?? URN: URN:NBN:Slimg-128USWLP
Dajmko, Peter		1824	Lehrbuch der Windischen Sprache		

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
PREDROMANTIKA					
Jarnik, Urban	Sbér lépih ukov sa Šlovensko mladino	1814		Strokovno vzorno slavistično delo Avtor(ji): Pogačnik, Jože (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1990, letnik 35, številka 7/8 URN: URN:NBN:SI:doc-3SWR27F1	

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
ROMANTIKA					
	Krajnska čbelica	1830 - 1848			
Prešeren, France	Poezije Dóktorja Francéta Prešérna	1847		Popularno prešernoslovje Avtor(ji): Kmecl, Matjaž (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1977, letnik 22, številka 6 URN: URN:NBN:SI:doc-ZR74EXB1 Prešeren v glasbi Avtor(ji): Bulovec, Štefka (avtor) Vir: Muzikološki zbornik Leto: 1965, letnik 1 URN: URN:NBN:SI:doc-65HGHG0V Zakaj je France Prešeren prisegel kot civilni in kazenski sodnik Avtor(ji): Anton Urbanc Vir: Ljudski pravnik Leto: 1950, letnik 5, številka 11/12 URN: URN:NBN:SI:doc-W92AGM0G France Prešeren, Pesmi/Cantos Avtor(ji): Skubic, Mitja (avtor) Vir: Verba hispanica Leto: 2004, številka 12 URN: URN:NBN:SI:doc-K7ARNOE4	Preteklost – sedanjost Leto: 1950 URN: URN:NBN:SI:img-1ARYBXJ5 Umetniški koledar za vsako okolje Avtor(ji): Dremelj, Stane (umetnik) Leto: 1988 URN: URN:NBN:SI:img-U2VC967N
	Kerst per Savizi	1836			
Čop, Matija		1833	Slowenischer ABC-Krieg (V: Illyrisches Blatt)		

Vraz, Stanko	Narodne pesni ilirske	1839		<p>Zgodovinska snov v pripovedni prozi med Vrazom in Jurčičem Avtor(ji): Kocijan, Gregor (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1979, letnik 24, številka 8 URN: URN:NBN:SI:doc-OWKGIHFG</p> <p>Vrazova graška leta (1830-1838) inavguralna disertacija, ki jo je predložil Petre Fran za dosego doktorske časti Avtor(ji): Petre, Fran (avtor) Leto: 1938 URN: URN:NBN:SI:doc-AJCF6UFJ</p> <p>Dr. Fran Ilešič, Stanko Vraz u školama Avtor(ji): Tomižšek, Josip Vir: Ljubljanski zvon Leto: 1907, letnik 27, številka 11 URN: URN:NBN:SI:doc-ANJHBEKU</p>	
Cigler, Janez	Šrezha v' nesrezhi	1867		<p>Živnozdravniška skušnja Avtor(ji): Janez Cigler Vir: Kmetijske in rokodelske novice Leto: 1853, letnik 11, številka 31 URN: URN:NBN:SI:doc-05X9I36A</p> <p>Janez Cigler, slovenski pisatelj; Spisal Ivan Vrhovnik Avtor(ji): Lampe, Frančišek Vir: Dom in svet Leto: 1892, letnik 5, številka 11 URN: URN:NBN:SI:doc-FBBIYBEF</p>	
Kmetijske in rokodelske novice	izbor	1843-1902	izbor		

Vesel, Jovan Koseski	<p>Ne sodi! Avtor(ji): Vesel, Jovan Koseski Vir: Kmetijske in rokodelske novice Leto: 1847, letnik 5, številka 08 URN: URN:NBN:SI:doc-1PM2ZEAY</p> <p>Legenda Avtor(ji): Vesel, Jovan Koseski Vir: Kmetijske in rokodelske novice Leto: 1845, letnik 3, številka 11 URN: URN:NBN:SI:doc-3LNU108X</p> <p>Pesem o zvonu Avtor(ji): Vesel, Jovan Koseski Vir: Kmetijske in rokodelske novice Leto: 1846, letnik 4, številka strani URN: URN:NBN:SI:doc-4EBPNUIH</p> <p>Visoka pesem Avtor(ji): Vesel, Jovan Koseski (avtor) Vir: Kmetijske in rokodelske novice Leto: 1869, letnik 27, številka 40 URN: URN:NBN:SI:doc-6RYM7UJ8</p>				
Slomšek, Anton Martin	Blashe ino Neshiza v' nedelški šholi	1842		<p>Slomšek v Aškerčevi Slovenski legendi Avtor(ji): Legiša, Lino (avtor) Vir: Jezik in slovstvo, 1957, letnik 3, številka 1</p> <p>Slomšek v AŠKERČEVI SLOVENSKI LEGENDI Kako je bila Slovenska legenda (sprva Novi svetnik, LZ 1886...</p> <p>Sedež slovenske škofije na Štajerskem v Mariboru l. 1859 Avtor(ji): Ožinger, Anton (avtor) Vir: Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino, 1983, letnik 31, številka 2/3 ... Slomšek, ki se je energično lotil zadeve, da na spodnjem Štajerskem ustanovi slovensko škofijo in tudi sam...</p> <p>Slomškova založba in P. Metod Turenšek (1909-1976) Avtor(ji): Smolik, Marjan (avtor) Vir: Knjižnica, 1999, letnik 43, številka 4 ... of the Slomšek Publishing House which was founded by him in Klagenfurt in 1964. A detailed list of all...</p>	

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
MED REALIZMOM IN ROMANTIKO					
Trdina, Janez	Zbrani spisi. Knj. II. Verske bajke, stare in nove Bajke in povesti o Gorjancih.	1904			
	Bajke in povesti o Gorjancih	1906 - 1909		K razumevanju problema Trdina-Koseski Avtor(ji): Paternu, Boris (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1955/1956, letnik 1, številka 8/9 URN: URN:NBN:SI:doc-3IPRW2RM Trdinova sodba o Koseskem Avtor(ji): Bačer, Karel (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1955/1956, letnik 1, številka 8/9 URN: URN:NBN:SI:doc-QQC5XR0J Ob Trdinovem Zbranem delu Avtor(ji): Logar, Janez (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1961, letnik 6, številka 5 URN: URN:NBN:SI:doc-QGUTEN76 Trdinovo literarno delo v letih 1870-1880 Avtor(ji): Logar, Janez (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1958, letnik 3, številka 3 URN: URN:NBN:SI:doc-G1Z7HDX3	
Valjavec, Matija	Pesmi	1855		Zapisek o Valjavcu Avtor(ji): Smolej, Viktor (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1983, letnik 29, številka 1 URN: URN:NBN:SI:doc-UZORQ5HK Še en (kratek) zapisek o Valjavcu Avtor(ji): Kuzmič, Mihael (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1984, letnik 29, številka 7 URN: URN:NBN:SI:doc-LW3QW4WY Pesniški svet M. Valjavca Avtor(ji): Pogačnik, Jože (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1957, letnik 3, številka 1 URN: URN:NBN:SI:doc-UZPHBGCN	

Levstik, Fran	Martin Krpan z Vrha	1917		Levstikov duševni obraz inavguralna disertacija Avtor(ji): Ocvirk, Anton (avtor) Leto: 1933 URN: URN:NBN:SI:doc-7JKSCJVV Oreh čveterospev Avtor(ji): Adamič, Emil (skladatelj)Levstik, Fran (pisec besedila za pesmi (uglasbene)) Leto: 1903 URN: URN:NBN:SI:doc-KCR0VZIX K stvarnemu ozadju v Levstikovem Krpanu Avtor(ji): Mahnič, Joža (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1958, letnik 4, številka 3 URN: URN:NBN:SI:doc-ONQJV7F	
	Pesmi	1854			
Jenko, Simon	Pesmi	1865		Lirska poezija Simona Jenka in njene razvojne tendence (disertacija) Avtor(ji): Bernik, France (avtor)Boršnik, Marja (mentor) Leto: 1960 URN: URN:NBN:SI:doc-IU2UJB7B O Jenkovi prozi Avtor(ji): Bernik, France (avtor) Leto: 1955/1956, letnik 1, številka 3 Izvor: Slavistično društvo Slovenije URN: URN:NBN:SI:doc-ALCNZ5EW Neznani Jenko Avtor(ji): Pogačnik, Jože (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1973, letnik 19, številka 1/2 URN: URN:NBN:SI:doc-Z6EYWKHZ	
Erjavec, Fran	Frana Erjavca izbrani spisi	1888-1889			
Mencinger, Janez	Moja hoja na Triglav	1938		Pripovednik Janez Mencinger Avtor(ji): Kocijan, Gregor (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1985, letnik 30, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-068ZAPVY Mencingerjev Abadon in utopija Avtor(ji): Bajt, Drago (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1979, letnik 25, številka 1 URN: URN:NBN:SI:doc-B4QSZV8D	

Stritar, Josip	Pesmi	1869		Drobna reminiscenca v Stritarjevem Zorinu	
	Preširnova pisma iz Elizije	1872		Avtor(ji): Kotnik, Stanko (avtor)	
	Izbor mladinskih spisov*	1941		Vir: Jezik in slovstvo	
	Zvon: leposloven list	1870 - 1880		Leto: 1986, letnik 31, številka 8	
				URN: URN:NBN:SI:doc-YFB7OPMA	
	Dunajski soneti	1873		Stritarjevi literarnokritični pogledi v praksi	
				Avtor(ji): Kocijan, Gregor (avtor)	
				Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1986, letnik 32, številka 2/3	
				URN: URN:NBN:SI:doc-B63T4ZPL	
				Koblarjevo delo za Stritarja	
				Avtor(ji): Pogačnik, Jože (avtor)	
				Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1990, letnik 35, številka 4/5	
				URN: URN:NBN:SI:doc-AUWZJ3WY	
Jurčič, Josip	Ivan Erazem Tatenbah	1873		Profesionalizacija slovenskega literarnega proizvajalca nekaj uvodnih opazanj	
	Veronika Deseniška	1886		Avtor(ji): Dovč, Marjan (avtor)	
	Hči mestnega sodnika	1947		Vir: Primerjalna književnost	
	Kozlovska sodba v Višnji Gori	1950		Leto: 2006, letnik 29, številka 2	
	Deseti brat	1866		URN: URN:NBN:SI:doc-1X59SAUN	
	Tugomer	1876			
	Sosedov sin	1917			
	Rokovnjači	1882			
	Doktor Zober	1876			
	Glasnik : list za zabavo, književnost in poduk	1869			
Gregorčič, Simon	Poezije	1885 - 1908		Za Gregorčičevo Soči ob njeni 110-letnici in obletnici tabora v Sempasu	
				Avtor(ji): Strancar, Marjan (avtor)	
				Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1988, letnik 34, številka 3	
				URN: URN:NBN:SI:doc-QCZYTBDS	
				Gregorčič med znamenitimi Slovenci	
				Avtor(ji): Lah, Andrijan (avtor)	
				Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1990, letnik 35, številka 7/8	
				URN: URN:NBN:SI:doc-8II3VHH	
				Simon Gregorčič (1844-1906), Priložnostna razstava ob 100. obletnici smrti, Nova Gorica 2006	
				Avtor(ji): Fon, Miloš (avtor)	
				Vir: Arhivi	
				Leto: 2006, letnik 29, številka 2	
				URN: URN:NBN:SI:doc-WVYR81TI	
Kersnik, Janko	Kmetijske slike in druge povesti	1937		Frazeologija v prozi Janka Kersnika	
				Avtor(ji): Rojs, Jurij (avtor)	
				Vir: Jezikoslovni zapiski	
				Leto: 2008, letnik 14, številka 2	
				URN: URN:NBN:SI:doc-H8UCX1B9	
				Zbrano delo Janka Kersnika	
				Avtor(ji): Glavan, Mihael (avtor)	
				Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1985, letnik 31, številka 2/3	
				URN: URN:NBN:SI:doc-OLNBXD7T	
				Lik očeta v Kersnikovih Kmetijskih slikah	
				Avtor(ji): Oblak-Vidic, Katarina (avtor)	
				Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1998, letnik 43, številka 7/8	
				URN: URN:NBN:SI:doc-BC7R4KXP	
Aškerc, Anton	Balade in romance	1890		Razvoj in pomen Aškercve socialne miselnosti in socialne pesmi	
	Lirske in epske poezije	1896		Avtor(ji): Boršnik, Marja (avtor)	
	Nove poezije	1900		Leto: 1938	
	Četrty zbornik poezij	1904		URN: URN:NBN:SI:doc-DPGGGR5B	
	Primož Trubar	1905		Anton Aškerc - mestni arhivar ljubljanski	
	Mučeniki	1906		Avtor(ji): Vilfan, Sergij (avtor)	
	Junaki	1907		Vir: Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino	
	Jadranski biseri	1908		Leto: 1956, letnik 4, številka 2	
	Akropolis in piramide	1909		URN: URN:NBN:SI:doc-RY3P29RR	
	Pesnitve: peti zbornik	1910		O nastanku Aškercvih Rapsodij bolgarskega goslarja	
	Atila v Emoni	1912		Avtor(ji): Rode, Matej (avtor)	
	Poslednji Celjan	1912		Vir: Jezik in slovstvo	
				Leto: 1983, letnik 28, številka 7/8	
				URN: URN:NBN:SI:doc-TIZKBSXC	
Tavčar, Ivan	4000	1891			
	Visoška Kronika (Tone Kralj)	1931			
Sket, Jakob	Miklova Zala	1884			
Detela, Fran	Prihajač	1888			

Razvoj književnosti Literatura [primarni vir] OBJEKTI A			Razvoj jezika O književnosti in jeziku [sekundarni vir] OBJEKTI B in OBJEKTI C (primeri)		
			Obdobje/smer [primarni vir] OBJEKTI B	Vsebinsko [sekundarni vir] OBJEKTI C	Slikovno gradivo [terciarni vir]
MODERNA					
Pajk, Pavlina	Dora	1938		Pripovedna besedila slovenskih pisateljic - sodobnic Zofke Kveder Avtor(ji): Mihurko Poniž, Katja (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 2000, letnik 45, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-HC3FVMXF	
	Zbrani spisi Pavline Pajkove s sliko in životopisom pisateljice	1893			
	Slučaji usode	1897			
	Iz spisov Pavline Pajkove Domačija nad vse!	1894 1889			
Kette, Dragotin	Poezije	1907		Dragotin Kette in Novo mesto Avtor(ji): Vasič, Ivan (avtor) Vir: Kronika: časopis za slovensko krajevno zgodovino Leto: 1953, letnik 1, številka 3 URN: URN:NBN:SI:doc-CA0HPRGW Kettejeva jubileja tudi na poštnem žigu in pisemskem ovitku Avtor(ji): Čeligoj, Vojko (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1996, letnik 41, številka 6 URN: URN:NBN:SI:doc-4CHD570F Kettejev sonetizem Avtor(ji): Son'kin, Viktor Valentinovič (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1995, letnik 41, številka 3 URN: URN:NBN:SI:doc-JDIEUAER	

Murn, Josip	Izbrane pesmi Josipa Murna-Aleksandrova	1940		Josip Murn-Aleksandrov inavguralna disertacija Avtor(ji): Trdina, Silva (avtor) Leto: 1933 URN: URN:NBN:SI:doc-KNMZEMNZ Župančičev poklon (hommage) Murnu Manom Josipa Murna-Aleksandrova Avtor(ji): Juvan, Marko (avtor)Novak-Popov, Irena (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1989, letnik 35, številka 1/2 URN: URN:NBN:SI:doc-4TZ3OAPU	
	Pesmi in romane	1903			
Cankar, Ivan	Moje življenje	1920		Ivan Cankar in evropska dekadenca in simbolizem Avtor(ji): Ocvirk, Anton (mentor)Pirjevec, Dušan (avtor) Leto: 1961 URN: URN:NBN:SI:doc-MEEQALCD Cankarjeslovje, kam meriš? Irena Avsenik Nabergo: Ljubezen in krivda Ivana Cankarja. Ljubljana: Mladinska knjiga 2005 (Zbirka kultura). 794 str Avtor(ji): Köstler, Erwin (avtor) Vir: Primerjalna književnost Leto: 2007, letnik 30, številka 2 URN: URN:NBN:SI:doc-W3P78X3Z Cankar in Jakopič Avtor(ji): Ilc, Eva (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1956, letnik 2, številka 2 URN: URN:NBN:SI:doc-QCCWFVR1	
	Vinjete	1899			
	Za narodov blagor	1901			
	Erotika	1902			
	Kralj na Betajnovi	1902			
	Nina	1906			
	Hlapec Jernej in njegova pravica	1907			
	Martin Kačur	1908			
	Na klancu	1902			
	Pohujšanje v dolini Šentflorjanski	1908			
	Hlapci	1910			
	Lepa Vida	1912			
	Podobe iz sanj	1917			
	Moje življenje	1920			
Milčinski, Fran	Bela krizantema	1910			
Milčinski, Fran	Tolovaj Mataj in druge slovenske pravljice	1917			

Maister, Rudolf	Poezije	1904		Pomlad Avtor(ji): Maister, Rudolf (pisec besedila za pesmi (uglasbene))Prochazka, Josip (skladatelj) Vir: Notni in pisni arhiv Novih akordov Leto: 1901 URN: URN:NBN:SI:doc-15RBMUZB Rožmarin za soli, moški in mešani zbor Avtor(ji): Maister, Rudolf (pisec besedila za pesmi (uglasbene))Pahor, Lavoslav (skladatelj) Vir: Notni in pisni arhiv Novih akordov Leto: 1903 URN: URN:NBN:SI:doc-20303F1F Kaj nam je pomenil general Maister kot vojak Avtor(ji): Dolar, Anton Vir: Kronika slovenskih mest Leto: 1934, letnik 1, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-OOZ8S0MG Rudolf Maister – Vojanov kot pesnik Avtor(ji): Glaser, Janko Vir: Kronika slovenskih mest Leto: 1934, letnik 1, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-SELZUNOF	
Kveder, Zofka	Misterij žene	1900		Pripovedna besedila slovenskih pisateljic - sodobnic Zofke Kveder Avtor(ji): Mihurko Poniž, Katja (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 2000, letnik 45, številka 4 URN: URN:NBN:SI:doc-HC3FVMXF Starši in otroci v spisih Zofke Kvedrove Avtor(ji): Orožen, Božena (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1983, letnik 28, številka 7/8 URN: URN:NBN:SI:doc-6Z3YC6E0 Mladinska proza Zofke Kvedrove Avtor(ji): Krakar-Vogel, Boža (avtor) Vir: Jezik in slovstvo Leto: 1978, letnik 23, številka 7/8 URN: URN:NBN:SI:doc-ADF7UEFB	
Kosovel, Srečko	Pesmi	1927			